Cuprins

INTRODUCERE **3-4**
CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic **5-9**
CAPITOLUL II: Componența parteneriatului **10-11**
CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor) **12-16**
CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție **17-19**
CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor **20-55**
CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.) **56-58**
CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune **59-61**
CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei **62-63**
CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei **64-68**
CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei **69-69**
CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL . **70-71**
CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale **72-72**
ANEXE **73-408**
Anexa 1 - Acord de parteneriat + HCL/alte documente justificative **73-144**
Anexa 2 - Fișa de prezentare a teritoriului **145-147**
Anexa 3 - Componența parteneriatului **148-155**
Anexa 4 - Plan de finanțare **156-158**
Anexa 5 - Hartă administrativă și geografică a teritoriului **159-160**
Anexa 6 - Documente justificative privind animarea **161-213**
Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului **214-402**
Anexa 8 - Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL **403-408**

ANEXA 1 - MODIFICAREA SDL – GAL DRUMUL CARELOR JUDEȚUL ARGEȘ

Data 19.07.2017

1. TIPUL PROPUNERII DE MODIFICARE A SDL[1]

Tipul modificării	Numărul modificării solicitate[2] în anul curent
☐ Modificare simplă - conform pct.1	-
☑ Modificare complexă - conform pct.2	1
☑ Modificare legislativă - conform pct.3	1

Nota bene!

În secțiunea „Tipul modificării" s-au marcat propunerile de „Modificare complexă" și respectiv „Modificare legislativă", întrucât solicitarea GAL Drumul Carelor vizează atât modificări simple, cât și complexe, precum și anumite modificări legislative. Încadrarea s-a făcut în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală (pag. 20), aprobat prin Ordinul MADR nr. 90/07.04.2017. În continuare, pentru fluența verificării, în secțiunea „Descrierea modificărilor solicitate" se vor preciza modificările, în funcție de tipul acestora.

II. DESCRIEREA MODIFICĂRILOR SOLICITATE

1. Schimbări privind componența parteneriatului, conform pct. 1, litera e; Corecții tehnice care constau în corectarea unor erori materiale sau de redactare care nu afectează implementarea SDL și a măsurilor, conform pct. 1, litera a; Modificarea Planului de Acțiune, conform pct. 1, litera f; Modificarea prevederilor următoarelor capitole: (CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei, CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL, CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale), conform pct. 1, litera g.

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

✓ Ca urmare a înregistrării, după data de 12.12.2016 (*data semnării Acordului-cadru de Finanțare nr. C19400166011630310298, respectiv a Primului Contract de Finanțare Subsecvent nr. C19401166011630310298)*, unor solicitări de înlocuire, retragere, și/sau adereare ale unora dintre membrii fondatorii ai Asociației GAL Drumlul Carelor, Adunarea Generală, respectiv Consiliul Director, au decis, în data de 29 martie 2017, modificarea documentelor constitutive ale acesteia (Act constitutiv, Statut) în sensul actualizării datelor privind componența parteneriatului. (a se vedea Hotărârea Adunării Generale nr. 1 din 29 martie 2017, respectiv Hotărârea Cosiliului Director nr. 3, din aceeași dată). În acest sens au fost finalizate demersurile legale prin încheierea Actului adițional nr. 3 la Actul constitutiv al Asociației, respectiv a Actului adițional nr. 3 la Statutul Asociației (a

[1] conform încadrării tipurilor de modificări din prezentul Ghid.

[2] numărul modificării solicitate în anul curent.

se vedea Încheierea de autentificare notarială nr. 586/30.03.2017, respectiv Încheierea de autentificare notarială nr. 585/30.03.2017) și înscrierea modificărilor în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor de pe lângă Judecătoria Topoloveni (a se vedea Sentința civilă nr. 347/2017).

✓ Au fost sesizate unele erori de redactare, care nu afectează implementarea SDL sau a Măsurilor, și s-a impus corectarea acestora, pentru o exprimare clară și concisă (a se vedea corecția de la **CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_4/2A - *Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții*, 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului (**Sprijin public nerambursabil).

✓ Dată fiind perioada lungă de timp scursă de la data elaborării SDL până la momentul începerii procesului de implementare a acesteia, s-a impus modificarea Planului de acțiune întrucât termenele estimate inițial nu au putut fi asumate și respectate (Acordul-cadru și Primul Contract de Finanțare Subsecvent au fost semnate în 12 decembrie 2016). Totodată s-a ținut cont de ultimele recomandări ale AM PNDR privind lansarea prioritizată a măsurilor de infrastructură socială (a se vedea prevederile *Ghidului de Implementare pentru Submăsura 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală“,* respectiv a *Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală* și notificări AM PNDR).

✓ S-a impus corelarea prevederilor privind lansarea sesiunilor de depunere a proiectelor (proces descris în cadrul CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL – Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei) în conformitate cu prevederile Ghidului de Implementare pentru Submăsura 19.2 *„Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală“,* care prevede pentru anumite tipuri de măsuri lansarea unor sesiuni lunare.

✓ Modificările parteneriale au presupus și înlocuirea unui membru supleant în cadrul Comitetului de Selecție (a se vedea modificarea Tabelului cu componența Comitetului de Selecție descris în cadrul CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL).

b) Modificarea propusă

Modificarea propusă are impact asupra următoarelor secțiuni din SDL:
se modifică după cum urmează:
INTRODUCERE
„ ... La nivel parteneriat, reprezentarea sectoarelor de interes, (din totalul de **90 de parteneri peste 65% sunt parteneri privați/societate civilă),** se prezintă astfel: **Sectorul privat/Societate civilă/~~Persoane fizice relevante~~ - 79%**, respectiv **Sectorul public - 21%. ...**“

CAPITOLUL II: Componența parteneriatului
se modifică după cum urmează:
„Parteneriatul constituit sub denumirea **„Asociația Grupul de Acțiune Locală - Drumul Carelor“ - teritoriu de tip LEADER,** reprezintă **16 localități** din județele Argeș/Dâmbovița (orașul Topoloveni, comunele Beleți - Negrești, Bogați, Boteni, Botești, Călinești, Davidești, Hîrtiești, Hulubești, Leordeni, Mihăești, Priboieni, Rătești, Stîlpeni, Țițești, Vulturești).
La nivel parteneriat reprezentarea sectoarelor de interes, din totalul de **90 de parteneri (peste 65% sunt parteneri privați / societate civilă),** se prezintă astfel:

- **Sectorul public - 16 autorități** publice locale și **3 instituții** publice.
- **Sectorul privat - ~~62~~ 63 de parteneri privați** (constituiți sub diferite forme de organizare – forme asociative, SRL-uri, II/PFA, profesii liberale).
- **Societate civilă - 8 parteneri** (organizații non-guvernamentale).
- ~~**Persoane fizice relevante - 1 partener.**~~ “

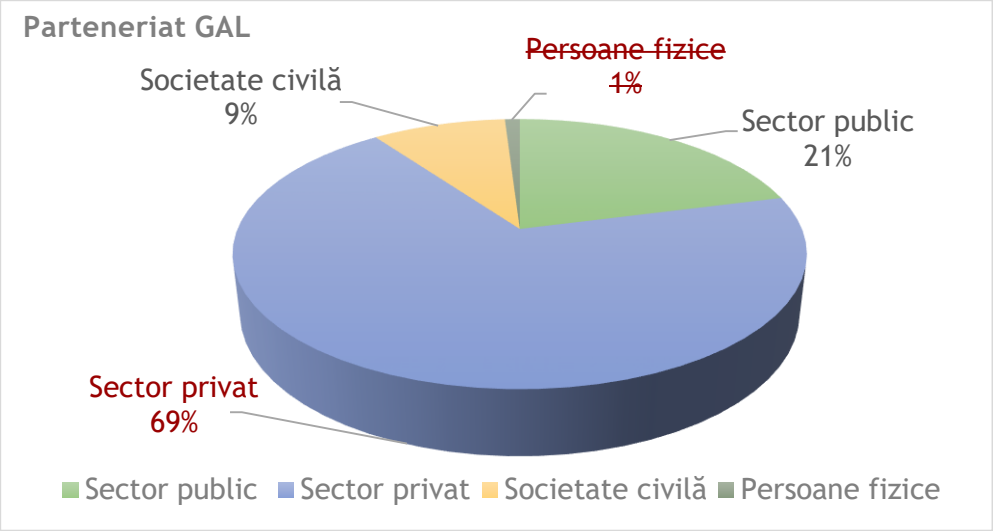

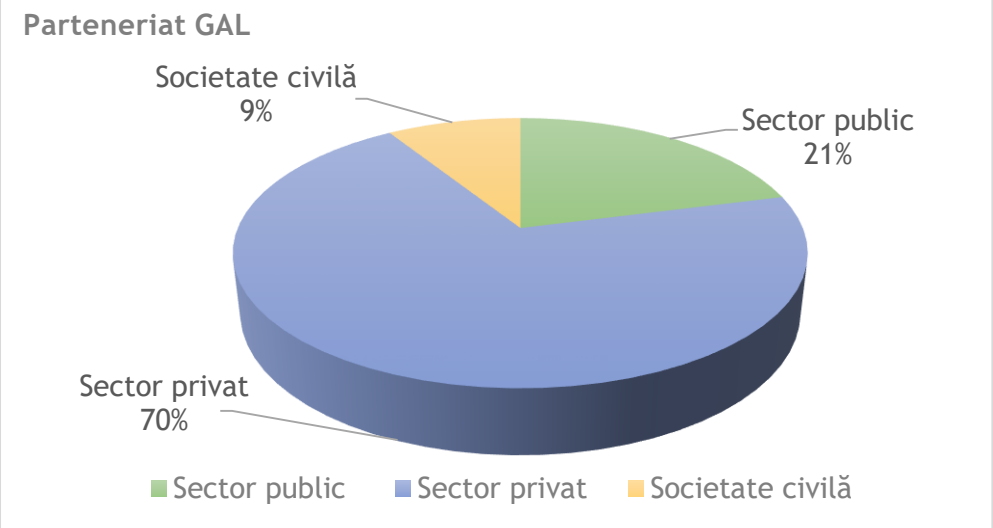

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_4/2A - Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții, 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului (Sprijin public nerambursabil)

se modifică după cum urmează:

*„ ... Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu câte **20 puncte procentuale** suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO), respectiv **70%** în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO, în cazul:* Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (conf. art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, conf. anexa II a R 1305), *respectiv* Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători) și a proiectelor integrate. ...“

CAPITOLUL VII: Descierea planului de acțiune, a) Calendarul estimativ de activități - termenele de realizare a acțiunilor (semestrial)

se modifică după cum urmează:

Calendarul estimativ de activități															
Semestrul		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Nr. crt.	**Activitatea**															
~~1.~~	~~Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL - **măsuri de infrastructură socială (19.2_7.2)**~~															

~~2.~~	~~Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL~~																
~~3.~~	~~Animarea teritoriului~~																
~~4.~~	~~Analiza, evaluarea și selecția proiectelor~~																
~~5.~~	~~Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei~~																
~~6.~~	~~Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)~~																
~~7.~~	~~Monitorizarea proiectelor contractate~~																
~~8.~~	~~Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare~~																
~~9.~~	~~Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc.~~																

Calendarul estimativ de activități																
Semestrul		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Nr. crt.	**Activitatea**															
1.	Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL															
2.	Animarea teritoriului															
3.	Analiza, evaluarea și selecția proiectelor															
4.	Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei															
5.	Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)															
6.	Monitorizarea proiectelor contractate															
7.	Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare															

8.	Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc.	

b) Responsabili pentru implementarea acțiunilor (personal angajat/servicii externalizate/parteneri/etc.)

În vederea derulării activităților mai sus menționate, responsabilitatea ducerii la îndeplinire cade în sarcina organelor interne GAL, în special aparatului administrativ, cu susținerea partenerilor, după cum urmează:

- **activitățile** ~~**1, 2, 3, 6, 7 și 8**~~ **1, 2, 5, 6 și 7** vor fi duse la îndeplinire de către aparatul administrativ cu sprijinul partenerilor, acolo unde situația o va impune;
- **activitatea** ~~**4**~~ **3** va fi dusă la îndeplinire de către aparatul administrativ/Comitetul de selecție al proiectelor/Comisia de Soluționare a Contestațiilor;
- **activitatea** ~~**5**~~ **4** va fi dusă la îndeplinire de către Adunarea Generală/Consiliul Director/Aparatul administrativ;
- **activitatea** ~~**9**~~ **8** va fi dusă la îndeplinire prin externalizarea serviciilor. ...“

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL – Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei (sarcina GAL de pregătire și publicare de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție)

se modifică după cum urmează:

„ ... Referitor la sarcina de **pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție,** activitățile, estimate a se realiza, vizează elaborarea documentelor programatice legate de procesul de lansare a apelurilor de selecție de proiecte (în baza Fișelor măsurilor din SDL se vor concepe Ghidurile solicitantului și anexele acestora), respectiv lansarea apelurilor de selecție în ~~sesiuni anuale de depunere continuă~~ sesiuni anuale de depunere (evaluarea proiectelor se va realiza lunar). Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea de documente programatice/operative (de genul: ghidurile solicitantului și anexe, manuale de procedură, apeluri de selecție, etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR/AM PNDR. ...“

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL, Tabel cu componența Comitetului de Selecție

se modifică după cum urmează:

PARTENERI PUBLICI % - 37 %		
Partener[3]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Oraș Topoloveni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Boteni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Priboieni	Membru titular	Administrație publică locală

[3] Nu se vor nominaliza persoanele desemnate, fiind menționate numai entitățile care vor face parte din Comitetul de Selecție, cu excepția persoanelor fizice ce au caltiatea de partenri.

Comuna Leordeni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Bogați	*Membru supleant*	Administrație publică locală
Comuna Călinești	*Membru supleant*	Administrație publică locală
Comuna Rătești	*Membru supleant*	Administrație publică locală
Casa de Cultură „Pr. Ion Ionescu“ Topoloveni	*Membru supleant*	Public
PARTENERI PRIVAȚI % - 45 %		
Partener[10]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Popescu Ștefan „Pomicultură“ P.F.A	Membru titular	Privat
S.C Bio Natura Verde S.R.L	Membru titular	Privat
S.C Bianca KIA M Construct S.R.L	Membru titular	Privat
Societatea Agricolă „Mușcel-Boteni“	Membru titular	Privat
Cazacu Mircea-Constantin P.F.A	Membru titular	Privat
~~Popescu Alina - Ileana I.I~~ Garniță Gh. Elena P.F.A	*Membru supleant*	Privat
S.C Ducon S.R.L	*Membru supleant*	Privat
Fintoiu I. Daniel P.F.A	*Membru supleant*	Privat
Iacob Ion-Florinel P.F.A	*Membru supleant*	Privat
Dumitrescu Miruna-Ioana P.F.A	*Membru supleant*	Privat
SOCIETATE CIVILĂ % - 18%		
Partener[10]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Fundația „Lipatti“	Membru titular - Președinte	ONG
Asociația Comunitară „Petre Țuțea Ion - Chelcea“	Membru titular	ONG
Asociația „Nu uitați copiii !“	*Membru supleant*	ONG
Asociația „Cristal Palace“	*Membru supleant*	ONG
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum 5%)		
Partener[1]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
-	-	-

c) Efectele estimate ale modificării

Așa cum am precizat în preambul, modificările evidențiate în secțiunea anterioară sunt modificări simple care vizează fie corectarea unor erori de redactare, fie țin de modificări ale structurii parteneriale, sau de corelarea termenelor și a angajamentelor estimate inițial cu realitățile momentului, precum și cu ultimele precizări asumate de către AM PNDR. Precizăm faptul că modificările solicitate nu vor duce la neîndeplinirea condițiilor de eligibilitate și selecție pe baza cărora GAL Drumul Carelor a fost selectat. Modificarea propusă nu afectează natura și condițiile de implementare a proiectului și nu schimbă scopul principal al Contractului de Finanțare. GAL Drumul Carelor și-a respectat angajamentele asumate și a notificat autoritatea contractantă (AFIR) prin depunerea documentațiilor de amendare a Acordului-cadru/Primului Contract Subsecvent de Finanțare și a respectat prevederile legislative în vigoare privind funcționarea ca și ONG. Modificările solicitate nu produc efecte asupra implementării, având ca rezultat corelarea SDL cu prevederile AM PNDR și actualizarea documentelor constitutive ale Asociației.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Modificările mai sus menționate nu au impact asupra indicatorilor de monitorizare ai SDL Drumul Carelor.

2. Modificări ale CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, conform pct. 2, litera b.

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

Se impune corelarea Fișelor măsurilor cuprinse în SDL GAL Drumul Carelor (CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor) cu prevederile Ghidului de Implementare pentru *Submăsura 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală“,* cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, precum și ale Regulamentului (UE) nr. 1305/2013. Totodată s-a ținut cont de punctele de vedere exprimate în perioada elaborării formei draft a Ghidurilor Solicitantului pentru Măsurile cu sprijin forfetar (Măsura 19.2_6.1 - Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri, *Măsura 19.2_6.2 - Sprijin pentru demararea de afaceri în domenii non-agricole în teritoriul de tip LEADER*, respectiv a formei draft a Ghidului Solicitantului pentru *Măsura 19.2_6.4 - Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole*. De asemenea s-a ținut cont de prevederile Notificării nr. 233130/17.05.2017 a DGDR AM PNDR, înregistrată la registratura GAL Drumul Carelor sub nr. 187/17.05.2017, prin care s-au transmis răspunsul la solicitarea GAL Drumul Carelor nr. 153/27.04.2017 privind implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), precum și de prevederile Notificării nr. 233211/31.05.2017 a DGDR AM PNDR, înregistrată la registratura GAL Drumul Carelor sub nr. 216/31.05.2017, prin care s-au transmis clarificări privind implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală (SDL).
S-au completat prevederile Fișei *Măsurii 19.2_7.2 - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei,* prin adăugarea, pe componenta de **Infrastructură mică,** a acțiunii eligibile

„crearea/îmbunătățirea/extinderea serviciilor locale de bază prin achiziția de utilaje și echipamente destinate administrării domeniului public (pentru deszăpezire, amenajare și întreținere a spațiilor verzi, a terenurilor de sport și a locurilor de agrement, etc.)“ cu respectarea prevederilor art. 20 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și cu încadrarea în prevederile legislative în vigoare, în condițiile în care acestea nu au mai primit finanțare pentru o astfel de investiție. Având în vedere că în teritoriul acoperit de GAL Drumul Carelor, conform **analizei diagnostric și analizei SWOT,** există necesitatea îmbunătățirii serviciilor de bază oferite populației, considerăm oportună adăugarea acțiunii menționate în scopul creșterii calității vieții.

b) Modificarea propusă

Modificarea propusă are impact următoarei secțiuni din SDL:

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_4/2A - Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile, 7. Condiții de eligibilitate

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/Operațiuni eligibile

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare.
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor.
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5) al Reg. 1305/2013 (maxim 24 luni de la momentul instalării) și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) (maxim de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație).
- ~~Asigurarea utilităților și racordărilor necesare funcționarii fermei.~~ Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări.
- Investiții în procesarea* produselor agricole* la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole) – cu excepția proiectelor depuse de parteneriate sau membrii ai formelor asociative create prin măsura M19.2_16 și care vizeaza consolidarea acestor asocieri, vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu.
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art. 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.

~~** Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.~~

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile/neeligibile

Cheltuieli eligibile * specifice:

Cheltuielile eligibile vor respecta prevederile art. 45 și 46 din R (UE) nr. 1305/2013 și art. 13 din R Delegat (UE) nr. 807/2014 și se referă la:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă și racordarea fermei la utilități;
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde ** (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii") în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Suplimentar, în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include:

- fondul de rulment auxiliar, în cazul în care este justificat corespunzător și nu depășește 30% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile eferente investiției sprijinite prin instrumentul financiar;

- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

- achiziția de terenuri neconstruite și terenuri construite în condițiile art. 4 (1) din Reg. (UE) nr. 480/2014 (în limita a 10% din contribuția Programului plătită destinatarului final prin instrumentul financiar).

*** Cheltuielile eligibile generale** sunt prevăzute în capitolul 8.1. din PNDR.

** Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.

Cheltuieli neeligibile * specifice:

- Achiziția de clădiri, cu excepția cazului în care sprijinul este acordat exclusiv prin instrument financiar, conform art. 4 (1) al Reg. (UE) nr. 480/2014;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole, cu excepția sprijinului acordat pentru finanțarea fondului de rulment prin instrument financiar în limita a 30% din totalul cheltuielilor eligibile pentru investiții sprijinite prin IF;
- Adaptarea la standardele UE în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5), în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar.

* **Cheltuielile neeligibile generale** sunt prevăzute în capitolul 8.1. din PNDR.

Atenție !!! *- Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare și PNDR 2014-2020.*

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~.

- Acțiunile/operațiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică care să respecte minimul prevăzut de legislația în vigoare la momentul lansării sesiunii de depunere a proiectelor.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin Măsură.
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției.
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico – economice.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă (conform art. 17, alin. 5 din R (UE) nr.1305/2013).
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană (conform art. 17, alin. 6 din R (UE) nr.1305/2013).

- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară.
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.

În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I.

Nota bene!

În cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL. ...“

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_6.1/2B - Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile, 7. Condiții de eligibilitate (Condiții specifice)

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tînărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

~~***Atenție !!!*** *- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~.

Atenție !!!

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

Condiții specifice

- Toate investițiile propuse în cadrul Planului de Afaceri trebuie realizate la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL.
- Solicitantul, așa cum este acesta definit mai sus (pct. 4 din Fișă), trebuie să facă dovada ca are domiciliului în cadrul teritoriului LEADER GAL, iar exploatația agricolă deținută să se fie amplasată la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL.

Nota bene!

În cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL. ...“

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_16/3A - Sprijin pentru cooperarea și asocierea actorilor locali în scopul promovării de activități privind dezvoltarea

lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Atenție !!!

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.*~~

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016). ...“

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_6.2/6A - Sprijin pentru demararea de afaceri în domenii non-agricole în teritoriul de tip LEADER, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Costuri eligibile

Sprijinul se acordă pentru activităţile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul **Planului de Afaceri (PA**). Toate cheltuielile propuse prin **PA**, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA** aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Costuri neeligibile

Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I din Tratat.

Atenție !!!

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~.

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016). ...“

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_6.4/6A - Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile, 7. Condiții de eligibilitate, 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/operațiuni eligibile

- Investiții legate de furnizarea de servicii:
  - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;

- activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- servicii tehnice, administrative, etc. .

- Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement.
~~- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole.~~
- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole:
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricare produse electrice, electronice;
  - producerea de produse electrice, electronice și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton, etc.
- Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc.).
- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Tipuri de acțiuni/operațiuni neeligibile:
- prestarea de servicii agricole;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică.

Costuri eligibile/neeligibile
Costuri eligibile specifice*:
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Suplimentar, în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include:

- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- achiziția de terenuri neconstruite și terenuri construite în condițiile art. 4 (1) din Reg. (UE) nr. 480/2014 (în limita a 10% din contribuția Programului plătită destinatarului final prin instrumentul financiar).

* **Costurile eligibile generale** sunt prevăzute în cap. 8.1. din PNDR.

Costuri neeligibile specifice:
- cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc.).

ATENȚIE !!!

- Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare și PNDR 2014-2020.

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~.

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin Măsură.
- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul LEADER.
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției.
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice.
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea şi restructurarea întreprinderilor în dificultate.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația națională în vigoare.

Nota bene!

Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL, dar comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului GAL. ...“

„ ... 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși ~~**100.000**~~ **200.000 de euro/beneficiar**:

- Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **70%.**
- Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de **90%,** în următoarele cazuri:
  - pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
  - pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non agricole. ...“

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_7.2/6B - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei, 4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă) Infrastructură socială, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

se modifică după cum urmează:

„ ... 4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

Infrastructură socială

- **ONG-uri pentru investiții în infrastructura socială** (creșe și infrastructură de tip after-school, centre de asistență socială integrată), inclusiv cele care vor beneficia de finanțare în cadrul Măsurii 19.2_7.4 și 19.2_7.6 sau indirect în cadrul Măsurii 19.2_16.
- **Operatori autorizați** în condițiile legii pentru furnizarea de servicii de asistență socială;
- Grup de Acțiune Locală;
- **Parteneriate dintre acestea**.

Infrastructura educațională/mică locală

- UAT- uri și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare, inclusiv cele care vor beneficia de finanțare încadrul Măsurii 19.2_7.4 și 19.2_7.6 sau indirect în cadrul Măsurii 19.2_16.
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura **educațională** (grădinițe), inclusiv cele care vor beneficia de finanțare în cadrul Măsurii 19.2_7.4 și 19.2_7.6 sau indirect în cadrul Măsurii 19.2_16.
- Parteneriate dintre acestea. ...“

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/Operațiuni eligibile

1) Investiții în active corporale

a. 1. Infrastructură socială

a.1.1. asistență socială integrată:

- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurilor de asistență socială integrată/multifuncțională fără componentă rezidențială.

a.1.2. alte tipuri:

- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriu, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.

a. 2. Infrastructură educațională

- Modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică și resurse naturale și a școlilor profesionale în domeniul agricol de la nivelul teritoriului.
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriu.

b. Infrastructura mica locală

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea infrastructurii de drumuri (inclusiv poduri).
- Înființarea sau modernizarea infrastructurii și rețelelor locale pentru furnizarea iluminatului public pe baza utilizării de energie din surse regenerabile pentru reducerea costurilor publice și promovarea practicilor prietenoase cu mediul.
- Construirea de sisteme și facilitați alternative pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile în scopul deservirii instituțiilor publice și scăderii costurilor aferente consumului de energie și combateri efectelor negative asupra mediului.

- crearea/îmbunătățirea/extinderea serviciilor locale de bază prin achiziția de utilaje și echipamente destinate administrării domeniului public (pentru deszăpezire, amenajare și întreținere a spațiilor verzi, a terenurilor de sport și a locurilor de agrement, etc.) cu respectarea prevederilor art. 20 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și cu încadrarea în prevederile legislative în vigoare, în condițiile în care acestea nu au mai primit finanțare pentru o astfel de investiție;

2) Investiții în active necorporale:

- costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții – montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Costuri eligibile
Cheltuieli eligibile* specifice

Pentru proiectele de **infrastructură educațională/socială:**

- înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriul GAL inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă;
- extinderea și modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol;
- înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriul GAL inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.

* **Cheltuielile eligibile generale** sunt prevăzute în secțiunea 8.1. din PNDR.

Cheltuieli neeligibile* specifice
- Contribuția în natură.
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.
- Cheltuieli cu investițiile în infrastructura pentru furnizarea de asistență și servicii sociale cu componentă rezidențială.

* **Cheltuielile neeligibile generale** sunt prevăzute în secțiunea 8.1. din PNDR.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi: art. 65 și art. 69 (3) din Reg (UE) nr.1303/2013, art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014. De asemenea, costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile HG nr. 226/2015, PNDR 2014-2020.
ATENȚIE !!! *Beneficiarii Măsurii, în cadrul acțiunilor propuse, vor avea în vedere respectarea, principiilor non segregării și desegregării în conformitate cu „Ghidul adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare“[4]. Pentru asigurarea funcționalității infrastructurilor de asistență socială integrată/ multifuncțională, se impune ca abordarea la nivel local să fie* ***integrată și orientată pe nevoile comunității****, în vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei la nivel local prin includerea*

[4] http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/thematic_guidance_fiche_segregation_en.pdf

*de **activități combinate** din domenii precum: **educație**, **ocupare**, **furnizarea de servicii (sociale/ medicale/ medico-sociale)**. De asemenea, pentru aceste proiecte trebuie să se asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii sociale de către o entitate acreditată ca și furnizor de servicii sociale.* ~~*Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR -cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~*.Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).* ... "

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_7.4/6B - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

ATENȚIE !!!

- Beneficiarii Măsurii, în cadrul acțiunilor propuse, vor avea în vedere respectarea, principiilor non segregării și desegregării în conformitate cu „Ghidul adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare".

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea precederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr.295/2016.*~~

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_7.6/6B - Sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică, 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

se modifică după cum urmează:

„ ... 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/Operațiuni eligibile

a. Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B.

b. Restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B și/sau a celor definitorii pentru identitatea culturală locală.

c. Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale sau altor elemente de moștenire și interes cultural/patrimonial de scară mică, definitorii pentru identitatea locală sau pentru promovarea și conservarea tradițiilor locale (de ex: clădiri publice, construcții tradiționale, capele etc.).

d. Conservarea și promovarea elementelor locale de patrimoniu imaterial (folclor, festivaluri, datini și tradiții locale etc.) inclusiv cele aparținând minorităților locale (de ex. rromă).
e. Acțiuni de inventariere și identificare, inclusiv promovare, a elementelor culturale/naturale reprezentative pentru identitatea locală.
Costuri eligibile
Cheluieli eligibile specifice
- Cheltuieli generate în procesul de realizare a acțiunilor/operațiunilor eligibile.
Cheltuieli neeligibile specifice
- Contribuția în natură.
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.
-Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.
Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi:
- *art. 65 și art. 69 (3) din Reg (UE) nr.1303/2013*
- *art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013*
- *art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014*

Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.
Atenție !!!
~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2015, PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.*~~
- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fima tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016). ..."

c) Efectele estimate ale modificării

Prin corelarea Fișelor măsurilor cuprinse în SDL GAL Drumul Carelor (CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor) cu prevederile Ghidului de Implementare pentru Submăsura 19.2 *„Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală"*, ale Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 și Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, precum și cu clarificările transmise de către AM PNDR se facilitează modalitatea de implementare a Măsurilor.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Modificările mai sus menționate nu au impact asupra indicatorilor de monitorizare ai SDL Drumul Carelor.

1. Modificări ale CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor (Adaptarea condiției de eligibilitate privind dimensiunea economică a exploatațiilor agricole/Actualizări legislative); Actualizarea sumelor alocate pe priorități/măsuri ca urmare a bonusării calității SDL, în conformitate cu Planul de finanțare avizat de DGDR AM-PNDR, conform pct. 3

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

✓ Conform Notificării emise de către DGDR AM PNDR sub nr. 233072 din 06.04.2017, care include clarificări privind implementarea SDL, există posibilitatea adaptării limitelor admise pentru dimensiunea economică a exploatațiilor agricole sprijinite prin LEADER, în conformitate cu prevederile actuale din Fișa măsurii 19.2, asumate la nivelul conducerii MADR. Având în vedere că în teritoriul acoperit de GAL Drumul Carelor, conform **analizei diagnostric și analizei SWOT,** există un număr semnificativ de exploatații agricole cu o dimensiune economică mai mică față de cea existentă la acest moment în SDL, considerăm necesară diminuarea dimensiunii economice a exploatațiilor agricole sprijinite prin *Măsura 19.2_6.1 - Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri*, în conformitate cu preverile din Fișa măsurii 19.2.

✓ Actualizarea prevederilor legislative naționale pentru *Măsura 19.2_6.4 - Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole* ca urmare a abrogării HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții și publicării HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

✓ Ca urmare a Notificărilor emise de către DGDR AM PNDR sub nr. 107454 din 06.07.2016, înregistrată la registratura GAL Drumul Carelor sub nr. 285/06.07.2016, respectiv nr. 107785 din 08.08.2016 prin care s-au alocat SDL 3 unități de bonusare și în conformitate cu Planul de finanțare revizuit, avizat de DGDR AM-PNDR se impune corelarea **CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei** prin actualizarea sumelor alocate pe priorități/măsuri.

b) Modificarea propusă

Modificarea propusă are impact asupra următoarelor secțiuni din SDL:

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_6.1/2B - Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri, 7. Condiții de eligibilitate (Condiții generale), **9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului**

se modifică după cum urmează:

„ ... 7. Condiții de eligibilitate

Condiții generale

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici.
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între ~~12.000~~ 8.000 și ~~30.000~~ 50.000 S.O. (valoare producție standard).
- Solicitantul prezintă un Plan de Afaceri.

- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

- studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;

- cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire

sau

- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului.

- Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării. ...“

„ ... 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani (5 ani pentru sectorul pomicol) și este de:

- ✓ ~~30.000~~ 40.000 **de euro** pentru exploatațiile între ~~12.000~~ 8.000 **S.O. și** ~~17.999~~ 29.999 **S.O.**
- ✓ ~~40.000~~ 50.000 **de euro** pentru exploatațiile între ~~18.000~~ 30.000 **S.O. și** ~~30.000~~ 50.000 **S.O..**

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- ✓ 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- ✓ 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși trei* ani de la încheierea deciziei de finanțare. ...“

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, Măsura 19.2_6.4/6A - Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole, 3. Trimiteri la alte acte legislative, Legislație națională

se modifică după cum urmează:

„ ... 3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație națională

~~- **Hotărârea Guvernului nr. 28/2008** privind aprobarea conţinutului-cadru al documentaţiei tehnico-economice aferente investiţiilor publice, precum şi a structurii şi metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiţii şi lucrări de intervenţii;~~ **Hotărârea Guvernului nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice; **Legea nr. 31/1990** privind societăţile comerciale – republicată, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 571/ 2003** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare; **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; **Alte acte normative în vigoare aplicabile. ...“**

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

se modifică după cum urmează:

„ Planul de finanțare al Strategiei de Dezvoltare Locală se prezintă astfel:

Componenta A – Valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat respectiv valoare totală **componenta A este de 2.209.635 euro**, valoare calculată conform specificațiilor și algoritmului de calcul din Ghidul solicitantului aferent subMăsurii 19.2, respectiv 19,84 euro/locuitor și 985,37 euro/km^2 .

Algoritmul de calcul Componenta A: Conform datelor statistice INS Argeș, populația la nivelul teritoriului însumează un număr total de **71.057 locuitori,** iar suprafața acoperită de parteneriat este conform acelorași date statistice de **811,74 kmp**. Având în vedere aceste aspecte, rezultă în urma aplicării algoritmului de calcul stabilit prin Ghidul Solicitantului pentru subMăsura 19.2 valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite, respectiv valoarea de **2.209.635 euro** compusă din: *Valoarea aferentă populației = 1.409.771 euro (19,84 euro x 71.057 locuitori*), respectiv *Valoarea aferentă teritoriului acoperit de parteneriat = 799.864 euro (985,37 euro x 811,74kmp)*.

Componenta B – Valoarea aferentă nivelului de calitate obținut în urma procesului de evaluare și selecție. Suma alocată Componentei B va fi stabilită ulterior publicării Raportului de selecție, în funcție de nivelul de calitate atins de SDL și va fi comunicată în vederea definitivării planului de finanțare, cu respectarea procentelor stabilite la nivel de priorități și costuri de funcționare pe componenta A.

Valoarea aferentă Componentei A a fost defalcată pe două componente după cum urmează: din **total valoare** de **2.209.635 euro,** alocarea financiară pe **priorități/măsuri** este de **1.790.000 euro,** diferența de **419.635 euro** reprezentând **cheltuieli de funcționare și animare** (reprezintă **18,99%** din total Componenta A).

Nota bene!

Conform Notificării MADR DGDR AM PNDR nr. 107785/08.08.2016, înregistrată la registratura GAL Drumul Carelor sub nr. 305/10.08.2016, în urma aprobării Raportului de Selecție, Strategia de Dezvoltare Locală depusă de Asociația Grupul de Acțiune Locală Drumul Carelor, s-a încadrat în categoria I, pentru care s-au alocat 3 Unități de Bonusare. Prin urmare, valoarea aferentă nivelului de calitate (Componenta B) din Planul de Finanțare este de 679.550,31 euro.

Astfel a fost definitivat Planul de Finanțare, prin completarea valorii pe componenta B, cu respectarea procentelor stabilite inițial la nivel de priorități pe componenta A. Prin cumularea sumelor aferente celor două componente (A și B), după definitivarea Planului de Finanțare, **valoarea totală a alocării financiare este de 2.340.503,31 de euro.**

Alocarea financiară aferente fiecărei priorități a fost repartizată în funcție de ierarhizarea acestora în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, după cum urmează:

-**Prioritatea P6:** Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zone rurale – alocare financiară de ~~1.240.000~~ 1.621.364 **euro.** În cadrul acestei priorități, alocarea financiară este distribuită la nivelul următoarelor Măsuri, astfel:

- Măsura 19.2_6.2 – ~~200.000~~ 350.000 de euro
- Măsura 19.2_6.4 – 200.000 de euro
- Măsura 19.2_7.2 – ~~370.000~~ 470.000 de euro
- Măsura 19.2_7.4 – ~~270.000~~ 330.000 de euro
- Măsura 19.2_7.6 – ~~200.000~~ 271.364 de euro

- **Prioritatea P2**: Creșterea viabilității exploatațiilor și a copmetitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor - alocare financiară de ~~540.000~~ 706.081,31 **euro.** În cadrul acestei priorități, alocarea financiară este distribuită la nivelul următoarelor Măsuri, astfel:

- Măsura 19.2_4 – ~~300.000~~ 396.081,31 de euro
- Măsura 19.2_6.1 – ~~240.000~~ 310.000 de euro

-**Prioritatea P3**: Promovarea organizării lanțului alimentarm, inclusiv procesarea și comercializarea producelor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură-valoare alocată – alocare financiară de ~~10.000~~ 13.058 **euro.** În cadrul acestei priorități, alocarea financiară este distribuită la nivelul unei singure Măsuri, respectiv 19.2_16 – ~~10.000~~ 13.058 de euro. Alocarea financiară aferentă fiecărei Măsuri a fost stabilită în funcție de nevoile identificate la nivel de teritoriu, corelate cu analiza diagnostic, analiza SWOT și indicatorii de rezultat stabiliți prin SDL. Planul de finanțare s-a completat conform cerințelor din Ghidul Solicitantului și reprezintă **Anexa 4 la SDL.**
“

c) Efectele estimate ale modificării

Prin această modificare, se facilitează accesul la finanțare a solicitanților din teritoriul GAL Drumul Carelor care dețin exploatații agricole cu o dimensiune economică mai mică decât cea prevăzută la momentul elaborării SDL.
Modificările solicitate au ca și rezultat actualizarea sumelor alocate pe priorităţi/măsuri ca urmare a bonusării calităţii SDL, în conformitate cu Planul de finanţare avizat de DGDR AM-PNDR.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Modificările mai sus menționate nu au impact asupra indicatorilor de monitorizare ai SDL Drumul Carelor.

INTRODUCERE

Documentul de față prezintă abordarea **LEADER**, la nivelul teritoriului definit de parteneriatul Drumul Carelor, explicând modul în care această abordare poate contribui la dezvoltarea comunității locale. De asemenea, aduce informații de bază despre viziunea implementării programului la nivel local, ca parte integrantă a Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene.

LEADER este un instrument important pentru România în sporirea dezvoltării economice și sociale a zonelor rurale, reducerea disparităților dintre urban-rural și promovarea incluziunii sociale. Experiența actuală reflectă o capacitate de dezvoltare la nivel local ce nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată prin plasarea acesteia sub resposabilitatea comunității. Totodată experienţa a arătat că *LEADER poate aduce modificări considerabile în viața cotidiană a oamenilor din zonele rurale, oferind comunităților o parte din instrumentele necesare pentru a juca un rol activ în modelarea propriului viitor*. LEADER joacă un rol important în încurajarea unor **răspunsuri inovatoare** la **probleme vechi şi noi**, devenind un **„creuzet" pentru consolidarea capacităţilor locale** şi pentru testarea unor modalităţi noi de satisfacere a nevoilor comunităţilor.

În acest sens, parteneriatul constituit la nivelul teritoriului a înțeles că diferenţa dintre **LEADER** şi alte măsuri de politică rurală constă în faptul că acesta **arată „cum" trebuie procedat** şi **nu „ce" trebuie făcut** și a ales să-și manifeste disponibilitatea de a-și aduce aportul la dezvoltarea echilibrată a teritoriului printr-o **abordare nouă, integrată și inovativă**, care să-i permită acestuia să devină/să rămână competitiv, să-şi valorifice potențialul la maxim şi să depăşească dificultăţile pe care le-ar putea întâmpina.

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007-2013 prin intermediul PNDR. De altfel, în constituirea parteneriatului, esențial a fost faptul că o parte a teritoriului definit a beneficiat de experiența implementării **Axei IV LEADER** în perioada de programare **2007-2013**. În condițiile noilor oportunități de finanțare aferente **perioadei de programare 2014-2020,** teritoriul și-a reconfirmat implicarea în dezvoltarea locală, atrăgând în acest proces alte **patru noi localități. Teritoriul, în integralitatea sa,** este un teritoriu **omogen** sub toate aspectele, **coeziv** din punct de vedere economico-social, caracterizat prin tradiţii comune, identitate locală, simțul apartenenței, nevoi şi aşteptări comune și se constituie ca fiind **zonă ţintă** pentru punerea în practică a **politicii LEADER.** În acest sens, în structura documentului au fost evidențiate modalitățile în care teritoriul răspunde principiilor și criteriilor de selecție ale SDL. Teritoriul Drumul Carelor oferă, atât prin poziționare, cât și prin caracteristicile sale, premisele unui potențial de dezvoltare încă neexploatat îndeajuns. Astfel, la nivel local se regăsesc atât zone cu valoare naturală ridicată **HNV,** cât și arii naturale protejate **Natura 2000**. **Patrimoniul local** se remarcă printr-o mare varietate și bogăție a resurselor, atât în ceea ce privește elementele sale materiale (monumente legate de personalități ale vieții politice și culturale românești: Dinu Lipatti, Ion Mihalache, Petre Țuțea, Daniil Topoloveanu și alții), cât și imateriale (tradiții – Braul de la Boteni, obiceiuri – Focul lu' Sumedru, clădiri și arhitectură locală etc.), cu o dispunere a acestora omogenă la nivel local. **Populația locală** însumează un număr total de **71.057 locuitori, iar suprafața totală** a teritoriului este de **811,74Kmp.** La nivel local se remarcă faptul că teritoriul nu se încadrează ca și medie a coeficientului IDUL în zona săracă (medie coeficient = 58,69), cu toate acestea **5 comune situându-se în zona de sărăcie.**

La nivel parteneriat, reprezentarea sectoarelor de interes, (din totalul de **90 de parteneri peste 65% sunt parteneri privați/societate civilă),** se prezintă astfel: **Sectorul privat/Societate civilă/~~Persoane fizice relevante~~ - 79%**, respectiv **Sectorul public - 21%.**
Reprezentanții societății civile sunt implicați în viața comunităților locale și au experiență în desfășurarea activităților specifice, fapt ce-i face să fie parteneri viabili și activi în funcționarea parteneriatului. Astfel, la nivelul parteneriatului există ONG-uri care desfășoară activități în domeniul **incluziunii sociale și sprijinirii tineretului (reprezentând interesele minorității rrome,** grupurilor vulnerabile, **copiilor și tinerilor instituționalizați), protecției mediului,** precum și în domeniul sprijinirii și dezvoltării locale, regionale și naționale, culturii, turismului. Totodată, la nivelul teritoriului există forme asociative care vizează sectorul agricol (**OUAI, societăți agricole**) care și-au manifestat interesul și implicarea în dezvoltarea sectoarelor reprezentate (irigații, asociere). Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității a permis parteneriatului utilizarea unei modalități de implementare care a implicat **„actorii locali"** în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, în baza analizei nevoilor și priorităților specifice teritoriului. În cadrul SDL se propune un set coerent de Măsuri adaptate priorităților specifice teritoriului și valorificarea potențialul autentic local al teritoriului. În urma consultărilor realizate cu partenerii și actorii relevanți de la nivelul teritoriului, în cadrul reuniunilor cu partenerii GAL, interviurilor cu liderii locali, a reuniunilor publice derulate la nivelul UAT-urilor componente ale teritoriului și a grupurilor de lucru tematice, precum și pe baza analizei diagnostic și analizei SWOT, au fost identificate o serie de nevoi de dezvoltare locală care și-au găsit soluționarea în **8 Măsuri relevante**, **specifice teritoriului de tip LEADER aferent GAL**. Astfel, cele 8 Măsuri, **în ordinea priorității pentru satisfacerea nevoilor identificate**, contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare rurală UE și a domeniilor de intervenție aferente.
Prin tipul de investiții sprijinite, parteneriatul și-a asumat satisfacerea unor nevoi specifice raportate la alocările financiare disponibile prin LEADER. Astfel, SDL prevede măsuri care finanțează investiții în **infrastructura socială,** dar și **acțiuni pentru integrarea minorităților locale și formelor asociative. Caracterul inovator** al Strategiei rezidă din selectarea unor Măsuri sau operațiuni menite a rezolva nevoi locale specifice într-o maniera inovativă (servicii de bază pentru transparentizarea deciziei publice, stimularea asocierii/cooperării și accesului pe piața a micilor producători locali, asistență socială integrată și incluziune socială etc.). Strategia de Dezvoltare Locală are un **caracter integrat** care rezidă din faptul că Măsurile de investiții selectate se adresează în același timp rezolvării unor nevoi de dezvoltare locală de natură multisectorială într-o **manieră unitară** (în cadrul aceluiași demers strategic), **complementară** (Măsurile au caracter complementar) **și nu în ultimul rând sinergică** (mai mute Măsuri selectate contribuind la realizarea unei priorități), urmărindu-se atingerea **indicatorilor specifici** (**crearea de locuri de muncă,** populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite). Toate Măsurile incluse în SDL și evidențiate mai sus, contribuie la realizarea obiectivelor transversale: **mediu și clima și inovare**.
Gestionarea eficientă a implementării SDL va fi realizată de aparatul administrativ cu **o structură de personal de minim 5 (cinci) persoane angajate cu respectarea prevederilor Codului Muncii/minim 4 ore**. Pentru consolidarea obiectivelor SDL, GAL are în vedere realizarea de **activități de cooperare** în cadrul subMăsurii **19.3 din PNDR.**
În concluzie, **parteneriatul privat-public** de la nivelul teritoriului este o **alternativă optimă** de implementare a unor proiecte și reprezintă **o formă eficientă** de manifestare a **managementului public**.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Amplasare geografică - Situat în **Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia,** teritoriul se poziționează în partea central-estică a județului Argeș, respectiv în partea central-vestică a județului Dâmbovița, incluzând 15 UAT din Argeș (comunele: Boteni, Hîrtiești, Mihăiești, Vulturești, Stîlpeni, Davidești, Țițești, Botești, Beleți-Negrești, Priboieni, Călinești, Bogați, Leordeni, Rătești și orașul Topoloveni) și 1 UAT din Dâmbovița (Hulubești).

Teritoriul Drumul Carelor oferă, atât prin poziționare cât și prin caracteristicile sale, premisele unui potențial de dezvoltare încă neexploatat îndeajuns. Dintre comunele componente, Mihăești, Țițești, Călinești și Rătești sunt comune care nu au mai făcut parte dintr-un teritoriu LEADER și în consecință nu au mai primit finanțare de acest tip.

Suprafața totală a teritoriului este de **811,74Kmp** preponderent fiind dispusă în mediul rural (doar 4% reprezintă suprafața dispusă în mediul urban, conf. date INS 2011).

Fiind dispus la limita estică a Podișului Getic, teritoriul se află la o distanță de 100-150Km față de capitala țării – București și la o distanță de 10-50km față de Pitești. Poziționarea teritoriului se face de-o parte și de alta a paralelei de 45º, altitudinea teritoriului fiind cuprinsă între 204m în Sud și 770m în Nord. Din punct de vedere al peisajului geografic, relieful teritoriului aparține Piemontului Cândești, Dealurilor Argeșului, respectiv Lunca Argeșului, iar poziționarea sa în plină zonă forestieră face ca acesta să se remarce prin varietatea și bogăția florei, faunei și resurselor naturale, precum și printr-un bazin hidrografic bogat (râurile Argeșel, Râul Târgului, Argeș, pâraie și lacuri naturale și artificiale). Resursele naturale sunt foarte variate și cuprind resurse din categoriile: forestier – preponderent păduri de foioase, zăcăminte minerale – petrol, gaze și cărbune, soluri fertile. Teritoriul cuprinde zone unde flora și fauna sunt foarte variate și unde civilizația nu a reușit să aducă modificări și să le altereze.

Teritoriul dispune de o bună **conectivitate și accesibilitate** datorită principalelor căi rutiere care-l străbat (E81/Autostrada A1, DN7, E574/DN73, DN73D sau DJ702, DJ702A, DJ702C, DJ704B) și a căilor ferate București – Pitești și Golești – Câmpulung Muscel. Buna conectivitate cu exteriorul, alături de accesibilitatea internă, reprezintă una dintre importantele premise de dezvoltare locală, acestea înlesnind accesul producătorilor și produselor locale la principalele piețe de desfacere externe și la centrele de dezvoltare și asigurând fluxul și potențialul de cooperare al acestora în cadrul teritoriului. Integrarea orașului Topoloveni în structura teritoriului și distanța relativ mică față de Pitești, Mioveni, Câmpulung, Găești și Târgoviște – poli urbani de dezvoltare economică și socială, precum și capitala – București, constituie adevărați catalizatori ai dezvoltării locale.

Din punct de vedere **climatic**, teritoriul se încadrează în zona temperat-continentală, caracterizându-se printr-un regim termic moderat.

Mediul[5] la nivel local se remarcă printr-o varietate însemnată a elementelor protejate constând în special din zone cu valoare naturală ridicată **HNV** și arii naturale protejate **Natura 2000**. Astfel, la nivel local se regăsesc **zone HNV** la nivelul comunelor: Beleți-Negrești, Bogați, Botești**, Davidești, Hîrtiești, Hulubești, Mihăești,** Priboieni **și Vulturești. Zonele Natura 2000,** se regăsesc la nivelul siturilor: Muscelele Argeșului – ROSCI0326, însumând o suprafață totală de 28,22Kmp (comunele: **Davidești, Hîrtiești, Mihăești, Vulturești**), Lacurile de acumulare de pe Argeș – ROSPA0062, însumând 2Kmp (Topoloveni și Călinești) și Pădurile din Sudul Piemontului Cândești - ROSCI0344 – 1,12Kmp (**Hulubești**). **Se observă că sunt 5 UAT-uri care se încadrează în cele 2 categorii (HNV și Natura 2000).**

[5] Conform Anexei la Ghidul Solicitantului 19.2 – Lista zonelor naturale și lista ariilor protejate.

Populația locală[6] însumează un număr total de **71.057 locuitori** (din care 14% urban) cu o densitate de **87,54 locuitori/Kmp**. Analizând structura populației pe **grupe de vârstă**, se observă că în ultimii 4 ani predomină populația activă (25-54 ani) cu o ușoară tendință de creștere, populația în căutare de oportunități fiind un factor pozitiv din perspectiva dezvoltării locale. Tendința de îmbătrânire a populației locale și de migrație a tinerilor este relevată pe de o parte de ponderea mare a populației de peste 64 ani, care evoluează constant în ultimii ani și evoluția negativă a grupelor de vârsta 0-14 ani (23.334 în 2011, 22.168 în 2014) și mai ales 15-24 de ani (19.841 în 2011, 18.048 în 2014). Acest fapt este întărit și de analiza comparativă natalitate/mortalitate la nivel local, de unde rezultă că atât numărul nașterilor cât și cel al deceselor înregistrează o evoluție constant descendentă în ultimii ani, numărul deceselor fiind întotdeauna mai mare decât cel al nașterilor (695 născuți vii/974 decedați în 2011, 666 născuți vii/941 decedați în 2012, 682 născuți vii/888 decedați în 2013). Vârful nașterilor și cel al deceselor s-a înregistrat la nivelul comunei Călinești și a orașului Topoloveni. Tendința de migrație a populației, în special a tinerilor, este evidențiată și de analiza stabilirilor versus plecărilor cu reședința la nivelul teritoriului, ambele variabile având o evoluție constantă în ultimii ani, dar volumul plecărilor cu reședința fiind întotdeauna superior stabilirilor (1.301 stabiliri cu reședința/2.320 plecări cu reședința între anii 2011 – 2015). Vârful plecărilor/stabilirilor cu reședința rămâne orașul Topoloveni urmat de comunele Călinești, Leordeni și Bogați. Cât privește evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul la nivel local, înregistrăm o evoluție constantă a acestor variabile în ultimii ani și un echilibru relativ, ceea ce duce la concluzia că populația tânără părăsește teritoriul mai întâi cu reședința în căutare de oportunități sau pentru studii. În ceea ce privește **etnia romă**[7], principala etnie minoritară în rândul populației locale, se remarcă o prezență constantă la nivel teritorial, însumând un total de 3.408 persoane (aproximativ 5% din total populație), dispuse în toate localitățile componente, cu excepția comunelor Botești și Hulubești, cea mai numeroasă prezență înregistrându-se în comunele: Mihăești (1.152 persoane), Davidești (679 persoane), Hîrtiești (593 persoane).

Economia locală[8] din punct de vedere structural, după numărul întreprinderilor active, este dominată de sectorul terțiar (575 în 2013), urmat de sectorul secundar (75 în 2013) și cel primar (34 în 2013). După volumul cifrei de afaceri, structura economiei locale este dominată de sectorul secundar (aprox. 1.249.959.041 lei în 2013), urmat de sectorul terțiar (aprox. 299.939.691 lei în 2013) și cel primar (aprox. 9.493.683 lei în 2013). Evoluția întreprinderilor la nivelul teritoriului se caracterizează printr-un parcurs fluctuant, dată de faptul că în ultimii trei ani aproape s-a triplat numărul întreprinderilor închise (decedate), dar și de faptul că numărul întreprinderilor nou create a crescut fără însă a compensa numărul celor închise (473 închise/430 deschise noi, între 2011 și 2013). În același timp se remarcă o evoluție relativ pozitivă a întreprinderilor active locale și a celor non-comerț active (de la 586 total active în 2011 la 684 în 2013 și de la 320 non-comerț active în 2011 la 403 în 2013). Acest trend se transpune și în ceea ce privește f**orța de muncă** la nivel local caracterizată prin tendința de creștere a numărului total mediu de salariați în cadrul întreprinderilor locale active, inclusiv în rândul celor non-agricole și non-comerț active (de la 4.979 număr mediu total de salariați în 2011 la 5.778 în 2014). Din perspectiva sectoarelor care predomină la nivel local, după numărul mediu de salariați - IMM cu peste 50 de angajați, se remarcă sectorul terțiar (comerț, investigații și protecție, transporturi sau restaurante

[6] Conform analiza date statistice INS Argeș și INS Dâmbovița.
[7] Conform Listei cu populația stabilă dupa etnie RPL 2011, Anexă la Ghidul Solicitantului 19.2.
[8] Conform analiza date statistice INS Argeș și date Recensământul General Agricol – anul 2010, Județul Argeș/Dâmbovița.

etc.), urmat de sectorul secundar (construcții, fabricare îmbrăcăminte, autovehicule, mașini și echipamente, etc.). În ceea ce privește numărul mediu de salariați s-a înregistrat o evoluție pozitivă în cadrul următoarelor tipuri de activități: activități de investigații și protecție (de la 18 în 2011 la 185 în 2013), comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor (de la 597 în 2011 la 703 în 2013), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. (de la 38 în 2011 la 177 în 2013), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații (de la 249 în 2011 la 354 în 2013). La nivel local, se remarcă tendința de reducere a **numărului de șomeri** înregistrați la nivel teritorial după vârful negativ înregistrat la nivelul anului 2013, mai cu seamă în ceea ce privește șomerii femei, predominante în rândul categoriei (de la 2.401 șomeri înregistrați în 2011, la 2.909 în 2013 și 2.482 în 2014). Din analiza structurii pe sexe a șomerilor înregistrați la nivel local, în ultimii ani, se remarcă ponderea crescută a femeilor în rândul acestora (din total șomeri înregistrați în 2014, 60% sunt femei). Deși teritoriul deține un potențial important, atât prin caracteristicile fizico-geografice cât mai ales prin zestrea de patrimoniu material și imaterial de care dispune, **turismul** la nivel local este aproape inexistent, fiind bazat pe 1 hotel, 2 pensiuni agroturistice și 1 pensiune turistică, toate însumând un număr de 98 locuri de cazare. În acest context se înregistrează o regresie semnificativă a numărului de sosiri turiști și înnoptări în structurile locale de primire turistică, după vârful ascendent înregistrat la nivelul anului 2013.

Agricultura locală[9] constituie un potențial deosebit și o importantă premisă de dezvoltare a teritoriului. Din punct de vedere structural, sectorul se caracterizează prin existența unor **exploatații mici de semi-subzistență, fără personalitate juridică**, care dețin suprafețe fragmentate, cu producție scăzută și lipsă de competitivitate și orientare către piață. Astfel, din 25.037 exploatații agricole, după suprafață totală, domină cele care dețin între 0,5-2ha (22%), urmate de cele care dețin între 1-2ha (21%) și cele care dețin între 0,1-0,3ha (20%). Cele care dețin o suprafață totală între 10 și 50ha reprezintă doar 0,9% din total, iar cele care au peste 50ha reprezintă doar 0,2% din total (conf. RGA 2010). Din totalul celor care au utilizat suprafețe agricole sau care dețin efective de animale (25.106 conf. RGA 2010), cea mai mare parte sunt cele mixte cu suprafață agricolă utilizată și efective de animale (69% din total). După modul de utilizare a suprafeței agricole, predomină terenul arabil (35%), urmat de grădini familiale (24%) și de pășuni și fânețe (23%), respectiv culturi permanente (18%). După tipurile de culturi, predomină cele care cultivă cereale (19.319 din care 74% porumb și 24% grâu comun și spelț), urmate de cele cu suprafața cultivată cu plantații pomicole (6.823, predomină pruni, meri și peri), cele care dețin alte culturi în teren arabil (4.334 din care 67% cultivă cartofi) și cele cu plantații viticole (1.779 din care 98% pentru struguri de vin, doar 309 pentru vin de calitate). După efectivele de animale deținute, predomină cele care dețin păsări (17.434 din care 15.090 dețin găini pentru ouă), urmate de cele care dețin porcine (12.010), bovine (3.754 din care 3.396 dețin între 1 și 2 capete, iar 3.082 dețin vaci de lapte între 1-2 capete) și cabaline (2.463). În privința **suprafeței amenajate pentru irigații** pe clase de mărime a suprafeței agricole utilizate - SAU, se remarcă faptul că pentru suprafețele între 5-10ha SAU suprafața amenajată este de 12,65ha, pentru cele cuprinse între 20 și 30ha, suprafața amenajată pentru irigații este de 6,75ha, iar pentru SAU între 0,1 și 0,3ha, suprafața amenajată pentru irigații este de 0,29ha, toate aceste suprafețe rezumându-se la un număr de doar 4 exploatații agricole (RGA 2010), fapt care relevă lipsa efectivă a sistemului de irigații la nivel local și riscurile asumate prin

[9] Analiza realizată pe baza datelor Recensământului General Agricol, Județul Argeș/Dâmbovița – 2010 și INS Argeș.

dependența de precipitațiile naturale, mai ales în contextul modificărilor implicate de schimbările climatice. Există o preocupare la nivel local pentru restabilirea sistemului de irigații, fiind constituită în acest sens o **organizație de tip asociativ** – **Organizația Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (OUAI) Topoloveni**. Din perspectiva **mijloacelor de producție** utilizate în activitățile agricole, după tipul mașinilor și al echipamentelor preponderent utilizate, se remarcă faptul că cele mai multe exploatații utilizează tractoarele (16.456), plugurile pentru tractoare (15.264), grapele mecanice (10.995) și semănătorile cu tracțiune mecanică (11.359). Din perspectiva numărului exploatațiilor care dețin în proprietate și utilizează utilaje și echipamente agricole, situația se modifică în sensul în care numărul acestora este extrem de mic în comparație cu cele prezentate anterior, fapt ce relevă nevoia accentuată de utilaje și echipamente. Astfel, doar 474 exploatații dețin în proprietate și utilizează tractoare, 340 dețin pluguri pentru tractoare, 159 dețin motocositoare și doar 139 dețin grape mecanice. Nevoia de modernizare în ceea ce privește mașinile și echipamentele agricole este întărită și de numărul mic al acestora - 1.626 total mașini și echipamente. După **forma de organizare a exploatațiilor agricole**, din totalul de 25.106 exploatații, **doar 83 aveau personalitate juridică** la nivelul anului 2010 (RGA 2010). Din cele 83 exploatații cu personalitate juridică, **4 sunt societăți agricole**, 31 sunt societăți comerciale cu capital privat, 1 instituție/stațiune de cercetare, 14 aparțin administrațiilor publice locale și 33 sunt de alte tipuri (RGA 2010). În ceea ce privește forța de muncă în agricultură, se remarcă un număr total de **47.226 persoane** care au lucrat în sector, din care doar 276 au lucrat în exploatații cu personalitate juridică – societăți cu capital majoritar privat. Din 25.023 exploatații fără personalitate juridică, doar 58 de șefi au o pregătire agricolă completă, pentru 205 șefii au o pregătire agricolă de bază, iar pentru restul de 24.760 șefii au doar experiență practică agricolă (RGA 2010). Din 83 exploatații cu personalitate juridică, doar pentru 6 șefii de exploatații au pregătire agricolă completă, pentru 4 au pregătire de bază, iar pentru restul de 73 șefii se bazează doar pe experiența practică (RGA 2010). În ceea ce privește forța de muncă din agricultura locală pe **grupe de vârstă,** se remarcă un echilibru între populația activă cu vârsta între 25-54 ani (48%) și populația de cu vârsta între 55-64 ani și peste 65 (46%), ceea ce implică faptul că în teritoriu există forță de muncă în căutare de oportunități, care poate echilibra tendința de îmbătrânire locală (totuși grupa dominantă de vârstă, din total grupe, este ce de peste 65 ani - 25% din total populație care a lucrat în sector), fapt ce impune creare de locuri de muncă în sector. Caracterul secundar al ocupării în activitățile agricole este dat de faptul că din totalul persoanelor care au lucrat în agricultură, cea mai mare parte a alocat acestei activități doar un interval cuprins între 0-25% din timpul lucrat (79% din total populație).

Organizarea instituțională și socială la nivelul teritoriului are la bază cele 16 UAT componente cu rol de coordonare administrativă a localităților componente, de furnizare și asigurare a principalelor servicii publice necesare susținerii calității vieții la nivel local. În ceea ce privește principalele servicii publice locale se înregistrează o ușoară creștere a principalelor capacitați de furnizare și a infrastructurii aferente (apă/apă uzată/gaze), precum și a locuințelor și a suprafețelor asociate la nivel local. În cadrul teritoriului activează o serie de **ONG-uri cu precădere în domeniile social, educativ și cultural, ecologie și mediu**, cu implicare activă și experiențe anterioare în susținerea de activități/proiecte, dar cu resurse financiare și umane limitate. Din analiza modului în care se alocă cheltuieli de la bugetele locale pentru **asistența socială**, se constată că 71% din bugetul alocat se adresează salariilor pentru asistenți personali și indemnizații alocate persoanelor cu handicap, iar 21% pentru cheltuieli de personal, hrană pentru cantine de

ajutor social și creșe sau ajutoare pentru încălzire, iar 7% pentru personal aferent centrelor de zi pentru vârstnici și îngrijire la domiciliu. Acest fapt, relevă totala dependență a acestor categorii aflate în risc de bugetele locale. La analiza situației serviciilor de sănătate și a infrastructurii medicale aferente la nivel local, se observă o stagnare a acestora între anii 2011-2014, atât în ceea ce privește ambulatoriile integrate spitalului public (doar 2 la nivel local) cât și în ceea ce privește cabinetele medicale de familie (constant 37) sau farmaciile (12-14), laboratoarele (5-6), doar medicale cabinetele stomatologice înregistrând o creștere (de la 16 la 22). Aceeași tendință negativă se înregistrează și în rândul personalului medical aferent, mai ales în sistemul public și în rândul personalului sanitar mediu. Se remarcă o creștere a numărului de paturi în spitale (de la 101 în 2011 la 173 în 2014), în schimb acesta a rămas constant în unitățile medico-sociale. Analiza evoluției bibliotecilor la nivel local arată că infrastructura aferentă existentă a rămas constantă în ultimii ani (56 biblioteci), în schimb se înregistrează o scădere semnificativă a numărului volumelor din acestea, a volumelor eliberate și a cititorilor activi, alături de scăderea personalului angajat în biblioteci. De asemenea, învățământul local evoluează într-un trend descendent în condițiile în care principalele structuri și infrastructuri aferente rămân constante în ultimi ani (18-19 unități de învățământ între 2011-2014). Cu excepția învățământului liceal se înregistrează o scădere a numărului de clase și a numărului dotărilor aferente structurilor educative: laboratoare, săli de gimnastică, ateliere etc. În același timp, dacă numărul elevilor înscriși în învățământul local rămâne relativ constant în ultimii ani (9.239 în 2011 și 9.138 în 2014) și numărul absolvenților pe toate nivele de educație înregistrează o relativă creștere (697 în 2011 și 915 în 2013), în schimb personalul didactic înregistrează o scădere pe toate nivele de învățământ în ultimii ani (669 în 2011 și 621 în 2014). Se remarcă, o ușoară tendință de creștere a învățământului profesional și de ucenici, premisă pentru dezvoltarea locală asociată promovării patrimoniului local și a asigurării unor resurse specializate pentru nevoile pieței locale. Totalul cheltuielilor socio-culturale efectuate de la bugetul local în 2013, 71% reprezintă cheltuieli pentru învățământ, 18% pentru asistența socială și 11% pentru cultură, recreere și religie și un procent infim pentru sănătate.

Analizând **rata sărăciei**[10] la nivel local se remarcă faptul că teritoriul nu se încadrează ca și medie a coeficientului IDUL în zona săracă (medie coeficient = 58,69) cu toate acestea **5 comune se încadrează în zona de sărăcie, respectiv: Boteni (IDUL 51,27), Boțești (IDUL 47,23), Hîrtiești (IDUL 48,37), Rătești (IDUL 48,07) și Vulturești (IDUL 52,01)**. În ceea ce privește **calitatea vieții** la nivel local, în virtutea celor prezentate, se poate concluziona că nu se ridică la standardele dorite, fapt care afectează viața de zi cu zi a populației locale.

Patrimoniul local se remarcă printr-o mare varietate și bogăție a resurselor atât în ceea ce privește elementele sale materiale (monumente legate de personalități ale vieții politice și culturale românești: Dinu Lipatti, Ion Mihalache, Petre Țuțea, Daniil Topoloveanu și alții) cât și imateriale (tradiții – Braul de la Boteni, obiceiuri – Focul lu' Sumedru, clădiri și arhitectură locală etc.), cu o dispunere a acestora omogenă la nivel local și care prin punerea în valoare (reabilitare, conservare, includerea în circuite turistice, etc.) va putea constitui o bază de dezvoltare locală, inclusiv a turismului local asociat acestuia.

Așadar, **teritoriul, în integralitatea sa**, este un teritoriu **omogen** sub toate aspectele, **coeziv** din punct de vedere economico-social, caracterizat prin tradiţii comune, identitate locală, simţul apartenenţei, nevoi şi aşteptări comune și se constituie ca fiind **zonă ţintă** pentru punerea în practică a **politicii LEADER.**

[10] Conform Listei UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare, Anexă la Ghidul Solicitantului pentru 19.2.

CAPITOLUL II: Componența parteneriatului

Parteneriatul constituit sub denumirea **„Asociația Grupul de Acțiune Locală - Drumul Carelor“ - teritoriu de tip LEADER,** reprezintă **16 localități** din județele Argeș/Dâmbovița (orașul Topoloveni, comunele Beleți - Negrești, Bogați, Boteni, Botești, Călinești, Davidești, Hîrtiești, Hulubești, Leordeni, Mihăești, Priboieni, Rătești, Stîlpeni, Țițești, Vulturești).

La nivel parteneriat reprezentarea sectoarelor de interes, din totalul de **90 de parteneri (peste 65% sunt parteneri privați / societate civilă),** se prezintă astfel:

- **Sectorul public - 16 autorități** publice locale și **3 instituții** publice.
- **Sectorul privat ~~-~~ ~~62~~ 63 de parteneri privați** (constituiți sub diferite forme de organizare – forme asociative, SRL-uri, II/PFA, profesii liberale).
- **Societate civilă - 8 parteneri** (organizații non-guvernamentale).
- ~~Persoane fizice relevante - 1 partener.~~

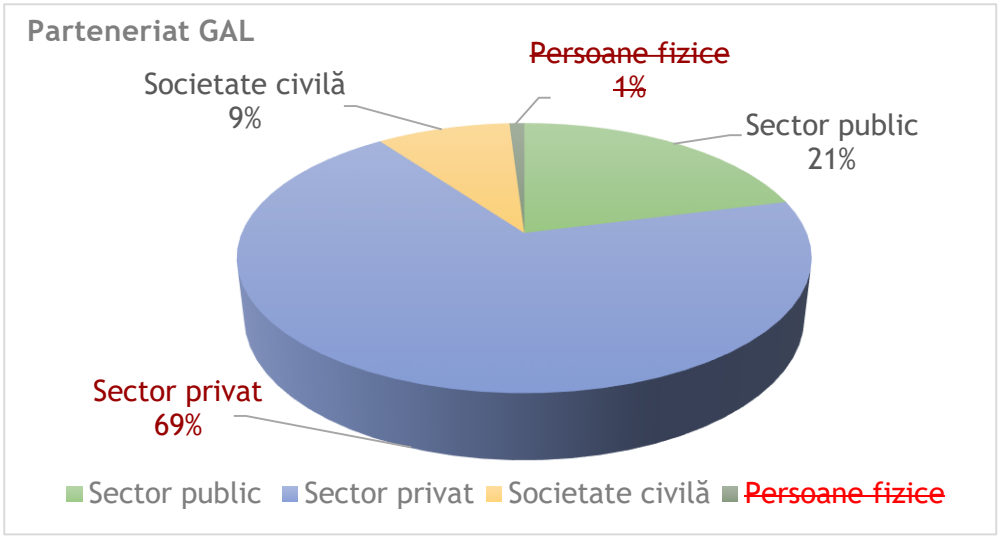

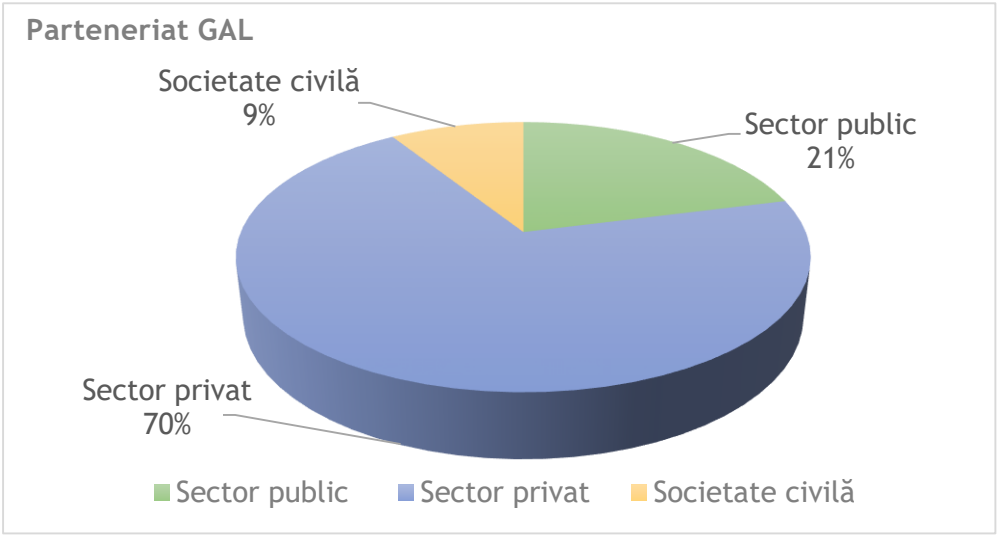

În constituirea parteneriatului mai sus menționat, esențial a fost faptul că o parte a teritoriul definit (12 localități) a beneficiat de experiența implementării **Axei IV LEADER** în perioada de programare **2007-2013**. Astfel, experiența a arătat că LEADER poate aduce modificări considerabile în viaţa cotidiană a oamenilor din zonele rurale, oferind comunităților o parte din instrumentele necesare pentru a juca un rol activ în modelarea propriului viitor. În condițiile noilor oportunități de finanțare aferente **perioadei de**

programare 2014-2020 teritoriul și-a reconfirmat implicarea în dezvoltarea locală atrăgând în acest proces alte **4 noi localități (Mihăești, Țițești, Călinești și Rătești**).
Partenerii au înțeles că diferența dintre **LEADER** și alte măsuri de politică rurală constă în faptul că acesta **arată „cum" trebuie procedat** și **nu „ce" trebuie făcut** și au ales să-și manifeste disponibilitatea de a-și aduce aportul la dezvoltarea echilibrată a teritoriului printr-o abordare nouă care să-i permită acestuia să devină/să rămână competitiv, să-și valorifice potențialul la maxim și să depășească dificultățile pe care le-ar putea întâmpina. **Parteneriatul este preponderent** reprezentat de **sectoarele privat/societate civilă (79%),** însă implicarea **sectorului public** a fost o condiție esențială pentru succesul acestuia ce rezidă din eficacitatea structurilor administrative de la nivel local care și-au asumat rolul de parteneri capabili să determine un cadru pentru interesele private și să însoțească eficient punerea în operă a proiectelor de tip LEADER. Sectorul public și-a manifestat interesul pentru dezvoltarea teritoriului prin implicarea activă în sprijinirea acțiunilor care vizează implementarea unei strategii locale care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții, atât a familiilor de fermieri, cât și a populației rurale în sens mai larg. Partenerii publici și-au arătat disponibilitatea de a susține logistic aparatul administrativ GAL prin facilitarea transmiterii informațiilor către comunitate, prin punerea la dispoziție a unor spații adecvate pentru derularea activităților, prin atragerea unor fonduri care să răspundă rezolvării unor probleme punctuale ale localităților partenere. „Actorii locali" au înțeles că strategia este mai productivă și mai eficientă, dacă este decisă și implementată la nivel local, dacă se utilizează proceduri clare și transparente și beneficiază de susținerea administrațiilor publice și de asistența tehnică necesară transmiterii bunelor practici. În cadrul unei dezvoltări teritoriale echilibrate și durabile un rol deosebit revine **sectorului privat** datorită funcțiunii sale în societate, a importanței și a efectelor sale multiplicatoare asupra economiei și a forței de muncă. La nivelul teritoriului, sectorul privat a ales să se implice în mod activ în dezvoltarea zonei, conștientizând faptul că abordarea dezvoltării locale presupune cointeresarea mai multor tipuri de parteneri care se regăsesc și care pot beneficia de pe urma implementării unor proiecte. În fapt, sectorul privat și-a arătat disponibilitatea de a se implica în procesul comun de luare a deciziilor printr-o interacțiune funcțională cu ceilalți parteneri, centrată pe desfășurarea unui proces participativ/inovativ, de „jos în sus". Pornind de la faptul că nevoile resimțite pot fi gestionate eficient printr-o planificare riguroasă și alocarea de resurse necesare implementării activităților comune (timp, capital uman/material, diverse facilități) partenerii privați au înțeles că pot folosi oportunitățile financiare disponibile prin programul LEADER pentru dezvoltarea sectorului economic, aducând astfel plus valoare la nivelul teritoriului. Aceștia au decis să folosească resursele proprii și să vină în sprijinul comunității prin punerea în valoare a potențialului local. Astfel prin eleborarea și implementarea unor proiecte care vizează dezvoltarea sectorului agricol și non-agricol se pot obține beneficii esențiale și avantaje concurențiale locale. Implementarea unor proiecte de succes presupune totodată crearea unor exemple de bune practici care să aibă un rol multiplicator pe viitor. Implicarea sectorului privat în dezvoltarea teritoriului vizează încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură, promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și a unei dezvoltări economice echilibrate la nivelul teritoriului de tip LEADER. Astfel, la nivelul teritoriului există forme asociative care vizează sectorul agricol (**OUAI, societăți agricole**) care și-au

manifestat interesul și implicarea în dezvoltarea sectoarelor reprezentate (irigații, asociere). **Societatea civilă** este reprezentată la nivelul parteneriatului de 8 organizații nonguvernamentale, reprezentând 9% din total parteneri. Activitatea acestor organisme vizează diferite domenii de interes, iar implicarea societății civile în procesul dezvoltării teritoriului a apărut ca o consecință firească în evoluția și dezvoltarea economică, social-culturală a teritoriului. Reprezentanții societății civile sunt implicați în viața comunităților locale și au experiență în desfășurarea activităților specifice, fapt ce-i face să fie parteneri viabili și activi în funcționarea parteneriatului. Activitățile acestor parteneri au obiecte de activitate în concordanță cu specificul teritoriului. Dintre acestea, 3 ONG-uri desfășoară activități în domeniul sprijinirii și dezvoltării locale, regionale și naționale, **protecției mediului, sprijinirii tineretului,** culturii, **incluziunii sociale (persoanele de etnie rromă, grupurilor vulnerabile, copiilor și tinerilor instituționalizați),** turismului – **vezi Anexa 3**.
În concluzie **parteneriatul privat-public** de la nivelul teritoriului este o **alternativă optimă** de implementare a unor proiecte și reprezintă **o formă eficientă** de manifestare a **managementului public**.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor

ANALIZA SWOT – Drumul Carelor	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
1. Teritoriu - caracteristici geografice și așezare - varietatea reliefului și bogăția florei, faunei și resurselor naturale constituie premisele unui potențial ridicat de dezvoltare; - existența unor resurse naturale importante: păduri, petrol, gaze naturale și soluri fertile; - nivel crescut de **conectivitate a teritoriului** datorită principalelor căi rutiere care-l străbat (E81/Autostrada A1, DN7, E574/DN73, DN73D și căile ferate București – Pitești și Golești – Câmpulung Muscel) și **accesibilitate internă** (DJ702, DJ702A, DJ702C, DJ704B și drumuri comunale aferente); - potențial de creștere datorat apropierii de Pitești, Mioveni, Câmpulung, Găești și Târgoviște – poli urbani de creștere regională și potențială piață de desfacere pentru mărfurile și produsele locale și de capitala țării – București – pol de creștere, inovare și cercetare; - potențial de creștere și diversificare a economiei locale dat de integrarea orașului Topoloveni în structura teritoriului, în special pentru dezvoltarea serviciilor și economiei non-agricole, a lanțurilor scurte de aprovizionare și promovarea piețelor locale; - existența zonelor importante din punct de vedere al protecției **mediului** (arii naturale protejate, situri Natura 2000 și zone cu valoară naturală ridicata) din perspectiva managementului durabil al terenurilor agricole și forestiere; - resurse naturale aflate în general în stare bună de conservare; - utilizarea redusă a inputurilor agro-chimice (fertilizanți și pesticide); - nivel bun al calității resurselor de apă din	**1. Teritoriu - caracteristici geografice și așezare** - exploatarea și valorificarea ineficientă a resurselor naturale; - număr încă mare al drumurilor comunale și sătești aflate în stare de degradare, fapt ce îngreunează accesul în interiorul teritoriului; - acoperirea parțială a teritoriului cu rețele de electricitate, telefonie, cablu TV, apă și canalizare; - slaba eficientă economică a practicilor agricole extensive/mixte tradiționale și prietenoase cu mediul; - practici inadecvate pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile agricole sau economice, în fermele locale de mici dimensiuni; - lipsa informării și corelării sectorului de cercetare agricolă (inclusiv cea relevantă pentru provocările specifice legate de diminuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea) cu practica agricolă, la nivel local; - sisteme de irigare, insuficiente și ineficiente la nivel local și resurse de apă limitate și distribuite inegal, asociate cu creșterea apariției fenomenului de secetă; - nivelul scăzut de producere și utilizare a resurselor de energie regenerabilă în sectorul agricol local. **2. Populația locală** - trend demografic negativ – populație locală în scădere (în special tineri) și în curs de îmbătrânire; - migrarea populației cu nivel de educație mediu și superior în afara teritoriului datorată instabilității locurilor de muncă; - abandon școlar în special în rândul populației de etnie rromă; - risc de excluziune socială în rândul populației minoritare (rromi).

punct de vedere chimic și ecologic;
- nivelul general scăzut al emisiilor de gaze cu efect de seră în agricultură datorat în special nivelului minimalist de dezvoltare al acestora la nivel local;
- gamă variată de surse de energie regenerabilă.

2. Populația locală

- pondere crescută a populației active la nivel local (25-54 ani) cu tendință de creștere și echilibru între grupa populației active și cea peste 65 ani, fapt care oferă un potențial de forță de muncă la nivelul teritoriului;
- rata șomajului la nivelul teritoriului în scădere;
- pondere însemnată a populației active implicată în activități din domeniul agricol, interesată de diversificare către sectorul non-agricol.

3. Economie locală (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de muncă etc.)

- existenta unui număr semnificativ de întreprinderi active cu tendința de creștere, acoperind toate cele trei sectoare economice importante;
- creșterea cifrei de afaceri la nivelul întreprinderilor active locale în special în sectorul secundar;
- evoluția pozitivă a numărului de angajați corelată cu tendința de scădere/ stabilizare a numărului șomerilor la nivel local;
- suprafață agricolă semnificativă, în creștere, cu o pondere mare a terenului arabil, dar și a pășunilor sau grădinilor familiale, aflate în proprietate privată;
- existenta unui număr mare de exploatații locale care utilizează suprafețe agricole și dețin efective de animale în condiții și volume/cantități similare cu potențial pentru asociere și dezvoltarea unor produse locale de calitate, precum și înlesnirea accesului acestora pe piață;
- tradiție locală în ceea ce privește cultura mare (grâu, porumb, etc.), creșterea animalelor, pomicultura, apicultura care se constituie în sectoare locale cu potențial de

3. Economie locală (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de muncă etc.)

- slaba dezvoltare a activităților non-agricole și locurilor de muncă generează dependența populației rurale de agricultura de subzistență;
- nivel scăzut de instruire în zonele rurale și participare scăzută a rezidenților din zona rurală la programe de instruire pentru dobândirea de noi competente în activități non agricole;
- cultură antreprenorială slab dezvoltată, caracterizată de lipsa cunoștințelor manageriale de bază;
- acces scăzut la resurse financiare pentru micii antreprenori și a noilor inițiative de afaceri în mediul rural;
- nivel mare de fărâmițare a terenurilor agricole;
- număr mare de ferme mici (de subzistență și semi - subzistență) care utilizează o mare pondere din SAU local și o mare parte din forța de muncă, fără personalitate juridică, ceea ce implică o productivitate scăzută și un venit mic pe gospodărie;
- diminuarea efectivelor de animale și a producțiilor aferente (de ex. bovine,suine);
- nivel scăzut de pregătire profesională de bază și de competente profesionale în rândul fermierilor;
- lipsa unor structuri și sisteme locale pentru transferul de cunoștințe și inovare;
- mijloace de producție insuficiente, dotări tehnice deficitare și insuficiente în agricultură la nivel local și dificultăți în adaptarea la tehnologii noi pentru micii fermieri și procesatori locali;
- vulnerabilitatea crescută a micilor fermieri din punct de vedere economic;
- slaba cooperare între fermieri, reflectată într-un grad scăzut de asociere cu implicații în viabilitatea exploatațiilor;
- procent redus de produse cu valoare adăugată ridicată comercializate ca produse finale;
- acces redus la sistemul de creditare pentru sectorul agricol;

dezvoltare; - interes ridicat al tinerilor pentru dezvoltarea unor afaceri în domeniul agricol; - interes ridicat al șefilor de fermă pentru dezvoltarea profesională și adaptarea activității la rezultatele cunoașterii, cercetării și inovării; - existența unor produse tradiționale specifice recunoscute pe plan internațional – Magiunul de Topoloveni. **4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)** - existența unui nivel de bază a infrastructurii locale medicale, educaționale și culturale pe care se pot dezvolta servicii integrate și adaptate nevoilor locale; - număr constant de elevi înscriși și creșterea a numărului absolvenților pe toate nivelele de învățământ; - existența unui număr semnificativ și divers de elemente de patrimoniu cultural local, material și imaterial distribuit relativ omogen la nivelul teritoriului care poate constituii baza dezvoltării turismului local și conservării, promovării și dezvoltării identității locale; - practicarea unor meșteșuguri tradiționale specifice teritoriului, existența unor produse locale specifice și bogația tezaurului folcloric sunt susținute prin implicarea actorilor locali având drept rezultate organizarea de festivaluri și alte evenimente publice; - tendința de dezvoltare a capacitaților de furnizare a principalelor servicii publice locale inclusiv pe baza experienței locale în implementarea unor proiecte cu finanțare nerambursabilă; - existența pe teritoriul GAL a unor forme asociative în domeniul agricol; - viabilitatea dovedită a parteneriatelor publice-private prin experiența anterioară LEADER.	- sisteme de producție, colectare și depozitare aproape inexistente la nivel local; - lipsa organizării și promovării lanțurilor alimentare integrate și a lanțurilor scurte de aprovizionare în domeniul agroalimentar; - slaba adaptare a fermelor în gestionarea riscurilor asociate cu condițiile adverse de mediu și schimbările climatice; - insuficiența și ineficiența infrastructurii turistice și lipsa unui program coerent de promovare turistică. **4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)** - degradarea așezărilor tradiționale cu valoare culturală și a monumentelor istorice, alături de pierderea unor elemente de patrimoniu imaterial (tradiții, obiceiuri locale etc.) contribuie la pierderea identității locale; - rata crescută de abandon școlar în învățământul local asociată cu lipsa infrastructurii educaționale și culturale adecvate; - calitatea slabă a infrastructurii turistice și a serviciilor turistice locale de interes public; - infrastructură de bază și servicii locale de bază încă slab dezvoltate și necorespunzătoare nevoilor populației locale (acces la rețele centralizate de apă și canalizare, gaze naturale, activități sociale și de agrement, culturale etc); - pondere crescută a populației locale aflată în risc de sărăcie sau de excluziune socială, în special în rândul populației de etnie romă și lipsa unor structuri locale de asistență socială integrată; - înregistrarea scăzută în registrul de carte funciară a terenurilor agricole; - lipsa transparenței în ceea ce privește deciziile publice locale și implicarea populației în proiecte de interes local; - dependența majoră a persoanelor din categoriile defavorizate de bugetul local.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
1. Teritoriu - caracteristici geografice și așezare - finalizarea autostrăzii A1 (Pitești – Arad) va înlesni deschiderea teritoriului către piața externă; - existența unei piețe externe și interne în plină dezvoltare care poate fi accesată și exploatată de întreprinderile de la nivelul teritoriului datorită conectivității sale și potențialului local pentru produse cu înaltă valoare adăugată; - creșterea gradului de conștientizare a consumatorilor cu privire la legătura dintre alimente, mediu și sănătate; - atractivitatea zonelor rurale din perspectiva disponibilității și calității bune a resurselor naturale (biodiversitate, apă, sol, peisaj); - accesul la scară largă la tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile. **2. Populația locală** - posibilitatea revenirii persoanelor care au activat pe piețe de muncă externe și au dobândit cunoștințe și capital necesare dezvoltării de activități economice prin crearea de oportunități locale; - posibilitatea creșterii accesului populației rurale la programele de învățare pe tot parcursul vieții și de dezvoltare a abilităților antreprenoriale; - focalizarea și stimularea interesului generațiilor tinere în a practica activități agricole orientate către piață. **3. Economie locală (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de muncă etc.)** - posibilitatea exploatării unor practici agricole tradiționale la nivel local ca bază pentru dezvoltarea de produse cu înaltă valoare adăugată; - existenta unor instrumente financiare de creditare care pot fi accesate de antreprenorii locali; - consolidarea parteneriatelor ca bază pentru dezvoltarea practicilor care pot	**1. Teritoriu - caracteristici geografice și așezare** - blocaje sau lipsa de finanțare în ceea ce privește investițiile publice în căile de transport (autostrăzi, drumuri locale); - pierderi materiale și umane cauzate de vulnerabilitatea comunităților rurale în fața manifestării, din ce în ce mai frecvente, a efectelor schimbărilor climatice și a fenomenelor meteorologice extreme; - creșterea impactului negativ asupra mediului al activităților agricole ca rezultat al intensificării agriculturii (în special pe terenurile agricole cele mai productive); - accentuarea efectelor negative, în special asupra resurselor de apă, rezultate în urma utilizării unor tehnologii neperformante sau neadaptate condițiilor locale; - schimbarea condițiilor climatice poate conduce la creșterea atacurilor de dăunători și boli, precum și la scăderea productivității naturale a terenurilor agricole și forestiere; - riscul poluării punctiforme a apei, eutrofizării habitatelor umede și a creșterii emisiilor de GES, ca urmare a creșterii numărului de animale din gospodăriile individuale și a numărului redus de facilități și echipamente de gestionare a gunoiului de grajd. **2. Populația locală** - scăderea populației rurale, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, îndeosebi în zonele afectate de constrângeri naturale și sociale; - adaptarea lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările actuale, în special cu privire la mobilitatea și reconversia profesională. **3. Economie locală (structura, IMM, Turism, Agricultură, Forța de muncă etc.)** - riscul dezangajării fondurilor pentru dezvoltare locală din cauza capacității limitate a autorităților publice și potențialilor beneficiari privați de a realiza investiții;

facilita inovarea, promovarea cooperării și creșterea economică locală;
- existența sprijinului semnificativ pentru investiții din partea UE care contribuie la modernizarea și restructurarea sectorului agricol, în vederea îmbunătățirii productivității și competitivității;
- creșterea nivelului cererii pentru produsele agro-alimentare cu valoare adăugată, precum și a produselor tradiționale (artizanat, împletituri, etc.);
- utilizarea de tehnologii inovative care să asigure un management eficient al resurselor naturale și depășirea riscurilor asociate schimbărilor climatice;
- posibilitatea utilizării potențialului lanțurilor locale de aprovizionare cu produse agro-alimentare și al rețelelor de desfacere care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între zonele rurale și urbane;
- posibilitatea dezvoltării cooperativelor, a grupurilor de producători și a lanțului alimentar integrat, pentru creșterea competitivității, valorii adăugate și a veniturilor.

4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)

- stimularea investițiile în infrastructura de bază și servicii locale de bază va crește atractivitatea zonelor rurale de la nivelul teritoriului;
- utilizarea fondurilor UE și integrarea bunelor practici europene la nivelul serviciilor locale de bază pentru promovarea proceselor de incluziune și reducere a sărăciei la nivel local;
- adaptarea facilităților turistice locale la creșterea cererii interne și externe pentru zonele în care se practică turismul rural și ecoturismul în zone cu resurse culturale și naturale locale bogate si integrarea de activități pentru păstrarea și promovarea identității locale.
- menținerea unui nivel ridicat de disociere a activităților de cercetare de latură aplicativă, cererea din piață și practica din fermele locale;
- neadaptarea capacității serviciilor de consultanță, din punct de vedere cantitativ și calitativ, la nevoile fermierilor;
- volatilitatea în creștere a prețurilor pentru produse agricole și creșterea prețurilor la energie și inputuri;
- menținerea unui grad mare de fărâmițare a exploatațiilor agricole, cu implicații în performanța globală la nivelul fermelor;
- cerințele cantitative și standardele ridicate ale marilor retaileri privind produsele locale pot fi o piedică în comercializarea acestora;
- reglementări legale insuficiente pentru stimularea producției interne;
- ofertele de creditare greu accesibile și neadaptate nevoilor.

4. Organizare instituțională și activități sociale (infrastructura medicală, educațională și culturală, patrimoniul local, servicii publice și calitatea vieții)

- adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane, din perspectiva calității vieții;
- dezvoltarea limitată a oportunităților alternative de ocupare, contribuie la menținerea unui nivel crescut în sectorul agricol;
- alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale;
- cadru legislativ instabil care determină modificări majore în implementarea proiectelor de investiții;
- schimbările frecvente ale vieții politice care produc incertitudini asupra evoluției economice.

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

În urma consultărilor realizate cu partenerii și actorii relevanți de la nivelul teritoriului, în cadrul reuniunilor cu partenerii GAL, interviurilor cu liderii locali, a reuniunilor publice derulate la nivelul UAT-urilor componente ale teritoriului și a grupurilor de lucru tematice (a se vedea Capitolul VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei) precum și pe baza analizei diagnostic și analizei SWOT (a se vedea Capitolul I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic, respectiv Capitolul III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor) au fost identificate o serie de nevoi de dezvoltare locală care și-au găsit soluționarea în **8 Măsuri relevante**, **specifice teritoriului de tip LEADER aferent GAL**. Astfel, cele 8 Măsuri, **în ordinea priorității pentru satisfacerea nevoilor identificate**, contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare rurală UE și a domeniilor de intervenție aferente, conform următoarei logici de intervenție:

- Obiectiv 3 ***„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“***, ***Prioritatea de dezvoltare 6, Domeniile de Intervenție 6B și 6A.***

Măsuri incluse în cadrul SDL care contribuie la realizarea Obiectivului 3, Prioritatea de dezvoltare 6:

- **Măsura** - ***Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei*** - **M19.2 _7.2/6B.** Această măsură contribuie la realizarea ***D.I. 6B,*** prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum: ***populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite***.
- **Măsura** – ***Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de baza destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente*** – **M19.2 _7.4/6B.** Măsura contribuie la realizarea ***D.I. 6B,*** în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum: ***populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite***.
- **Măsura** - ***Sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică*** – ***M19.2 _7.6/6B***. Măsura contribuie la realizarea ***D.I. 6B***, în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum: ***populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite***.
- **Măsura** - ***Sprijin pentru demararea de afaceri în domenii non-agricole în teritoriul de tip LEADER*** – ***M19.2_6.2/6A***. Măsura contribuie la *D.I. 6A,* în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum ***număr de locuri de muncă create***.
- **Măsura** - ***Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole*** – ***19.2_6.4/6A***. Măsura contribuie la realizarea *D.I. 6A,* în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum ***număr de locuri de muncă create***.

- Obiectivul 1 ***„Favorizarea competitivității agriculturii“, Prioritatea de dezvoltare 2 cu Domeniile de Intervenție 2A și 2B, respectiv Prioritatea de dezvoltare 3 cu Domeniul de Intervenție 3A.***

Măsuri incluse în cadrul SDL care contribuie la realizarea Obiectivului 1, Prioritățile de dezvoltare 2 și respectiv 3:

- **Măsura** - ***Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții*** **- M19.2_4/2A.** Această măsură contribuie la ***Prioritatea de***

dezvoltare 2 și D.I. 2A, în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum ***număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți.***

- **Măsura** - ***Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri* - M19.2_6.1/2B.** Măsura contribuie la ***Prioritatea de dezvoltare 2 și D.I. 2B,*** în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum ***număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți.***
- **Măsura** - ***Sprijin pentru cooperarea și asocierea actorilor locali în scopul de activități privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale* - M19.2 _16/3A**. Această măsură contribuie la ***Prioritatea de dezvoltare 3 și D.I. 3A,*** în principal prin realizarea ***indicatorilor specifici*** acesteia, precum ***număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători.***

Prin tipul de investiții sprijinite, toate Măsurile incluse în SDL și evidențiate mai sus, contribuie la realizarea obiectivelor transversale: **mediu și clima și inovare**, așa cum este detaliat la nivelul Capitolul V: Prezentarea măsurilor. Strategia de Dezvoltare are un **caracter integrat** care rezidă din faptul că Măsurile de investiții selectate se adresează în același timp rezolvării unor nevoi de dezvoltare locală de natură multisectorială într-o manieră unitară (în cadrul aceluiași demers strategic), complementară (Măsurile au caracter complementar conform precizărilor din Capitolul V) și nu in ultimul rând sinergică (mai mute Măsuri selectate contribuind la realizarea unei priorități). **Caracterul inovator** al Strategiei rezidă din selectarea unor Măsuri (M 19.2_7.4/6B și M 19.2_16/3A) sau operațiuni (M 19.2_7.2/6B) menite a rezolva nevoi locale specifice într-o maniera inovativă (servicii de bază pentru transparentizarea deciziei publice, stimularea asocierii/cooperării și accesului pe piața a micilor producători locali, asistență socială integrată și incluziune socială etc.).

Tabelul 1 Logica intervenției în PROGRAMARE

Obiectiv 3 ***„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*** **Obiective transversale:** - Inovare - Mediu și Climă	**Priorități de dezvoltare rurală →**	**Domenii de intervenție →**	**Măsuri →**	**Indicatori de rezultat**
	Prioritatea 6 – Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6B	M 19.2_7.2	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – 3.000 locuitori. **- nr. de locuri de muncă create – 2.**
			M 19.2_7.4	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – 3.000 locuitori. **- nr. de locuri de muncă create – 2.**
			M 19.2_7.6	- populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – 3.000 locuitori. **- nr. de locuri de muncă create – 2.**
		6A	M 19.2_6.2	- nr. de locuri de muncă create – 3.

			M 19.2_6.4	- nr. de locuri de munca create – 2.
Obiectivul 1 *„Favorizarea competitivității agriculturii locale“* **Obiective transversale:** - Inovare - Mediu și Climă	**Priorități de dezvoltare rurală →**	**Domenii de intervenție→**	**Măsuri →**	**Indicatori de rezultat**
	Prioritatea 2 – Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A	M 19.2_4	- nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți – 2. - nr. de locuri de muncă create – 2.
		2B	M 19.2_6.1	- nr. de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți – 6. - nr. de locuri de muncă create – 6.
	Prioritatea 3 – Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	3A	M 19.2_16	- nr. de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - 1 exploatații.

Tabelul 2: Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare
2A	Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți – 2 exploatații
2B	Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți – 6 exploatații
3A	Număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători – 1 exploatații
6A	Număr de locuri de muncă create – 5 locuri de muncă
6B	Populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – 9.000 locuitori
Indicator LEADER	Număr de locuri de muncă create – 14 locuri de muncă

Nota bene!

În continuare, în Capitolul V sunt prezentate Măsurile prevăzute în SDL, în ordinea Domeniilor de Intervenție.

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor
Demonstrarea valorii adăugate
Caracterul integrat și inovator

Denumirea măsurii - *Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole - sprijin pentru investiții* - M 19.2_4/2A

Tipul măsurii: X INVESTIȚII
□ SERVICII
□ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_4 se adresează unei serii de nevoi relevate în cadrul analizei diagnostic și SWOT pentru stimularea investițiilor în active fizice în sectoarele agricole cu potențial de dezvoltare de la nivelul teritoriului și în procesarea produselor agricole asociate acestora, precum: *consolidarea mijloacelor de producție prin înzestrarea tehnică a fermelor locale; stimularea cultivării și depozitării legumelor (construcții și spații protejate), a culturilor de câmp; creșterii efectivului de animale (suine, bovine, ovine și caprine); investiții necesare diversificării activităților agricole la nivelul fermei, orientării către piață și adăugarea de plus valoare produselor locale prin procesare la nivelul fermei și comercializării directe a acestora în cadrul lanțurilor alimentare integrate; stimularea cooperării și a investițiilor care deservesc forme asociative ale fermierilor locali; investiții pentru utilizarea eficientă a resurselor, protecția mediului, producția de energie regenerabilă pentru consum propriu și pentru reducerea emisiilor de GES și amoniac în agricultură.*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 1 *„Favorizarea competitivității agriculturii“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- Modernizarea, restructurarea și înființarea de ferme locale competitive și orientate spre piață, bazate pe un management eficient și adaptate problemelor de mediu și schimbărilor climatice.

- Încurajarea creării unor facilitați moderne, la nivel local, pentru colectarea, procesarea și vânzarea produselor locale.

Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 2 – *Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

- Prioritatea 3 – *Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.*

Măsura corespunde obiectivelor *art.17* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 2A – *Îmbunătățirea performantei economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piața și a orientării spre piață, precum și a diversificării activității agricole,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- Inovare – *prin acordarea de sprijin cu prioritate proiectelor care presupun investiții în procese, practici și/sau tehnologii inovative pentru teritoriu și care conduc la ameliorarea performantei economice a exploatațiilor în toate sectoarele prioritare.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea – *prin acordarea de sprijin cu prioritate investițiilor în procese, practici și/sau tehnologii prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice sau bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea resurselor (eficientizarea utilizării/economisire).*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL – Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_4, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local. De asemenea, Măsura este complementară cu Măsura 19.2_6.1, în sensul ca beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_6.1 pot fi beneficiari direcți ai Măsuri 19.2_4 în scopul consolidării investițiilor inițiale.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura 19.2_4 împreună cu Măsura 19.2_6.1 contribuie la realizarea **Priorității de dezvoltare 2**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu aceasta.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adaugată a Măsurii 19.2_4 rezidă în principal din impactul pozitiv estimat prin intervenția acesteia la nivelul sectoarelor agricole prioritare pentru teritoriu, constând în crearea unor ferme competitive la nivel local, înlensnirea accesului la piața al acestora prin stimularea creării de lanțuri alimentare integrate (lanțuri scurte), în special prin sprijinirea asocierilor dintre fermele locale, creșterea numărului de locuri de muncă și a nivelului de calificare, asimilarea unor practici, procese și tehnologii inovative, prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice, bazate pe utilizarea energiei regenerabile si conservarea reurselor (eficientizarea utilizării acestora/economisire).

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE - **R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului; **R (UE) nr. 1307/2013** de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului; **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; **R (UE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole; **Alte acte normative în vigoare aplicabile**

Legislație națională - Legea cooperației agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole; **Legea nr. 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperației, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole; **Ordonanța Guvernului nr. 37/2005** privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători); **Alte acte normative în vigoare** privind repectarea normelor sanitare, sanitar-veterinare sau de altă natură corespunzatoare tipurilor de investiții aferente Măsurii.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate, inclusiv beneficiari direcți/indirecți ai Măsurii 19.2_16 și tineri fermieri ai Măsurii 19.2_6.1;
- Cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare, care deservesc interesele membrilor, inclusiv cele constituite prin sprijin financiar în cadrul Măsurii 19.2_16.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg.(UE) 1305/2013
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.16. din PNDR 2014-2020

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/Operațiuni eligibile

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare.
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor.
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5) al Reg. 1305/2013 (maxim 24 luni de la momentul instalării) și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) (maxim de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație).
- ~~Asigurarea utilităților și racordărilor necesare funcționarii fermei.~~ Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări.
- Investiții în procesarea* produselor agricole* la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole) – cu excepția proiectelor depuse de parteneriate sau membrii ai formelor asociative create prin măsura M19.2_16 și care vizeaza consolidarea acestor asocieri, vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu.
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art. 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.

~~** Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.~~

Costuri eligibile
Cheltuieli eligibile/neeligibile

Cheltuieli eligibile * specifice:

Cheltuielile eligibile vor respecta prevederile art. 45 și 46 din R (UE) nr. 1305/2013 și art. 13 din R Delegat (UE) nr. 807/2014 și se referă la:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă și racordarea fermei la utilități;
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde ** (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii") în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Suplimentar, în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include:

- fondul de rulment auxiliar, în cazul în care este justificat corespunzător și nu depășește 30% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile eferente investiției sprijinite prin instrumentul financiar;

- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

*** Cheltuielile eligibile generale** sunt prevăzute în capitolul 8.1. din PNDR.

** Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.

Cheltuieli neeligibile * specifice:

- Achiziția de clădiri, cu excepția cazului în care sprijinul este acordat exclusiv prin instrument financiar, conform art. 4 (1) al Reg. (UE) nr. 480/2014;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;

- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole, cu excepția sprijinului acordat pentru finanțarea fondului de rulment prin instrument financiar în limita a 30% din totalul cheltuielilor eligibile pentru investiții sprijinite prin IF;
- Adaptarea la standardele UE în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5), în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar.

* **Cheltuielile neneligibile generale** sunt prevăzute în capitolul 8.1. din PNDR.

Atenție !!! *- Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare și PNDR 2014-2020.*

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~.

- Acțiunile/operațiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică care să respecte minimul prevăzut de legislația în vigoare la momentul lansării sesiunii de depunere a proiectelor.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin Măsură.
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției.
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico – economice.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă (conform art. 17, alin. 5 din R (UE) nr.1305/2013).
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană (conform art. 17, alin. 6 din R (UE) nr.1305/2013).
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară.
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.

În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I.

Nota bene!

În cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL

8. Criterii de selecție

1. Proiecte propuse de beneficiari eligibili care dețin exploatații **mici și medii**.
2. Proiecte care vizează sectoare prioritare conform analizei diagnostic și SWOT, precum: sectorul zootehnic (suine, bovine, ovine și caprine) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material săditor).
3. Proiecte care propun crearea lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect, în special din cadrul sectoarelor agricole prioritate la nivel local a cel puțin două operațiuni care conduc la realizarea unui lanț alimentar integrat după cum urmează:
   - ✓ 3.a - producție agricolă primară – procesare – comercializare.
   - ✓ 3.b - producție agricolă primară – procesare.
4. Proiecte propuse în scopul consolidării asocierii fermierilor care dețin exploatații de dimensiuni micii și/sau medii, în special în cadrul formelor asociative realizate prin Măsura 19.2_16 și/sau a altor cooperative sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare:
   - ✓ 4.a – Proiecte depuse de cooperative și/sau grupuri de producători create în cadrul Măsurii 19.2_16 formate preponderent din exploatații mici și/sau medii.
   - ✓ 4.b – Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.
   - ✓ 4.c – Proiecte depuse de alte cooperative și grupuri de producători de la nivelul teritoriului LEADER GAL formate preponderent din ferme mici și medii.
5. Proiecte propuse în funcție de nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole (studii superioare, studii liceale și post liceale, școli profesionale).
6. Proiecte care contribuie la consolidarea forței de muncă la nivel local prin crearea de noi locuri de muncă pentru populația locală, în special pentru categorii de populație aflate în situații de risc și rromi.
7. Proiecte care propun investiții în procese, practici și/sau tehnologii inovative pentru teritoriu, prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice sau bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea reurselor (eficientizarea utilizării acestora/economisire).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului (Sprijin public nerambursabil)

1. În cazul fermelor având dimensiunea economică până la **500.000 SO** și în cazul **cooperativelor și grupurilor de producători** (conform punct 4), rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile, iar în cazul fermelor având dimensiunea economică peste **500.000 SO** rata sprijinului public nerambursabil va fi de **30**%, și nu va depăși:

- în cazul proiectelor care prevăd **achiziții simple** – maximum **200.000 euro,** respectiv maxim **40.000 euro** pentru **fermele mici**;
- în cazul proiectelor care prevăd construcții-montaj – maximum **200.000 euro** pentru **sectorul vegetal**, respectiv **70.000 euro** pentru fermele mici din sectorul vegetal și maximum **200.000 euro** pentru **legume în spații protejate (sere**) și sectorul **zootehnic**, respectiv **70.000 euro pentru fermele mici** din sectorul zootehnic;
- în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate la nivelul exploatației agricole - maximum **100.000 euro**, respectiv **50.000 euro** pentru fermele mici.

*Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu câte **20 puncte procentuale** suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO), respectiv **70%** în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO, în cazul:* Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (conf. art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, conf. anexa II a R 1305), *respectiv* Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători) și a proiectelor integrate.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/2A - număr de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți – **2 exploatații / beneficiari.**

Prin tipul investițiilor propuse Măsura contribuie indirect și la realizarea indicatorilor ariei de intervenție secundară 2A - număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători - **2 exploatații.**

Indicator specific LEADER – creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create – **2 locuri de muncă.**

Denumire măsurii - *Ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermieri* - M 19.2_6.1/2B

Tipul măsurii: □ INVESTIȚII

□ SERVICII

X SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_6.1 contribuie în mod direct și indirect la rezolvare unei serii de nevoi relevante identificate la nivelul teritoriului în cadrul analizei diagnostic și SWOT legate de aspecte precum: *necesitatea reîntineririi generației locale de fermieri pe fondul îmbătrânirii populației locale și mai ales a celei ocupate în agricultură; necesitatea creșterii nivelului profesional și de competențe al tinerilor fermieri în acord cu intersul acestora pentru dezvoltarea profesională; necesitatea creerii de oportunități la nivelul teritoriului pentru tineri care vor avea resedința și își vor desfășura activitatea în proximitatea fermei reducând astfel migrația populației tinere locale; necesitatea restructurării, consolidării și dezvoltarii fermelor mici locale prin orientarea acestora către piață în special în cadrul sectoarelor agricole locale prioritare – zootehnic/mixt (bovine, ovine și caprine, apicultură) și vegetal (pomicultură și/sau producția de semințe, legumicultură, inclusiv producția de material săditor).*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 1 *„Favorizarea competitivității agriculturii“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la obiectivul specific:

- Reînnoirea generației de fermieri la nivel local și restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici locale prin orientarea acestora către piață.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 2 – *Creșterea viabilității exploatațiilor agricole și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

Măsura corespunde obiectivelor *art.19* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 2B - *Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- Inovare – *sprijinul instalării tinerilor fermieri ca și manageri de exploatații agricole va facilita adoptarea de practici și procese inovative în sectorul agro-alimentar, datorită gradului mare de deschidere a acestora către produsele cunoașterii dar și a nivelului ridicat de pregătire și acces la informație al acestora. În același timp, accesul acestora la informații și cunoștințe noi, va facilita și procesul de diseminare a bunelor practici, procese sau idei inovative.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea – *Măsura va contribuii la prevenirea abandonului terenurilor agricole, sprijinirea tinerilor fermieri pentru îndeplinirea statutului de fermier activ și facilitarea gestionării durabile a activităților agricole, inclusiv în ceea ce privește gestionarea deșeurilor sau a gunoiului de grajd și adaptarea culturilor la schimbările climatice.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL – Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_6.1, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local. De asemenea, Măsura este complementară cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_6.4, 19.2_4, în sensul ca beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_6.1 pot fi beneficiari direcți ai acestor Măsuri în scopul consolidării investițiilor inițiale sau diversificării acestora prin activități de natură non-agricolă.
Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsura 19.2_4 la realizarea **Priorității de dezvoltare 2**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu aceasta.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 19.2_6.1 crează valoare adaugată la nivelul teritoriului prin impactul estimat al acesteia, în sensul că vizează încurajarea familiilor tinere de la nivelul teritoriului de a se stabiliza în spațiul LEADER GAL fapt care va contribui în mod pozitiv la economia teritoriului în general. În acelasi timp, sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va conduce la îmbunătățirea managementului, la creşterea competitivităţii sectorului agricol local fapt care va susține procesul de modernizare, precum şi conformitatea cu cerinţele de protecţie a mediului, igienă şi bunăstarea animalelor și siguranţa la locul de muncă. De asemenea, intervenția măsurii, bazată pe încurajarea tinerilor fermieri de a se instala pentru prima dată ca șefi/manageri de exploatație va stimula implicarea acestora în crearea și promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare, și, prin urmare, competitivitatea acestora și creșterea gradului de orientare spre parteneriate locale durabile.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plăţile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune şi de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului şi a R (CE) nr.73/2009 al Consiliului

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii

- **R (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploataţii agricole

- **R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- Alte acte normative în vigoare aplicabile

Legislație națională

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare

- Alte acte normative în vigoare aplicabile

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole, inclusiv tineri fermieri care sunt beneficiari direcți/indirecți ai Măsurii 19.2_16.

- Persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50+1 % din acțiuni.

**Art. 2 (1) n -„tânăr fermier" înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații.*

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprijin la instalare - sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole**.**

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tînărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

~~***Atenție !!!** - Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~.

Atenție !!!

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR - cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

Condiții generale

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici.

- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între ~~12.000~~ 8.000 și ~~30.000~~ 50.000 S.O. (valoare producție standard).

- Solicitantul prezintă un Plan de Afaceri.

- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

  - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;

- cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau
- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului.
- Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării.

Condiții specifice

- Toate investițiile propuse în cadrul Planului de Afaceri trebuie realizate la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL.
- Solicitantul, așa cum este acesta definit mai sus (pct. 4 din Fișă), trebuie să facă dovada ca are domiciliului în cadrul teritoriului LEADER GAL, iar exploatația agricolă deținută să se fie amplasată la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL.

Nota bene!

În cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL.

Alte angajamente

Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevede în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

1. Proiecte care au la bază comasarea exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral.
2. Proiecte propuse de beneficiari care dovedesc un nivel cât mai înalt de calificare în domeniul agricol.
3. Proiecte propuse pentru sectoare prioritare locale care vizează sectorul zootehnic/mixt (bovine, ovine și caprine, apicultură) și vegetal (pomicultură și/sau producția de semințe, legumicultură, inclusiv producția de material săditor).
4. Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16 (beneficiari direcți/indirecți ai acestei Măsuri) și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.
5. Proiecte care demonstrează un nivel ridicat de calitate al Planului de Afaceri propus prin comercializarea producției proprii în procent de peste 20% din valoarea primei tranșe de plată înaintea solicitării cele de-a doua tranșe de plată.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani (5 ani pentru sectorul pomicol) și este de:

- ✓ ~~30.000~~ 40.000 **de euro** pentru exploatațiile între ~~12.000~~ 8.000 **S.O. și** ~~17.999~~ 29.999 **S.O.**
- ✓ ~~40.000~~ 50.000 **de euro** pentru exploatațiile între ~~18.000~~ 30.000 **S.O. și** ~~30.000~~ 50.000 **S.O..**

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- ✓ 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- ✓ 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși trei* ani de la încheierea deciziei de finanțare.

Planul de afaceri va include cel puțin următoarele:

- Prezentarea situației inițiale a exploatației agricole (de ex: datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatației).
- Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatației agricole (de ex. obiectivul general, obiectivele operaționale – planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoiului de grajd, conform normelor de mediu precum și previziunea bugetului de venituri – cheltuieli.
- Prezentarea detaliată a acțiunilor, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizare eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatației agricole, formarea sau consilierea (îmbunătățirea economică propusă a exploatației, planul propus pentru formare și consiliere – pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatației, restructurarea și diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării).

Precondiția gestionării eficiente a Planului de Afaceri este reprezentată de stabilirea domiciliului beneficiarului în UAT în care exploatația este înregistrată, precum și a locului de muncă în același UAT sau zona limitrofă.

În cazul neimplementării corecte a Planului de Afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea Planului de Afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 3 ani (5 ani doar pentru sectorul pomicol) de la decizia de acordare a sprijinului.

Perioada de grație în care tânărul fermier dobândește competențele profesionale adecvate este de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului (articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul delegat nr. 807/2014).

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenițe corespunzătoare Măsurii/2B - număr de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți – **6 exploatații.**

Indicator specific LEADER - creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create – **6 locuri de muncă.**

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru cooperarea și asocierea actorilor locali în scopul promovării de activități privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale* – 19.2_16/3A

Tipul măsurii: □ INVESTIȚII
X SERVICII
□ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura propusă vine în sprijinul unor nevoi relevante, identificate la nivelul teritoriului în cadrul analizei diagnostic și SWOT, în ceea ce privește: *necesitatea cooperării între micii producători locali în scopul identificării unor modalități de promovare și comercializare a unui volum crescut de produse locale și indentificării/atragerii unor noi categorii de consumatori; necesitatea înființării lanțurilor alimentare la nivel local și organizării acestora pe principii de calitate, siguranță alimentară și pe o aprovizionare constantă; necesitatea creșterii nivelului de profesionalism și cunoaștere/informare a micilor producătorilor locali pentru o mai bună integrare pe piață; necesitatea unei cooperări integrate la nivel local între producători, procesatori, comercianți și restaurante, unități de cazare, instituții de învățământ, autorități publice și alți consumatori, în scopul creșterii veniturilor populației și a stimulării economiei locale.*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 1 *„Favorizarea competitivității agriculturii“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- Stimularea asocierii și/sau a cooperării dintre producătorii locali pentru promovarea produselor locale și creșterea accesului pe piața a acestora.

- Încurajarea accesului fermierilor locali la informații și cunoaștere, precum și creșterea nivelului de calificare a acestora și a lucrătorilor din ferme în general.

Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 3 - *Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.*

- Prioritatea 1 - *Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor *art. 35* și, respectiv, *art. 14* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 3A - *Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale, și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- Inovare – *prin sprijinirea de acțiuni care presupun transferul de cunoștințe și informații legate de procese, practici și/sau tehnologii inovative pentru teritoriu și care conduc la obținerea unor produse locale competitive și la înlesnirea accesului acestora la piețele locale.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea – *prin acordarea de sprijin acțiunilor care presupun procese, practici și/sau tehnologii prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice sau bazate pe utilizarea energiei regenerabile și conservarea resurselor (eficientizarea utilizării/economisire).*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL – Măsura este complementara cu Măsurile 19.2_4, 19.2_6.1 și 19.2_6.2 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai acestora vor putea fi sprijiniți ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_16, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local.

Sinergia cu alte măsuri din SDL – **Nu e cazul.**

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii propuse rezidă din caracterul profund inovator al acesteia pentru întregul teritoriu, aceasta reprezentând cheia de boltă a întregii strategii, în sensul că prin sprijinul acordat se creează premisele unor parteneriate durabile la nivel local, stimulându-se în acest fel cooperarea pe toate nivele și asigurându-se caracterul integrator al strategiei prin complementaritatea cu celalte Măsuri de investiții pentru sectoarele agricole și de diversificare. În acelați timp valoarea adăugată rezidă și din impactul estimat prin crearea și promovarea unor produse locale competitive, adaptate cerințelor pieței, înlesnirea accesului micilor producători la categorii variate de consumatori și consolidarea legăturilor dintre aceștia, creșterea nivelului de profesionalism și cunoaștere a fermierilor și, în acest fel, creșterea veniturilor și a calității vieții populației locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis

Legislația națională

-

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

Parteneriatele constituite din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol.

- Fermieri (inclusiv tineri fermieri care vor beneficia de finanțare prin Măsura 19.2_6.1 din cadrul SDL);
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici (inclusiv cele care vor obține finanțare în cadrul Măsurilor 19.2_4, respectiv Măsurii 19.2_6.2 din cadrul SDL);
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii locale;
- Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică.

5. Tip sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate și plătite efectiv.

- Plată în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 din Regulamentul 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru costuri de cooperare pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puțin două entități care cooperează pentru:

- Crearea/dezvoltarea unui lanţ scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), şi/sau
- Activităţi de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanţ scurt (sau lanţuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) şi la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri.

În vederea realizării activităților prevăzute, sprijinul se va acorda pentru îndeplinirea graduală a obiectivelor cooperării, după cum urmează:

Faza 1 - privind consolidarea cooperării, funcționarea acestiea și elaborarea ***Planului final privind crearea lanțului scurt sau Planului final de Marketing pentru piața locală*** și implică:

A: Costurile eligibile asociate acțiunilor propuse în cadrul unei **Cereri de Intenție referitoare la conceptul inițial de proiect privind lanțul scurt sau marketingul adaptat pieței locale*****. Aceste costuri vizează acțiuni care vor avea drept scop coordonarea și organizarea parteneriatului, după cum urmează:

- Costuri de animare pentru formare și consolidarea cooperării/parteneriatului asociate activităţior de consultare, întâlniri, grupuri de lucru etc. realizate între parteneri locali, în condițiile unui proiect colectiv care va furinza beneficii unei anumite zone clar identificabile;
- Cheltuieli privind costurile generale ale proiectului: elaborarea studiilor/planurilor de marketing asociate proiectului, conceptul de marketing, plan de afaceri, studii de fezabilitate etc.;
- Costuri de funcţionare a cooperării: închiriere sediu, achiziție echipamente IT sau alte dotări necesare cooperării.

**** Beneficiarul va avea obligația ca în termen de maxim 5 luni de la acordarea sprijinului să prezinte spre avizare **Planul final privind crearea lanțului scurt / Planul final de Marketing pentru piața locală**. GAL va aviza acest plan în cel mult 1 luni de la primire, în caz contrar cheltuielile aferente primei faze vor deveni neeligibile.*

Faza 2 *– creșterea capacității membrilor cooperării pentru utilizarea de practici/tehnici/metode și tehnologii pentru dezvoltarea de produse competitive, prietenoase cu mediul și adaptate schimbărilor climatice, orientarea către piață a fermelor din cadrul cooperării și* crearea/dezvoltarea unui lanţ scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), şi/sau activităţi de promovare asociate acestora.

Acestă fază va implica costuri directe asociate **unor acțiuni specifice** corelate cu ***Planul final privind crearea lanțului scurt / Planul final de Marketing pentru piața locală****, după cum urmează*:

B: Costuri aferente unor actiuni specifice:

b1. Acțiuni care prevăd investiții tangibile și intangibile conform Măsurilor de investiții prevăzute la nivelul SDL cu rol în crearea/dezvoltarea unui lanţ scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), şi/sau activităţi de promovare asociate acestora. Acestea se vor constitui în proiecte separate depuse în cadrul Măsurilor de investiții precizate mai sus și vor prespecta intensitatea sprijinului acordat la nivelul acestora.

b2. Acțiuni care prevăd servicii de tip transfer de cunoștințe și informare în cadrul cooperării finanțate în procent de 100% din suma globală a Măsurii 19.2_16, după cum urmează:

- cursuri de formare profesională;
- activități demonstrative;
- acțiuni de informare.

Atenție !!!

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.*~~

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili (formă de cooperare/parteneriat alcătuit din cel puțin două entitati, așa cum sunt acestea precizate la punctul 4 din Fișă).
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea.
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune **Cerere de Intenție**, referitoare la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare.
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta o **Cerere de Intenție** privind un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse.
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de defășurare sau finalizat.
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014.
- *Planul final privind crearea lanțului scurt/Planul final de Marketing pentru piața locală* va fi avizat de GAL în cel mult 6 luni de la acordarea sprijinului.
- Parteneriatul/cooperarea sau membrii desemnați de la nivelul acesteia vor realiza și implementa cel puțin o acțiune/proiect (de tip b1) prin intermediul altor Măsuri de investiții de la nivelul SDL, care să conducă la obiectivele stabilite prin *Planul final privind crearea lanțului scurt/Planul final de Marketing pentru piața locală.*

8. Criterii de selecție

1. Proiecte propuse de parteneriate/asocieri reprezentative în funcție de numărul de parteneri implicați.
2. Proiecte propuse de parteneriate/asocieri cu o structură adecvată (relevantă) în raport cu obiectivul proiectului sau cu o anumită zonă de la nivelul teritoriului.
3. Proiecte care presupun obținerea unei forme juridice a parteneriatelor/(asocierilor) cooperărilor create, în acord cu legislația în vigoare și cu obiectivele acestora (de ex: cooperative, grupuri de producători sau asociații de producători, alte tipuri etc.).
4. Proiecte care propun crearea/dezvoltarea de „piețe locale“ accesibile (i.e. distanță geografică mai mică între punctul de producție și punctul de vânzare).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă eligibilă a sprijinului este de **10.000 euro/proiect** exceptând cheltuieli aferente acțiunilor de tip b1. Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă eligibilă a sprijinului acordat pe proiect depus.

Dacă proiectele de parteneriat intră în sfera de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat (în afara sectorului agricol) sprijinul va fi acordat în conformitate cu Regulamentul privind ajutoarele de minimis nr. 1407/2013 și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar timp de trei ani fiscali. Intensitatea ajutorului este de **100% din valoarea cheltuielilor eligibile** cu excepția cheltuielilor aferente acțiunilor de tip b1, care vor face obiectul unor proiecte finanțate în cadrul Măsurilor respective de investiții aferente SDL. În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor Măsuri, atunci costurile sunt acoperite din alocarea financiară aferentă respectivelor Măsuri, în cadrul unor proiecte separate și în limita ratei de sprijin aferentă acestor Măsuri.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/3A - număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - **1 exploatație.**

Indicator specific LEADER – creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create – **1 loc de muncă.**

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru demararea de afaceri în domenii non-agricole în teritoriul de tip LEADER* – 19.2_6.2/6A

Tipul măsurii: □ INVESTIȚII

□ SERVICII

X SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat în cadrul Măsuri 19.2_6.2 contribuie la soluționarea unor nevoi relevante la nivelul teritoriului identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT, legate de aspecte precum: *necesitatea reducerii dependenței locale de activitățile agricole și diminuarea fluctuației locurilor de muncă datorată caracterului sezonier al acestor activități, prin promovarea antreprenoriatului, diversificării activităților economice și a ocupării forței de muncă și creșterea veniturilor gospodăriilor agricole locale; necesitatea dezvoltării activităților non-agricole locale pentru crearea de locuri de muncă la nivel teritorial și creșterea veniturilor populației la nivelul teritoriului în scopul obținerii unui echilibru socioeconomic local și dezvoltării locale durabile.*

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 *„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- Diversificarea economiei locale prin înființarea și dezvoltarea întreprinderilor locale competitive pentru creșterea numărului locurilor de muncă și asigurarea unor servicii și produse de calitate la nivel local.

- Dezvoltarea turismului local și a activităților economice care au la bază meserii și activități tradiționale pentru promovarea identității locale.

- Înființarea, modernizarea și dotarea facilităților medicale și veterinare locale (cabinete medicale, laboratoare etc.).

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 6 - *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor *art.19* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6A - *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- Inovare – *sprijinirea diversificării activităților economice la nivelul teritoriului GAL, va înlesnii adoptarea unor noi metode și tehnologii inovative care să conducă la noi oportunități și posibilități pentru o dezvoltare economică locală durabilă.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea - *sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici de la nivelul teritoriului pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie în contextul dezvoltării activităților non-agricole va contribuii la reducerea efectelor schimbărilor climatice. De asemenea, sprijinul acordat activităților agroturistice va viza promovarea unui turism responsabil, bazat pe conservarea și, mai ales, promovarea zonelor locale naturale sensibile și a*

biodiversității locale, contribuind, în același timp, la generarea de venturi și locuri de muncă la nivel local.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL – Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_6.2, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local prin diversificarea unor activitati asociate creării lanțului scurt. De asemenea, Măsura este complementară cu Măsurile 19.2_4, respectiv 19.2_6.1, în sensul că beneficiari direcți ai acestora pot deveni beneficiari direcți ai Măsurii M19.2_6.2 în scopul diversificării activităților agricole prin activități noi non-agricole.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.4, 19.2_7.2, 19.2_7.4, 19.2_7.6 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprijinul acordat în cadrul Măsurii19.2_6.2, prin impactul estimat, va adăuga valoare la nivel local prin crearea de noi activități non-agricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători locali, în sectoarele cu potențial ridicat de dezvoltare identificate la nivelul teritoriului (servicii pentru populația teritoriului, producție, agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației) realizându-se în acest fel facilitarea diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, în vederea unei dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei a nivelul teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

Legislație națională

- **Ordonanța de Urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare

- **Ordonanța de Urgență nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul LEADER aferent GAL pentru prima dată, inclusiv tineri fermieri care sunt beneficiari direcți/indirecți ai Măsurii 19.2_6.1, respectiv ai Măsurii 19.2_16. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

- Microîntreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul LEADER aferent GAL, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin, inclusiv cele care vor beneficia direct/indirect de sprijin în cadrul Măsurilor 19.2_16 sau 19.2_4 de la nivelul SDL.

- Microîntreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate la nivelul teritoriului LEADER aferent GAL, în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole în teritoriul LEADER aferent GAL, pe baza unui Plan de Afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Costuri eligibile

Sprijinul se acordă pentru activităţile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul **Planului de Afaceri (PA**). Toate cheltuielile propuse prin **PA**, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activităţile relevante pentru implementarea corectă a **PA** aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Costuri neeligibile

Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I din Tratat.

Atenție !!!

~~- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016~~.

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Solicitantul trebuie să prezinte un Plan de Afaceri.
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin Măsură.
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul aferent teritoriului LEADER GAL, iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul LEADER aferent GAL.
- Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în cel mult 6 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri).

8. Criterii de selecție

1. Proiecte inițiate de întreprinderi existente sau fermieri/membrii ai gospodăriilor agricole care au desfășurat în principal activitate în domeniul agricol și intenționează să își diversifice activitatea într-un sector non-agricol, inclusiv cele care vor beneficia de finanțare în mod direct/indirect în cadrul Măsurilor 19.2_6.1 și / sau 19.2_4 de la nivelul SDL.
2. Proiecte propuse pentru sectoarele cu potențial de creștere locală în acord cu analiza diagnostic și SWOT a teritoriului (servicii pentru populația locală, producție, agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației).
3. Proiecte care demonstrează un nivel ridicat de calitate al Planului de Afaceri în sensul că solicitantul va face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția

comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată, plus valoarea fiind bonusată gradual în funcție de valoarea bunurilor comercializate sau a serviciilor prestate.
4. Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.
5. Proiecte care contribuie la consolidarea forței de muncă la nivel local prin crearea de noi locuri de muncă pentru populația locală, în special pentru categorii de populație vulnerabile/aflate în situații risc și rromi.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile Reg. (UE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.
Cuantumul sprijinului este de **50.000 de euro/proiect**, cu posibilitatea majorării sprijinului până la valoarea de **70.000 de euro/proiect** în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism.
Sprijinul pentru înființarea de activități non-agricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- ✓ **70%** din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- ✓ **30%** din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 57 luni și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.
În cazul neimplementării corecte a Planului de Afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.
Planul de afaceri va include cel puțin următoarele:

- Prezentarea situației economice inițiale a beneficiarului care solicită sprijinul.
- Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea noilor activități ale beneficiarului.
- Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor aferente (materiale, umane și financiare) necesare pentru dezvoltarea activităților beneficiarului, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităților întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilități/competențe ale angajaților.

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul Măsurii sunt:
- Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din teritoriul LEADER, etc.).
- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producție de combustibil din biomasă - ex.: fabricare de peleți) în vederea comercializării, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului etc. .
- Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică).

- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.).

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenițe corespunzătoare Măsurii/6A / LEADER - număr de locuri de muncă create – **3 locuri de muncă.**

Denumirea măsurii - *Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole* – 19.2_6.4/6A

Tip măsurii: X INVESTIȚII

□ SERVICII

□ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategice, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL.

Sprijinul acordat în cadrul acestei Măsuri contribuie la soluționarea nevoii relevante la nivelul teritoriului identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT, legată de *necesitatea dezvoltării activităților non-agricole locale pentru crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației la nivelul teritoriului în scopul obținerii unui echilibru socioeconomic local și dezvoltării locale durabile.* Acest sprijin se adresează microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din teritoriul GAL care creează sau dezvoltă activități neagricole. De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile, prin desfășurarea de activități neagricole. Măsura 19.2_6.4 vizează stimularea mediului de afaceri prin acordarea de sprijin și pentru dezvoltarea unor activități neagricole existente, nu numai pentru activități neagricole complet noi.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art.4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 *„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribiue la următoarele obiective specifice:

- Diversificarea economiei locale prin înființarea și dezvoltarea întreprinderilor locale competitive pentru creșterea numărului locurilor de muncă și asigurarea unor servicii și produse de calitate la nivel local.

- Dezvoltarea turismului local și a activităților economice care au la bază meserii și activități tradiționale pentru promovarea identității locale.

- Înființarea, modernizarea și dotarea facilitaților medicale și veterinare locale (cabinete medicale, laboratoare etc.).

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 6 – *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor *art.19* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6A – *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1.305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1.305/2013:

- Inovare *– prin sprijinirea diversificării activităților economice la nivelul teritoriului GAL, se înlesnește adoptarea unor noi metode și tehnologii inovative care să conducă la noi oportunități și posibilități pentru o dezvoltare economică locală durabilă.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea – *sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici de la nivelul teritoriului pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie în contextul dezvoltării activităților non-agricole va contribuii la reducerea efectelor schimbărilor climatice. De asemenea, sprijinul acordat activităților agroturistice va viza promovarea unui turism responsabil, bazat pe conservarea și, mai ales, promovarea zonelor locale naturale sensibile și a*

biodiversității locale contribuind, în același timp, la generarea de venturi și locuri de muncă la nivel local.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementara cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul că beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți cu prioritate ca și beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_6.4, în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local prin diversificarea unor activități aferente creării lanțului scurt. De asemenea, Măsura este complementară cu Măsurile 19.2_4, respectiv 19.2_6.1 în sensul că beneficiari direcți ai acestora pot deveni beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_6.4 în scopul diversificării activităților agricole deja desfașurate prin activitați noi non-agricole.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_7.2, 19.2_7.4, 19.2_7.6 la realizarea **Prioritații de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 19.2_6.4 creează valoare adăugată la nivel local prin stimularea mediului de afaceri, contribuind astfel la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în teritoriul LEADER, precum și prin dezvoltarea activităților non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației în special în sectoarele cu potențial ridicat de dezvoltare identificate cadrul analizei diagnostic și SWOT. Totodată, Măsura vine în sprijinul fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor şi a întreprinderilor mici și mijlocii

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

- **Reg. (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

- **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții

- **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

- **Linii directoare comunitare** privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislație națională

~~**- Hotărârea Guvernului nr. 28/2008** privind aprobarea conţinutului-cadru al documentaţiei tehnico-economice aferente investiţiilor publice, precum şi a structurii şi metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiţii şi lucrări de intervenţii;~~

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice; **Legea nr. 31/1990** privind societăţile comerciale – republicată, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 571/ 2003** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare; **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; **Alte acte normative în vigoare aplicabile.**

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- Microîntreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul LEADER aferent GAL, inclusiv cele care vor beneficia direct sau indirect de finanțare în cadrul Măsurilor 19.2_16 sau 19.2_4 de la nivelul SDL.
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul LEADER aferent GAL în cadrul întreprinderii deja existente, inclusiv tineri fermieri care vor beneficia de finanțare în cadrul Măsurii 19.2_6.1 sau în cadrul Măsurii 19.2_16 de la nivelul SDL.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1 din cadrul PNDR 2014-2020

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/operațiuni eligibile

- Investiții legate de furnizarea de servicii:
    - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
    - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
    - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
    - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
    - servicii tehnice, administrative, etc. .
- Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement.

~~- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole.~~

- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole:
    - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
    - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
    - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
    - industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
    - fabricare produse electrice, electronice;
    - producerea de produse electrice, electronice și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton, etc.
- Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc.).

- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Tipuri de acțiuni/operațiuni neeligibile:

- prestarea de servicii agricole;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică.

Costuri eligibile/neeligibile

Costuri eligibile specifice*:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
  - Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
  - Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Suplimentar, în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include:

- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

* **Costurile eligibile generale** sunt prevăzute în cap. 8.1. din PNDR.

Costuri neeligibile specifice:

- cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc.).

ATENȚIE !!!

- Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare și PNDR 2014-2020.

~~- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016~~.

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR - cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin Măsură.
- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul LEADER.
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției.

- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice.
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea şi restructurarea întreprinderilor în dificultate.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația națională în vigoare.

Nota bene!

Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL, dar comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului GAL.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte care propun diversificarea activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole, inclusiv a celor care vor beneficia în mod direct sau indirect de finanțarea în cadrul Măsurilor 19.2_6.1 și 19.2_4 de la nivelul SDL.
2. Proiecte în sectoare cu potențial de creștere la nivel local: servicii pentru populația din teritoriul LEADER, producție, agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației.
3. Proiecte propuse de beneficiari ce au derulat activități anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice.
4. Proiecte depuse de beneficiari eligibili care sunt parteneri în cadrul formelor asociative create prin Măsura 19.2_16 și care dovedesc contribuția investiției propuse la realizarea Planului de Afaceri/Marketing pentru crearea lanțului scurt și la consolidarea formei asociative locale.
5. Proiecte propuse de solicitanți ai căror activitate este localizată în întregime în teritoriul LEADER aferent GAL.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși ~~**100.000**~~ **200.000** **de euro/beneficiar**:

- Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **70%.**
- Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de **90%,** în următoarele cazuri:
    - pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
    - pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non agricole.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenite corespunzătoare Măsurii/6A/ LEADER - număr de locuri de muncă create – **2 locuri de muncă.**

Denumirea măsurii - ***Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei*** – **19.2_7.2/6B**

Tipul măsurii: X INVESTIȚII

□ SERVICII

□ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_7.2 asigură suportul nevoilor legate de dezvoltarea durabilă și echilibrată a teritoriului din punct de vedere economic și social așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT. Pe baza acestor considerente, sprijinul acordat în cadrul Măsurii va fi indispensabil legat de *îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii la scară mică și a serviciilor locale asociate încă slab dezvoltate și necorespunzătoare nevoilor populației (drumurile de interes local, educație, îngrijire și asistență socială), crearea de locuri de muncă, reducerea riscului de excluziune socială, stimularea utilizării tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile pentru reducerea consumului și costurilor aferente și a nivelului calității vieții populației locale*. Sprijinul acordat în cadrul acestei Măsuri va contribui creșterea atractivității teritoriului și implicit la creșterea nivelului de trai în teritoriul GAL.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art.4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 *„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- Necesitatea înființării, reabilitării, modernizării și dotării unor elemente de mică infrastructura de interes public la nivelul teritoriului pentru creșterea calității vieții.

- Necesitatea înființării, reabilitării și modernizării infrastructurii educaționale locale și/sau de asistență socială integrată pentru aducerea acestora la standarde moderne și sprijinirii unor categorii de populație locală vulnerabilă și/sau aflate în risc și propovării unor acțiuni de incluziune socială a acestora, ***inclusiv a populației locale de etnie rromă.***

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.

- Prioritatea 6 - *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor *art. 20* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale,* **conform art. 5 din Reg.(UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- Inovare – *prin sprijinul acordat investițiilor aferente acestei Măsuri se încurajează adoptarea unor soluții, practici și tehnici inovative în ceea ce privește sprijinul unor categorii de populație locală vulnerabilă și/sau aflată în risc și promovării de acțiuni de incluziune socială a acestora, inclusiv în ceea ce privește populația de etnie rromă, prin realizarea unei infrastructuri educaționale moderne și funcționale și realizarea de infrastructuri de asistență socială locală multifuncțională adaptată nevoilor populației.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea – *prin susținerea investițiilor bazate pe utilizarea energiei regenerabile pentru reducerea costurilor publice și promovarea practicilor prietenoase cu mediul.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL – Măsura este complementară cu Măsurile 19.2_7.4, 19.2_7.6 și 19.2_16 în sensul că beneficiari direcți ai acestora pot fi beneficiari direcți ai Măsurii 19.2_7.2 în scopul continuării investițiilor locale pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_6.4, 19.2_7.4, 19.2_7.6 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6,** fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoare adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii 19.2_7.2 rezidă în principal din impactul pozitiv estimat prin contribuția acesteia la diminuarea disparităților/discrepanțelor dintre zonele rurale și urbane, la creșterea nivelului calității vieții, prin asigurarea unei dezvoltări durabile și crearea unui echilibru socioeconomic local pe baza îmbunătății infrastructurii de bază și a serviciilor locale aferente acesteia și implicit prin creșterea atractivității întregului teritoriu. Totodată, valoarea adăugată a Măsurii derivă din caracterul inovator al acesteia în ceea ce privește sprijinul acordat structurilor de asistență socială integrată/ multifuncțională pentru categoriile de populație vulnerabile/aflate în risc, în special în zonele marginalizate ale teritoriului, pe baza utilizării fondurilor UE și integrarea bunelor practici europene în scopul promovării proceselor de incluziune și reducere a sărăciei la nivel local.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE - R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis**; R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului**; R (UE) nr. 480/2014** de completare a R (UE) nr. 1303/2013**; R (UE) nr. 808/2014** de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013.

Legislație națională - OG nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare; **HG nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare; **Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor; **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare; **OG nr 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată; **Legea nr. 448/2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 292/2011** a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare; **Legea nr. 197/2012** privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare; **OG nr. 68/2003** privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare; **HG nr. 539/2005** pentru aprobarea Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a Regulamentului-cadru de

organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială, precum și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OG nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare; **HG nr. 268/2007** privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006; **HG nr. 1113/2014** privind aprobarea strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014 – 2016; **HG nr. 118/2014** pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.197/2012; **HG nr. 18/2015** pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare; **HG nr. 383/2015** pentru aprobarea Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020; **HG nr. 867/2015** pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale; **Ordinul MMFPSPV nr. 1838/2014** privind aprobarea liniilor de subvenționare prioritare în domeniul asistenței sociale pentru anul 2015, respectiv unitățile de asistență socială și capitolele de cheltuieli pentru care asociațiile și fundațiile pot solicita subvenții de la bugetul de stat, pentru anul 2015, în baza prevederilor Legii nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială; **Ordinul MMFPSPV nr. 424/2014** privind aprobarea criteriilor specifice care stau la baza acreditării furnizorilor de servicii sociale. **Alte acte normative în vigoare aplicabile.**

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

Infrastructură socială

- **ONG-uri pentru investiții în infrastructura socială** (creșe și infrastructură de tip after-school, centre de asistență socială integrată), inclusiv cele care vor beneficia de finanțare în cadrul Măsurii 19.2_7.4 și 19.2_7.6 sau indirect în cadrul Măsurii 19.2_16.
- **Operatori autorizați** în condițiile legii pentru furnizarea de servicii de asistență socială;
- Grup de Acțiune Locală;
- **Parteneriate dintre acestea**.

Infrastructura educațională/mică locală

- UAT- uri și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare, inclusiv cele care vor beneficia de finanțare încadrul Măsurii 19.2_7.4 și 19.2_7.6 sau indirect în cadrul Măsurii 19.2_16.
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura **educațională** (grădinițe), inclusiv cele care vor beneficia de finanțare în cadrul Măsurii 19.2_7.4 și 19.2_7.6 sau indirect în cadrul Măsurii 19.2_16.
- Parteneriate dintre acestea.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/Operațiuni eligibile

1) Investiții în active corporale

a. 1. Infrastructură socială

a.1.1. asistență socială integrată:

- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurilor de asistență socială integrată/multifuncțională fără componentă rezidențială.

a.1.2. alte tipuri:

- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriu, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.

a. 2. Infrastructură educațională

- Modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică și resurse naturale și a școlilor profesionale în domeniul agricol de la nivelul teritoriului.
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriu.

b. Infrastructura mica locală

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea infrastructurii de drumuri (inclusiv poduri).
- Înființarea sau modernizarea infrastructurii și rețelelor locale pentru furnizarea iluminatului public pe baza utilizării de energie din surse regenerabile pentru reducerea costurilor publice și promovarea practicilor prietenoase cu mediul.
- Construirea de sisteme și facilitați alternative pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile în scopul deservirii instituțiilor publice și scăderii costurilor aferente consumului de energie și combateri efectelor negative asupra mediului.
- Crearea/îmbunătățirea/extinderea serviciilor locale de bază prin achiziția de utilaje și echipamente destinate administrării domeniului public (pentru deszăpezire, amenajare și întreținere a spațiilor verzi, a terenurilor de sport și a locurilor de agrement, etc.) cu respectarea prevederilor art. 20 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și cu încadrarea în prevederile legislative în vigoare, în condițiile în care acestea nu au mai primit finanțare pentru o astfel de investiție.

2) Investiții în active necorporale:

- costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții – montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile* specifice

Pentru proiectele de **infrastructură educațională/socială:**

- înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din teritoriul GAL inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă;

- extinderea și modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol;
- înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural teritoriul GAL inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.

* **Cheltuielile eligibile generale** sunt prevăzute în secțiunea 8.1. din PNDR.

Cheltuieli neeligibile* specifice
- Contribuția în natură.
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.
- Cheltuieli cu investițiile în infrastructura pentru furnizarea de asistență și servicii sociale cu componentă rezidențială.

* **Cheltuielile neeligibile generale** sunt prevăzute în secțiunea 8.1. din PNDR.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi: art. 65 și art. 69 (3) din Reg (UE) nr.1303/2013, art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014. De asemenea, costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile HG nr. 226/2015, PNDR 2014-2020. **ATENȚIE !!!** *Beneficiarii Măsurii, în cadrul acțiunilor propuse, vor avea în vedere respectarea, principiilor non segregării și desegregării în conformitate cu „Ghidul adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare"[11]. Pentru asigurarea funcționalității infrastructurilor de asistență socială integrată/ multifuncțională, se impune ca abordarea la nivel local să fie* ***integrată și orientată pe nevoile comunității****, în vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei la nivel local prin includerea de* ***activități combinate*** *din domenii precum:* ***educație****,* ***ocupare****,* ***furnizarea de servicii (sociale/ medicale/ medico-sociale)****. De asemenea, pentru aceste proiecte trebuie să se asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii sociale de către o entitate acreditată ca și furnizor de servicii sociale.* ~~*Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR -cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016*~~*.* *Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).*

7. Condiții de eligibilitate
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.

[11] http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/thematic_guidance_fiche_segregation_en.pdf

- Solicitantul trebuie sa demonstreze dreptul de proprietate și/sau utilizare a infrastructurii/terenului aferent investițiilor propuse.
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură.
- Investiția să se realizeze în teritoriul de tip LEADER.
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală sau/și națională/regională/județeană aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții.
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul de dezvoltare socială sau economică al acesteia.

8. Criterii de selecție

Criterii specifice

Infrastructură socială

1. **Proiecte de infrastructură socială** care se adresează unor categorii de populație vulnerabilă și/sau aflate în risc și care promovează acțiuni de incluziune socială, inclusiv **integrarea persoanelor de etnie rromă și/sau diminuarea semnificativă a segregării.**
2. Proiecte de infrastructura socială care dovedesc un management durabil al investițiilor propuse prin asigurarea de resurse și calitate tehnică necesară în vederea sustenabilității acestora, în special prin accesarea POCU, Axa 5, Obiectiv tematic 9, Prioritate de investiții 9VI, Obiectiv specific 5.2.

Infrastructură educațională/mică locală

3. Proiecte de infrastructură educațională care vizează dezvoltarea acesteia.
4. Proiecte care dovedesc un management durabil al investițiilor propuse prin asigurarea de resurse și calitate tehnică necesară în vederea sustenabilității acestor investiții din surse proprii.

Criterii generale (Infrastructură socială/educațională/mică locală)

5. Proiecte cu un înalt grad de deservire a populației locale.
6. Proiecte depuse de forme asociative/parteneriate sau de beneficiari direcți sau indirecți ai Măsurilor 19.2_16, 19.2_7.4, 19.2_7.6 de la nivelul SDL.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013 și nu va depăși **maxim 200.000 euro/proiect.**

ATENȚIE !!! Prin intermediul acestei Măsuri GAL își propune sprijinirea cu prioritate a investițiilor aferente infrastructurii sociale (a se vedea Cap. VII: Descrierea planului de acțiune). În acest din totalul alocării financiare va fi alocată **suma de 200.000 de euro** pentru finanțarea proiectelor de infrastructură socială.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – **3.000 locuitori.**

Indicator specific LEADER – creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create – **2 locuri de muncă.**

Denumirea măsurii – *Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente* – 19.2_ 7.4/6B

Tipul măsurii: X INVESTIȚII

□ SERVICII

□ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_7.4 asigură suportul nevoilor legate de furnizarea serviciilor locale de bază eficiente și adaptate cerințelor populației locale în scopul creșterii calității vieții la nivel local, așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT. În acest sens, sprijinul acordat în cadrul Măsurii va urmării *îmbunătățirea* și *dezvoltarea serviciilor locale de bază pentru populația locală în ceea ce privește cele mai importante aspecte ale vieții la nivelul teritoriului: activități sociale și economice sau de petrecere a timpului liber; inclusiv promovarea unor modalități inovative de furnizare a acestor servicii pentru aspecte legate de transparentizarea deciziei publice, a informațiilor de interes public local sau stimularea participării actorilor locali în procesele decizionale, siguranță publică.* Sprijinul acordat în cadrul acestei Măsuri va contribui de asemenea la *crearea de locuri de muncă, reducerea riscului de excluziune socială* și creșterea atractivității teritoriului.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 *„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- Crearea unor parteneriate și activități locale extra-școlare/extra-curriculare, pentru copii și tineri în scop educativ, recreativ sau pentru promovarea și transmiterea cunoștințelor legate de valorile naturale locale și identitatea culturala locală.

- Stimularea parteneriatelor dintre instituțiile publice locale și actorii locali pentru crearea si dezvoltarea mecanisme și/sau facilitați pentru înlesnirea accesului populației locale la servicii de bază, informații și instituții cu rol important în asigurarea calității vieții și dezvoltarea locală.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 6 – *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor *art. 20* din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B – *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg. (UE) 1305/2013:

- Inovare – *prin sprijinul acordat investițiilor aferente acestei Măsuri se încurajează adoptarea unor soluții, practici și metode inovative în ceea ce privește furnizarea serviciilor locale de bază în scopul unei mai bune adaptări a acestora la nevoile populației locale, transparentizarea deciziilor publice, diminuarea fenomenelor de segregare și excluziune și crearea premiselor pentru o dezvoltare locală durabilă.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea – *prin susținerea investițiilor aferente acestei Măsurii sunt stimulate parteneriatele locale pentru creșterea nivelului de informare și cunoaștere a populației locale și în special a tinerilor, în ceea ce privește protecția și conservarea mediului, adaptarea la schimbările climatice și metodele și practicile asociate acestora.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL – Măsura este complementară cu Măsurile 19.2_7.2, 19.2_7.6 și 19.2_16 în sensul că beneficiari direcți ai acestora pot fi beneficiari direcți ai Măsurii M19.2_7.4 în scopul continuării investițiilor locale pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului. De asemenea, Măsura este complementară cu Măsura 19.2_16 din cadrul SDL, în sensul ca beneficiarii direcți ai Măsurii 19.2_16 vor fi sprijiniți indirect ca și beneficiari ai Măsurii 19.2_7.4, prin crearea unor facilitați/piețe locale în scopul consolidării formelor asociative create la nivel local.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_6.4, 19.2_7.2, 19.2_7.6 la realizarea **Prioritații de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoare adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii rezidă în principal din caracterul sau inovator pentru teritoriu în sensul sprijinirii investițiilor în dezvoltarea și furnizarea unor servicii de bază eficiente și adaptate nevoilor populației locale inclusiv prin adoptarea unor practici și metode inovative pentru rezolvarea unor probleme sensibile la nivel local cum ar fi *stimularea implicării si participării actorilor locali la procesele de luare a deciziilor publice, transparentizarea acestor procese și a informațiilor de interes local, asigurarea accesului la informații și instituții cu rol în dezvoltarea locală durabilă și asigurarea calității vieții*. De asemenea, valoarea adăugată a Măsurii rezultă și din impactul estimat prin implementarea acesteia legat de crearea echilibrului socioeconomic local (în special între zonele urbane și rurale), creșterea numărului locurilor de muncă, diminuarea fenomenelor de segregare și ecluziune și creșterea atractivității teritoriului în general.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE - R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis**; R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului**; R (UE) nr. 480/2014** de completare a R (UE) nr. 1303/2013**; R (UE) nr. 808/2014** de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională - Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare**; Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare**; Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare**; Ordonanța Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare**; Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată**; Legea nr. 448/2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare**; Legea nr. 197/2012** privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și

completările ulterioare**; Ordonanța Guvernului nr. 68/2003** privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare**; Hotărârea Guvernului nr. 268/2007** privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare**; Hotărârea Guvernului nr. 1113/2014** privind aprobarea strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014 – 2016**; Hotărârea Guvernului nr. 118/2014** pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale; **Hotărârea Guvernului nr. 18/2015** pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare**; Hotărârea Guvernului nr. 383/2015** pentru aprobarea Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020**; Hotărârea Guvernului nr. 867/2015** pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- UAT-uri și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare, inclusiv cele care vor beneficia direct sau indirect de finanțare în cadrul Măsurilor 19.2_7.2, 19.2_7.6 sau 19.2_16;
- ONG-uri, inclusiv cele care vor beneficia direct sau indirect de finanțare în cadrul Măsurilor 19.2_7.2, 19.2_7.6 sau 19.2_16;
- Parteneriate dintre acestea.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

a. Investiții aferente infrastructurii aferente derulării unor activități pentru petrecerea tipului liber, recreative sau cultural-educative pentru populația locală, inclusiv activități extra-curriculare.

b. Investiții pentru înființarea, extinderea și/sau modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii aferente furnizării unor servicii locale de bază, pentru populația teritoriului (de exemplu: târguri și piețe locale care să deservească producătorii locali, centre comunitare pentru derularea unor activități sociale, servicii pentru asigurarea siguranței și calității vieții de tip monitorizare video, ecologizare și managementul deșeurilor etc.).

c. Investiții în proiecte pentru furnizarea de servicii locale într-o maniera inovativă (de ex. centre/servicii pentru transparentizarea deciziei publice, furnizarea de informații de interes general pentru populația locală).

Cheltuieli neeligibile specifice

- Contribuția în natură.
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi: art. 65 și art. 69(3) din Reg (UE) nr.1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014.

Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020.

ATENȚIE !!!

- Beneficiarii Măsurii, în cadrul acțiunilor propuse, vor avea în vedere respectarea, principiilor non segregării și desegregării în conformitate cu „Ghidul adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare".

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea precederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr.295/2016.*~~

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR – cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.
- Solicitantul trebuie să demonstreze dreptul de proprietate și/sau utilizare a infrastructurii/terenului aferent investițiilor propuse.
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură.
- Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER.
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau națională/regională/județeană aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții.
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul de dezvoltare sociala și/sau economică al acesteia.

8. Criterii de selecție

1. Principiul sprijinirii formelor de asociere și cooperare la nivel local în sensul prioritizării proiectelor care deservesc beneficiari ai Măsurii 19.2_16 sau proiecte depuse de forme asociative/parteneriate.
2. Proiecte care dovedesc un management durabil al investițiilor propuse prin asigurarea de resurse și calitate tehnică necesară în vederea sustenabilității acestor investiții sau proiecte depuse de beneficiari care vor solicita sprijin financiar în cadrul Măsurilor 19.2_7.2,19.2_7.6 de la nivelul SDL.
3. Proiecte inovative cu efect multiplicator.
4. Proiecte care integrează acțiuni din categoriile a, b și c.
5. Proiecte care implică un nivel crescut de deservire a populației locale și/sau care contribuie la diminuarea semnificativă a segregării la nivel local.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile

publice locale și ONG-uri, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013 și nu va depăși maxim **200.000 euro/proiect.**

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare măsurii/6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – **3.000 locuitori**

Indicator specific LEADER – creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create – **2 locuri de muncă.**

Denumirea măsurii - ***Sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică*** – **19.2_7.6/6B**

Tipul măsurii: X INVESTIȚII

□ SERVICII

□ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura 19.2_7.6 asigură suportul nevoilor legate de dezvoltarea durabilă și promovarea teritoriului așa cum au fost acestea identificate în cadrul analizei diagnostic și SWOT în ceea ce privește necesitatea *conservării și promovării elementelor de moștenire culturală și a tradițiilor reprezentative pentru identitatea locală. Existența unui număr semnificativ și divers de elemente de patrimoniu cultural local, material și imaterial distribuit relativ omogen la nivelul teritoriului poate constituii baza dezvoltării turismului local și conservării, promovării și dezvoltării identității locale* iar sprijinul acordat prin Măsura 19.2_7.6 va contribui la *diminuarea stării de degradare a așezărilor tradiționale cu valoare culturală și a monumentelor istorice*. Sprijinul acordat în cadrul acestei Măsuri va contribui la creșterea atractivității teritoriului prin punerea în valoare a identității locale și implicit la creșterea nivelului de trai în teritoriul GAL.

Obiectivul de dezvoltare rurală conform Reg. (UE) nr.1305/2013, art. 4. Măsura contribuie la Obiectivul 3 *„Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă“*.

Obiective specifice ale măsurii. Măsura contribuie la următoarele obiective specifice:

- Stimularea cooperării locale pentru inițiative privind conservarea, refacerea și promovarea elementelor de patrimoniu local, material și imaterial sau natural și a elementelor definitorii pentru identitatea locală.

Măsura contribuie la următoarea prioritate prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013:

- Prioritatea 6 - *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor *art. 20* din Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale,* **conform art. 5 din Reg. (UE) nr.1305/2013.**

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1.305/2013:

- Inovare – *prin sprijinul acordat investițiilor aferente acestei Măsuri se încurajează adoptarea unor soluții, practici și metode inovative pentru reabilitarea, conservarea și punerea în valoare a elementelor definitorii pentru identitatea locală și de patrimoniu natural și cultural material și imaterial.*

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea - *prin susținerea investițiilor aferente acestei Măsurii se va încuraja punerea în valoare a monumentelor naturale de importanță locală.*

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL - Măsura este complementară cu Măsurile 19.2_7.2, 19.2_7.4 și 19.2_16 în sensul că beneficiari direcți ai acestora pot fi beneficiari

direcți ai Măsurii 19.2_7.6 în scopul continuării investițiilor locale pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului.

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL – Măsura propusă, contribuie împreună cu Măsurile 19.2_6.2, 19.2_6.4, 19.2_7.2, 19.2_7.4 la realizarea **Priorității de dezvoltare 6**, fiind în acest sens în relație de sinergie cu acestea.

2. Valoare adăugată a măsurii

Măsura propusă va crea valoare adăugată la nivelul teritoriului pe de o parte pe baza caracterului inovativ al acesteia legat de posibilitatea inventarierii/conservării și promovării acelor elemente de moștenire culturală și a elementelor naturale pe care comunitățile locale de la nivelul teritoriului le consideră definitorii pentru identitatea locală, iar pe de altă parte pe baza pe baza impactului estimat în urma implementării Măsurii, legat de creșterea atractivității teritoriului și a nivelului de trai al populației locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională

- LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

- LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare

- Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare

- Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare

5. Tip de sprijin (conform art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- UAT și asocieri dintre acestea definite conform legislației în vigoare, inclusiv cele care vor beneficia direct sau indirect de finanțare în cadrul Măsurilor 19.2_7.2, 19.2_7.6 sau 19.2_16;
- ONG-uri, inclusiv cele care vor beneficia direct sau indirect de finanțare în cadrul Măsurilor 19.2_7.2, 19.2_7.6 sau 19.2_16;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;

- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B sau elemente arhitecturale sau naturale definitorii pentru identitatea culturală și de patrimoniu local;
- Parteneriate dintre acestea.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni/Operațiuni eligibile

a. Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B.

b. Restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B și/sau a celor definitorii pentru identitatea culturală locală.

c. Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale sau altor elemente de moștenire și interes cultural/patrimonial de scară mică, definitorii pentru identitatea locală sau pentru promovarea și conservarea tradițiilor locale (de ex: clădiri publice, construcții tradiționale, capele etc.).

d. Conservarea și promovarea elementelor locale de patrimoniu imaterial (folclor, festivaluri, datini și tradiții locale etc.) inclusiv cele aparținând minorităților locale (de ex. rromă).

e. Acțiuni de inventariere și identificare, inclusiv promovare, a elementelor culturale/naturale reprezentative pentru identitatea locală.

Costuri eligibile

Cheluieli eligibile specifice

- Cheltuieli generate în procesul de realizare a acțiunilor/operațiunilor eligibile.

Cheltuieli neeligibile specifice

- Contribuția în natură.
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Pentru a fi eligibile, cheltuielile aferente acțiunilor finanțate în cadrul acestei Măsuri vor respecta următoarele prevederi:

- *art. 65 și art. 69 (3) din Reg (UE) nr.1303/2013*
- *art. 45 din Reg. (UE) nr.1305/2013*
- *art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014*

Pentru a fi eligibile costurile asociate acțiunilor eligibile se vor încadra în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție !!!

~~*- Acțiunile eligibile/neeligibile, menționate mai sus, au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2015, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.*~~

- Acțiunile eligibile/neeligibile vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului și se încadrează în prevederile HG nr. 226/2015, Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, nr. 1305/2013, PNDR - cap. 8.1. și fișa tehnică a SM 19.2 (conform prevederilor Ghidului solicitantului, aprobat prin OMADR NR. 295/2016).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili definiți la pct. 4 din Fișă.
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.

- Solicitantul trebuie să demonstreze dreptul de proprietate și/sau utilizare a infrastructurii/terenului aferent investițiilor propuse.
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin Măsură.
- Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER.
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau națională/regională/județeană aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții.
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul de dezvoltare socială și/sau economică al acesteia.

8. Criterii de selecție

1. Proiecte cu un înalt grad de deservire a populației locale.
2. Proiecte depuse de forme asociative/parteneriate sau de beneficiari direcți / indirecți ai Măsurilor de finanțare 19.2_7.2, 19.2_7.4 sau 19.2_16 de la nivelul SDL.
3. Proiecte cu valoare culturală locală, în sensul promovării investițiilor pentru promovarea elementelor reprezentative pentru identitatea culturală locală sau asupra siturilor naturale de importanță locală.
4. Principiul integrării culturale locale în sensul prioritizării proiectelor care promovează în manieră integrată conservarea și promovarea unor elemente de patrimoniu local imaterial interculturale specifice populației majoritate și/**sau ale minorității rrome locale**.
5. Proiecte cu efect multiplicator.
6. Proiecte care integrează acțiuni din categoriile a, b, c, d și e.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele **negeneratoare de venit** aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013 și nu va depăși **maxim 200.000 euro/proiect.**

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei Măsuri va fi **80% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele **generatoare de venit** și nu va depăși **200.000 euro/proiect.**

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatori conform ariei de intervenție corespunzătoare Măsurii/6B - populație netă care beneficiază de servicii îmbunătățite – **3.000 locuitori.**

Indicator specific LEADER – creare locuri de muncă - număr de locuri de muncă create – **1 loc de muncă.**

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

În această secțiune prezentăm o imagine de ansamblu și o descriere a modului în care Măsurile și operațiunile finanțate prin acestă Strategie completează dar nu se suprapun cu alte operațiuni ce au primit sau primesc asistență financiară din partea altui instrument financiar comunitar. Prin implementarea Măsurilor propuse și realizarea obiectivelor de dezvoltare rurală la care acestea contribuie, Strategia de Dezvoltare Locală este complementară și/sau contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților următoarelor strategii relevante la nivelul teritoriului:

Nivel național/sectorial

1. STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ[12] - ORIZONTURI 2020/2030- care își propune să răspundă unor provocări globale cruciale la nivel național în ceea ce privește: *schimbările climatice și energia curată, producție și consum durabile, conservarea și gestionarea resurselor naturale, sănătatea publică, incluziunea socială, demografia și migrația, sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile,* prin **realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL: *M19.2_7.2/6B*; *M19.2_7.4/6B*; *M19.2_6.2/6A*; *19.2_6.4/6A*; *M19.2_4/2A*; *M19.2_6.1/2B*.**

2. STRATEGIA NAȚIONALA DE COMPETITIVITATE[13] **contribuind la realizarea unor ținte comune,** precum: *Prioritatea 1: îmbunătățirea mediului de reglementare (ca urmare a lipsei de transparență a autorităților publice), Prioritatea 2: Acțiuni parteneriale între mediul public și mediul privat, Prioritatea 3: Factori și servicii suport, Prioritatea 4: Promovarea celor 10 sectoare de viitor (Turism și ecoturism, textile și pielărie, Lemn și mobilă, Industrii creative, Industria auto și componente, Tehnologia informațiilor și comunicațiilor, Procesarea alimentelor și a băuturilor, Sănătate și produse farmaceutice, Energie și management de mediu, Bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii),* prin **realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL: *M19.2_7.4/6B*; *M19.2_6.2/6A*; *M19.2_6.4/6A*; *M19.2_4/2A*; *M19.2 _16/3A*.**

3. STRATEGIEA NAȚIONALĂ CERCETARE DEZVOLTARE ȘI INOVARE[14]**:** OG1 - Creșterea competitivității economiei românești prin inovare și OG3 - Creșterea rolului științei în societate, **prin realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL: *M19.2 _16.4/3A*; *M19.2_6.2/6A*; *M19.2_6.4/6A*; *M19.2_4/2A*.**

4. Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020 în ceea ce privește atingerea următoarelor obiective[15]**:** *(2) Creșterea nivelului de ocupare a cetățenilor români aparținând minorității rome și combaterea decalajelor de participare pe piața muncii formală comparativ cu populația majoritară, inclusiv prin acordarea de sprijin persoanelor cu șanse reduse de acces la piața muncii formală și persoanelor care au în întreținere copii de vârstă școlară, inclusiv prin măsuri pro active de ocupare precum consiliere, mediere și formare profesională. (3) Îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor români aparținând minorității rome prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative. (4) Îmbunătățirea condițiilor de locuit în comunitățile locale defavorizate din punct de vedere economico-social, precum și asigurarea accesului la servicii publice și mica infrastructură; (5)*

[12] http://www.insse.ro/cms/files/IDDT%202012/StrategiaDD.pdf
[13] http://www.minind.ro/PROPUNERI_LEGISLATIVE/2014/SNC_2014_2020.pdf
[14] http://www.research.ro/uploads/politici-cd/strategia-cdi-2014-2020/strategia-cdi-2020_-proiect-hg.pdf
[15] http://www.anr.gov.ro/docs/Site2014/Strategie/Strategie_final_18-11-2014.pdf

Păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității culturale (limbă, obiceiuri, patrimoniu, etc.) a romilor, în concordanță cu respectarea drepturilor omului și a legislației în vigoare; prin **realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL: *M19.2_7.2/6B*; *M19.2 _7.4/6B*; *M19.2 _7.6/6B*; *M19.2_6.2/6A*; *19.2_6.4/6A*; *M19.2_4/2A*.**

5. Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020[16], în ceea ce privește politicile orientate către persoane privind: *ocuparea forței de muncă, transferuri sociale, servicii sociale, educație, sănătate, participare socială*, *prin* **realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL*: M19.2 _7.2/6B*; *M19.2 _7.4/6B*; *M19.2_6.2/6A*; *19.2_6.4/6A*; *M19.2_4/2A*; *M19.2_6.1/2B*.**

6. Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2014-2020[17], obiectivele: *O1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă, O2. Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, O3. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competente adaptate la cerințele pieței muncii,* prin **realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL: *M19.2_6.2/6A*; *19.2_6.4/6A*; M19.2_4/2A; M19.2_6.1/2B, M19.2_16.4/3A.**

7. Implementarea Măsurilor aferente Strategiei de Dezvoltare propuse contribuie la realizarea obiectivelor **Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020**, răspunde următoarelor provocări în materie de dezvoltare în acord cu prevederile Acordului de Parteneriat: *Competitivitatea, Resursele, Oamenii și societatea și parțial Administrația și guvernarea*. Măsurile propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, în marea lor măsura, sunt complementare celor prevăzute în cadrul PNDR 2014-2020, prin **adaptarea finanțărilor la condițiile specifice și caracteristice teritoriului**, așa cum sunt acestea descrise la nivelul Capitolului V: Prezentarea măsurilor Demonstrarea valorii adăugate Caracterul integrat și inovator.

8. **Programul Pentru Dezvoltarea Clasei de Mijloc[18]** la sate prin cele 7 direcții strategice: I. UN PLAN NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ MAI ACCESIBIL MICILOR FERMIERI ȘI MICULUI ÎNTREPRINZĂTOR; II. SCHIMBAREA DE GENERAȚII ÎN AGRICULTURĂ ȘI UN NOU ROL PENTRU FERMA DE FAMILIE; III. ASOCIEREA PENTRU INTRAREA PE PIAȚĂ – CHEIA PENTRU DEZVOLTARE; IV. INVESTIȚII ÎN MEDIUL RURAL; V. ACCESUL FERMIERILOR LA CREDITE IEFTINE ȘI GARANTARE; VI. DEZVOLTAREA ECONOMIEI RURALE PRIN ECO ȘI AGROTURISM; VII. O NOUĂ MISIUNE PENTRU GRUPURILE DE ACȚIUNE LOCALĂ, prin intermediul **realizării obiectivelor tuturor Măsurilor selectate în cadrul strategiei propuse.**

Nivel regional

9. Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Sud Muntenia[19], al cărei obiectiv general este *stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.* În acest sens SDL este complementară obiectivelor sale specifice privind: *creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile; creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării –*

[16] http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/StrategyVol1RO_web.pdf
[17] http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Munca/2014-DOES/2014-01-31_Anexa1_Strategia_de_Ocupare.pdf
[18] http://gov.ro/fisiere/stiri_fisiere/Viziunea_Guvernului_Rom%C3%A2niei_pentru_dezvoltarea_clasei_de_mijloc_la_sate.pdf
[19] http://www.adrmuntenia.ro/imagini/upload/pdrmartie2015.pdf

dezvoltării – inovării; protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural; dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă; îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale; creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia, prin **realizarea obiectivelor tuturor Măsurilor selectate în cadrul SDL.**

Nivel județean

10. STRATEGIE DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI ARGEȘ[20], în ceea ce privește îndeplinirea următoarelor OBIECTIVE SPECIFICE: *OS1. Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României; OS4. Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS6. Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% - media cerută de UE României; OS8. Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%,* prin **realizarea obiectivelor următoarelor Măsuri selectate în cadrul SDL: *M19.2_7.2/6B*; *M19.2_7.4/6B*; *M19.2_7.6/6B*; *M19.2_6.2/6A*; *19.2_6.4/6A*; *M19.2_4/2A*, *M19.2_16/3A*.**

11. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA 2012-2020 (VARIANTA ACTUALIZATĂ 2014)[21]*, în ceea ce privește realizarea următoarelor obiective: 1.1.4. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării rurale; 1.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor medico-sanitare; 1.2.2. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de asistenta socială; 1.2.3. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație și învățământ; 1.2.4. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de cultură; 1.3.1. Extinderea accesului populației județului Dâmbovița la serviciile de alimentare cu apă, de evacuare a apelor uzate și de colectare și management integrat al deșeurilor; 1.3.2. Creșterea eficienței energetice și a nivelului de utilizare a energiei verzi în județul Dâmbovița; 2.1.1: Asigurarea unei forte de muncă suficiente și calificate pentru agricultură; 2.1.2. Încurajarea și sprijinirea unei agriculturi sustenabile și competitive, și a inovării în domeniu; 2.1.3. Încurajarea structurilor colaborative și a transferului de cunoștințe; 2.1.4. Valorificarea și promovarea produselor agricole locale; Obiectivul 2.2. Valorificarea potențialului local pentru dezvoltarea turismului și diversificarea economiei locale; 2.3.1. Dezvoltarea capitalului uman; 2.3.2. Încurajarea și susținerea mediului antreprenorial; 2.3.3. Consolidarea parteneriatului instituțional cu mediul privat,* prin **realizarea obiectivelor tuturor Măsurilor selectate în cadrul SDL.**

Având în vedere că „Dezvoltarea Locală plasată sub responsabilitatea comunității" reprezintă o abordare teritorială aplicabilă fondurilor Structurale și de Investiții, neexistând o demarcare teritorială, pot fi identificate situații în care, la nivelul teritoriului, să se contureze parteneriate care eleborează o strategie specifică LEADER și o strategie în domeniul pescuitului. În acest sens, menționăm că, pe parcursul derulării procesului participativ de eleborare a SDL, la ninelul celor 16 localități partenere nu a fost identificată o astfel de situație. În concluzie, complementaritatea SDL cu alte fonduri va avea un efect pozitiv asupra dezvoltării durabile a teritoriului.

[20]https://www.cjarges.ro/documents/10865/53469/Strategia+de+dezvoltare+teritoriala+integrata+a+teritoriului+Arges+Muscel.pdf/f0ca267f-da4d-49b3-8985-eeeb092b8ef6

[21]ttp://www.cjd.ro/fisiere/cjd/anunturi/100215/STRATEGIA%20DE%20DEZV.JUD.DAMBOVITA_10_02_2015.pdf

CAPITOLUL VII: Descierea planului de acțiune

În general, orice acțiune având drept scop atingerea unui obiectiv planificat presupune elaborarea unui plan. Strategia de Dezvoltare Locală presupune satisfacerea nevoilor identificate la nivelul teritoriului într-o manieră participativă în cadrul unui proces complex și de lungă durată. Astfel, având în vedere complexitatea acestui proces, elaborarea unui plan este cu atât mai necesară, planul reflectând modul în care se preconizează implementarea efectivă a acesteia, de la faza de concepție și până la finalizare. O dată elaborat, planul urmează a fi transpus în practică (realizat). Pentru un management eficient și pentru punerea în aplicarea a sarcinilor care-i revin, cu privire la implementarea SDL, se impune realizarea unui **plan de acțiune general,** pentru întreaga perioadă de implementare (până la finalul anului 2023), plan care vizează derularea activităților (calendarul estimativ), termenele de realizare, responsabili, resursele financiare și materiale.

Planul de acțiuni va fi „harta" care va oferii structurii organizatorice a GAL direcția generală în care se îndreaptă și reperele care îi vor confirma sau infirma că se află pe drumul cel bun. În cele ce urmează prezentăm succint planul de acțiune propus:

a) Calendarul estimativ de activități - termenele de realizare a acțiunilor (semestrial)

Calendarul estimativ de activități															
Semestrul		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Nr. crt.	**Activitatea**															
~~1.~~	~~Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL - **măsuri de infrastructură socială (19.2_7.2)**~~															
~~2.~~	~~Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL~~															
~~3.~~	~~Animarea teritoriului~~															
~~4.~~	~~Analiza, evaluarea și selecția proiectelor~~															
~~5.~~	~~Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei~~															
~~6.~~	~~Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele~~															

Calendarul estimativ de activități															
Semestrul		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Nr. crt.	**Activitatea**															
	~~selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)~~															
~~7.~~	~~Monitorizarea proiectelor contractate~~															
~~8.~~	~~Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare~~															
~~9.~~	~~Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc.~~															

Calendarul estimativ de activități															
Semestrul		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Nr. crt.	**Activitatea**															
1.	Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL *															
2.	Animarea teritoriului															
3.	Analiza, evaluarea și selecția proiectelor															
4.	Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei															

Calendarul estimativ de activități															
Semestrul		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**
Nr. crt.	**Activitatea**															
5.	Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)															
6.	Monitorizarea proiectelor contractate															
7.	Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare															
8.	Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc.															

** Punctul 1 include punctele 1 și 2 din vechiul Calendar, întrucât acestea făceau referire la același lucru, punctul 1 al vechiului Calendar evidențiind doar măsura de infrastructură socială.*

b) Responsabili pentru implementarea acțiunilor (personal angajat/servicii externalizate/parteneri/etc.)

Un plan „bun" pe hârtie, poate conduce la rezultate nesatisfăcătoare, dacă la transpunerea în practică nu se iau deciziile corecte. Însăși transpunerea în practică a planului necesită o serie de acțiuni specifice a căror planificare în timp și evaluare din punctul de vedere al cheltuielilor și resurselor este tot atât de importantă ca și planificarea activităților în sine. La nivelul structurii administrative a GAL, planul de acțiune și responsabilitățile privind implementarea SDL vor fi detaliate în cadrul unor proceduri interne clare și concrete, în vederea asigurării unui management riguros.

În vederea derulării activităților mai sus menționate, responsabilitatea ducerii la îndeplinire cade în sarcina organelor interne GAL, în special aparatului administrativ, cu susținerea partenerilor, după cum urmează:

- **activitățile** ~~1, 2, 3, 6, 7 și 8~~ 1, 2, 5, 6 și 7 vor fi duse la îndeplinire de către aparatul administrativ cu sprijinul partenerilor, acolo unde situația o va impune;
- **activitatea** ~~4~~ 3 va fi dusă la îndeplinire de către aparatul administrativ/Comitetul de selecție al proiectelor/Comisia de Soluționare a Contestațiilor;
- **activitatea** ~~5~~ 4 va fi dusă la îndeplinire de către Adunarea Generală/Consiliul Director/Aparatul administrativ;
- **activitatea** ~~9~~ 8 va fi dusă la îndeplinire prin externalizarea serviciilor.

c) Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse (bugetul alocat costurilor de funcționare GAL și resursele externe utilizate corelete cu acțiunile propuse)

Implementarea SDL presupune: mobilizarea resurselor în cadrul activităţilor, identificarea problemelor pe fiecare etapă, raportarea etapelor şi monitorizarea în scopul atingerii obiectivelor asumate. Resursele financiare necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse vor fi alocate din:

- Bugetul alocat costurilor de funcționare GAL prin intermediul 19.4;
- Resurse externe: ca de ex. cotizațiile membrilor, venituri realizate din activități economice directe, donații, sponsorizări sau legate, alte venituri prevăzute de lege.

Așa cum am precizat, implementarea SDL este un proces complex în care sunt implicate resurse uname și financiare specifice programării LEADER, iar tipologia acțivităților derulate/cheltuielilor eligibile este mult mai amplă, iar detalierea acestora vizează efectiv derularea procesului de implementare. Astfel, din punct de vedere finaciar, pentru funcționarea GAL, sunt eligibile costurile legate de managementul implementării strategiei, respectiv costurile de funcționare, costurile de personal, costurile de instruire, costurile legate de comunicare, costurile financiare, precum și costurile legate de monitorizarea și evaluarea strategiei, conform articolului 34 (3) (g) Regulamentul 1303/2013. În acest context, pentru funcționarea GAL, sunt eligibile următoarele: cheltuieli de personal, cheltuieli pentru servicii de consultanță tehnică și financiară și expertiză legată de implementarea strategiei GAL, cheltuieli aferente sediului administrativ al GAL (închiriere și dotarea) din teritoriul GAL, cheltuieli pentru echipamente si consumabile necesare funcționării GAL, cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor GAL și ale comitetului de selecție, cheltuieli pentru comunicare, transport și utilități, costuri de audit, costuri legate de monitorizarea și evaluarea implementării strategiei, cheltuieli de participare la activitățile rețelei naționale și Rețelei Europene de Dezvoltare Rurală, cheltuieli cu achiziția unui singur mijloc de transport de către fiecare GAL (autovehicul sau ambarcațiune pentru zona Delta Dunării) cu o valoare maximum 18.000 euro fără TVA, cheltuieli ocazionate de utilizarea, întreținerea, asigurarea mijlocului de transport achiziționat, precum și orice alte cheltuieli conexe, instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL privind implementarea SDL, instruirea liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL prin seminarii și grupuri de lucru, cheltuieli pentru animare (activități de promovare sau informare). Conform articolului 35 (1) (e) al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, costurile eligibile pentru animare sunt costurile pentru facilitarea schimbului între părțile interesate, pentru furnizarea de informații, pentru promovarea strategiei și pentru sprijinirea beneficiarilor în vederea pregătirii cererilor de finanțare.

Prin urmare, monitorizarea implementării se bazează pe „fundația“, care constituie o combinație între planul de acțiuni (implementare) și configurarea organizațională a GAL, dar mai presus de toate presupune comunicare și implicare. În acest sens detalierea tuturor activităților ce urmează a fi derulate va ajuta la definirea standardelor de performanță

datorită faptului că asigură clarificarea obiectivelor şi atribuţiilor într-un mod obiectiv și rațional. Astfel, în detalierea planului de acțiuni se va urmări ca acesta să fie explicit și inteligibil, suficient de flexibil pentru a permite modificări, capabil să fie monitorizat.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală s-a realizat într-o manieră participativă, prin îndeplinirea obligațiilor asumate prin Decizia de Finanțare în cadrul subMăsurii 19.1. Motodologiea asumată a fost structurată pe 7 faze importante cu 12 activități aferente, în care procesele de analiză a caracteristicilor fundamentale ale teritoriului s-au corelat și s-au susținut reciproc cu procesele de animare, mobilizare și consultare a actorilor locali în ceea ce privește aceste caracteristici, identificarea problemelor locale și a oportunitatilor și soluțiilor pentru rezolvarea acestora. Astfel, în vederea elaborării unei strategii coerente și eficiente, care să asigure o dezvoltare echilibrată a teritoriului aferent parteneriatului, au avut loc la nivelul fiecărei localități partenere întâlniri de animare, informare și consultare a locuitorilor. Activitățile care au făcut parte din procesul de animare/implicare a comunităților locale în elaborarea SDL au fost aprobate de OJFIR conform Notificare de avizare a Raportului Intermediar de Activitate nr. 799 din 06.04.2016, înregistrată la registratura GAL sub nr. 222 din 06.04.2016 și au fost realizate după cum urmează:

- ✓ **1 reuniune de informare și consultare a partenerilor GAL**- la nivelul teritoriului, activitate ce s-a derulat la data de 13 ianuarie 2016, cu participarea a 91 de persoane de la nivelul teritoriului și care a avut ca scop informarea tuturor partenerilor în ceea ce privește activitățile de animare, informare și analiză ce se vor derula la nivelul teritoriului, precum și mobilizarea liderilor și actorilor locali, stimulând astfel efectele benefice ale participării active a acestora în cadrul procesului de elaborare a strategiei.
- ✓ **8 Interviuri preliminare cu liderii și reprezentanții părților interesate** identificați în cele 16 comune partenere pentru analiza profilului comunității în raport cu specificul fiecărei comunități în parte și cu temele/sectoarele analizate. Un alt rol important al acestei activități a fost acela de mobilizare a interesului liderilor și a reprezentanților părților interesate, pentru o implicare activă în cadrul activităților de animare și consultare, grupuri de lucru derulate în cadrul procesului de elaborare a strategiei. Activitatea a presupus organizarea de interviuri și s-a desfășurat în perioada 25 – 28 ianuarie 2016, la sediile primăriilor partenere GAL, astfel: 25.01.2016 în localitățile: Boteni, Hîrtiești,Vulturești, Davidești - 36 participanți; 26.01.2016 în localitățile: Mihăești, Stîlpnei, Țițești, Călinești - 33 participanți; 27.01.2016 în localitățile: Boțești, Beleți-Negrești, Priboieni, Topoloveni - 43 participanți; 28.01.2016 în localitățile: Bogați, Leordeni, Rătești, Hulubești- 22 participanți.
- ✓ **16 Reuniuni publice zonale în cele 16 comune** care alcătuiesc teritoriul GAL. Rolul acestor reuniuni a fost de animare și mobilizare a actorilor locali astfel încât un număr cât mai mare de actori locali/părți interesate să fie informați cu privire la rolul grupului de acțiune locală pentru dezvoltarea teritoriului, la activitățile desfășurate pentru elaborarea strategiei. Cele 16 întâlniri publice s-au desfășurat în perioada 02 – 05 februarie 2016, la sediile primăriilor partenere GAL, după cum urmează: 02.02.2016 în localitățile : Boteni, Hîrtiești,Vulturești, Davidești - 88 participanți; 03.02.2016 în localitățile: Mihăești, Stîlpnei, Țițești, Călinești - 85 participanți; 04.02.2016 în localitățile: Boțești, Beleți-Negrești, Priboieni, Topoloveni - 114 participanți; 05.02.2016 în localitățile: Bogați, Leordeni, Rătești, Hulubești - 81 participanți.
- ✓ **Organizare 4 grupuri tematice la nivelul teritoriului.** Activitatea a urmărit mobilizarea și implicarea în grupurile de lucru a membrilor locali care să contribuie la dezvoltarea analizei SWOT, să identifice obiectivele cheie și acțiunile prioritare și să

dezvolte direcții strategice pe fiecare temă de lucru în parte. Au fost organizate patru grupuri de lucru tematice, reunite succesiv de 3 ori și s-au derulat după cum urmează:

- în data de 17.02.2016, data de 18.02.2016 și data de 19.02.2016
    - Grup tematic 1 – Populație și patrimoniu local – 27 participanți /zi;
    - Grup tematic 2 – Economie locală - 32 participanți/zi;
    - Grup tematic 3 – Servicii și infrastructură locală – 14 participanți/zi;
    - Grup tematic 4 – Activități sociale și instituții locale -18 participanți/zi.

✓ **1 Reuniune de lucru cu participanții din cele patru grupuri tematice/domenii de dezvoltare analizate.** În cadrul întâlnirii au participat un număr de 81 de persoane, membrii ale grupurilor de lucru și au fost prezentate rezultatele acestora.

✓ **16 Reuniuni zonale la nivelul teritoriului pentru prezentarea Strategiei de Dezvoltare Locală –** varianta preliminară. Rolul acțiunii a fost acela de a informa un număr cât mai mare de actori locali cu privire la prevederile Strategiei de Dezvoltare Locală în varianta preliminară și de a-i consulta în legătură cu acestea. Pentru aceste reuniuni au fost mobilizați factorii interesați, iar activitatea s-a derulat în perioada 23 – 26 februarie 2016, la sediile primăriilor partenere GAL, după cum urmează: 23.02.2016 în localitățile : Boteni, Hîrtiești,Vulturești, Davidești - 86 participanți; 24.02.2016 în localitățile: Mihăești, Stîlpnei, Țițești, Călinești - 82 participanți; 25.02.2016 în localitățile: Boțești, Beleți-Negrești, Priboieni, Topoloveni - 84 participanți; 26.02.2016 în localitățile: Bogați, Leordeni, Rătești, Hulubești - 84 participanți.

✓ **1 Reuniune de lucru a tuturor membrilor parteneri GAL.** Rolul acțiunii a fost acela de prezentare a Strategiei de Dezvoltare Locală în varianta preliminară membrilor parteneriatului GAL și de a-i consulta cu privire la aceasta. La această acțiune, derulată în data de 30 martie 2016, au fost prezenți 90 de parteneri.

✓ **1 Reuniune a membrilor parteneri ai GAL pentru validarea formei finale a Strategiei de Dezvoltare Locală.** Acțiune derulată în data de 06 aprilie 2016 cu participarea celor 90 parteneri GAL.

Procesul de animare, informare și consultare mai sus relatat a fost susținut de distribuirea în teritoriul GAL de către echipa de proiect de materiale de informare, promovare: flyere, pliante, afișe. Un aspect important ce trebuie evidențiat este faptul că pe întreaga perioadă de derulare a procesului de animare și elaborare a SDL, echipa de proiect s-a asigurat de promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și de prevenirea oricărei discriminări pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vîrstă sau orientare sexuală, persoanele implicate/mobilizate demonstrând acest lucru. La toate întâlnirile organizate în teritoriu au participat în egală măsură actori locali, reprezentanți ai sectorului privat, ai societății civile, persoane de sex feminin și masculin, tineri, persoane de etnie romă, etc. Principiile egalității de șanse au stat și la baza stabilirii și organizării echipei de implementare a proiectului, fapt ce constituie o garanție în plus a faptului că respectarea acestor principii a reprezentat o prioritate pentru echipa de proiect și s-a aplicat pe tot parcursul procesului de animare și elaborare a SDL. Întreg procesul de animare/implicare a comunităților locale în elaborarea SDL consemnat în documente justificative, documente ce constituie **Anexa 6** la SDL. Așadar, procesul de implicare a urmărit realizarea unei strategii participative, în care membrii comunității și factorii interesați să fie încurajați să își spună cuvântul, să își asume responsabilități față de deciziile care îi afectează, să contribuie activ la dezvoltarea durabilă a teritoriului în care trăiesc → abordare LEADER, conform principiului de „jos în sus “.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL – Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Grupul de Acțiune Locală oferă comunităților rurale o **metodă de implicare** a partenerilor locali în orientarea dezvoltării viitoare a zonei lor. O strategie de dezvoltare este mai productivă și mai eficientă, dacă este decisă și implementată la nivel local, dacă se utilizează proceduri clare și transparente și dacă aceasta beneficiază de susținerea tuturor partenerilor implicați. În acest context, rolul și importanța GAL-ului sunt fundamentale, acesta constituind un veritabil motor al dezvoltării rurale. Altfel spus, GAL-ul va avea atribuțiile unei autorități de management constituită la nivel local. GAL-ul va fi responsabil pentru dezvoltarea echilibrată a teritoriului acoperit prin implementarea SDL. Prin urmare, este necesar un management profesionist cu resurse corespunzătoare. Astfel, la nivelul GAL **structura organizatorică** va fi următoarea: **Adunarea Generală, Consiliul Director, Cenzor, Comitet de selecție al proiectelor/Comisie de Soluționare a Contestațiilor, Aparat administrativ**. În vederea *asigurării funcțiilor de management, monitorizare, evaluare și alte atribuții,* **îndeplinite de persoane angajate în baza unor *contracte individuale de muncă/minim 4 ore***, aparatul administrativ va avea minim următoarea componență orientativă: **1 Manager/Responsabil administrativ, 2 Coordonatori** (Responsabili cu animarea/verificarea, evaluarea, selecția proiectelor/verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate de GAL, cu excepția proiectelor în cadrul cărora este beneficiar/activitățile de monitorizare), **2 Experți** (Responsabili cu animarea/verificarea, evaluarea, selecția proiectelor/verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate de GAL, cu excepția proiectelor în cadrul cărora este beneficiar/activitățile de monitorizare).

Desfășurarea eficientă a activității GAL-urilor reprezintă un aspect important al implementării SDL, astfel structura organizatorică a GAL-ului va avea, la nivel local, următoarele sarcini principale:

- Elaborarea, dezvoltarea, implementarea, evaluarea și monitorizarea SDL;
- Evaluarea și selectarea proiectelor din cadrul SDL;
- Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate de GAL, cu execepția proiectelor în cadrul cărora este beneficiar.

Atribuțiile/sarcinile organizatorice vor fi detaliate în Regulanemtul de Organizare și Funcționare al GAL. În acest context, pentru îndeplinirea sarcinilor menționate mai sus, GAL-ul își va asuma îndeplinirea funcțiilor administrative, așa cum sunt prevăzute în fișa sub-Măsurii 19.4 - „Sprijin pentru costurile de funcționare și animare“ și va respecta următorul mecanism de implementare:

Funcții administrative pentru implementarea SDL Mecanismul de implementare la nivelul GAL Drumul Carelor		
Nr. crt.	**Funcțiile administrative pentru implementarea SDL**	**Responsabili implementare**
1.	Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL	Aparatul administrativ
2.	Animarea teritoriului	Aparatul administrativ
3.	Analiza, evaluarea și selecția proiectelor	Aparatul administrativ Comitetul de selecție al proiectelor Comisie de Soluționare a Contestațiilor

4.	Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei	Adunarea Generală/Consiliul Director/Aparatul administrativ
5.	Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)	Aparatul administrativ
5.	Monitorizarea proiectelor contractate	Aparatul administrativ
6.	Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare	Aparatul administrativ
7.	Aspecte specifice domeniilor contabilitate, juridic, audit etc.	prin externalizarea serviciilor

Pentru a avea un management eficient vor fi elaborate regulamente interne, proceduri de lucru, **Planul de Evaluare**, alte documente programatice/operative având ca scop detalierea modalităților de îndeplinire a sarcinilor asumate. În cele ce urmează prezentăm succint mecanismul de implementare al SDL.

Prin Regulamentul de Organizare și Funcționare, ca instrument de organizare folosit pentru descrierea detaliată a structurii organizatorice, se va avea în vedere îndeplinirea sarcinilor GAL, așa cum sunt acestea prevăzute în art. 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, obligatorii și esențiale pentru implementarea cu succces a SDL.

Așadar, în ceea ce privește **consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților de management al proiectelor** se vor derula activități care vor viza stimularea procesului de dezvoltare locală prin derularea de activități de animare a teritoriului (de genul: conferințe, campanii/ întâlniri/evenimente publice, sesiuni de promovare/informare, publicații în mass media locală, pagini de internet, etc), activități de instruire. Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ cu implicarea „actorilor locali". În desfășurarea activităților vor fi elaborate documente programatice/operative specifice etapei (de genul: materiale de promovare și informare, contracte, rapoarte, procese-verbale, minute, note, fotografii, etc.). Activitățile se vor desfășura la atât la nivelul teritoriului, cât și la sediul GAL în funcție de specificul acestora.

Referitor la sarcina de **concepere a unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă** se vor elabora proceduri de lucru detaliate cu privire la analiza, evaluarea și selecția proiectelor în conformitate cu prevederile art. 34 din Regulamentul 1303/2013 (a se vedea Capitolul XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL, respectiv Capitolul XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale).

Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea/asumarea unor proceduri de analiză, evaluare, selecție a proiectelor (fișe de verificare, manuale de procedură, piste de audit, rapoarte, notificări, alte documente/etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR și a reglementărilor legale în vigoare. Procedurile vor fi supuse spre aprobare structurilor de conducerea a GAL (AG,CD, după caz).

Cât privește sarcina de **asigurare, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și**

țintelor strategiei activitățile, estimate a se realiza, se referă la elaborarea documentelor programatice în concordanță cu obiectivele și țintele strategiei (corelere între Fișele măsurilor/Ghidurile solicitantului) și respectiv lansarea de apeluri de selecție în conformitate cu prioritățiilor asumate prin SDL (în funcție de prioritizarea din analiza diagnostic – a se vedea Capitolul IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție – Tabelul privind logica intervenției în PROGRAMARE). Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea de documente programatice/operative (de genul: ghiduri și anexe, manuale de procedură, apeluri de selecție, etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR/AM PNDR.

Referitor la sarcina de **pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție,** activitățile, estimate a se realiza, vizează elaborarea documentelor programatice legate de procesul de lansare a apelurilor de selecție de proiecte (în baza Fișelor măsurilor din SDL se vor concepe Ghidurile solicitantului și anexele acestora), respectiv lansarea apelurilor de selecție în ~~sesiuni anuale de depunere continuă~~ sesiuni anuale de depunere (evaluarea proiectelor se va realiza lunar). Activitățile vor fi realizate de către aparatul administrativ, cu precădere la sediul GAL și vizează întocmirea/elaborarea de documente programatice/operative (de genul: ghidurile solicitantului și anexe, manuale de procedură, apeluri de selecție, etc.) cu respectarea cerințelor documentelor programatice AFIR/AM PNDR.

Următoarele sarcini GAL referitoare la **primirea și evaluarea cererilor de finanțare**, precum și la **selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare** sunt interdependente și vizează realizarea următoarelor activități: *depunerea și înregistrarea proiectelor*, *derularea procesului de evaluare/verificare/selecție a proiectelor* (evaluarea conformității/eligibilității proiectelor de către aparatul administrativ GAL pe principiul „patru ochi", avizarea de către managerul GAL, declararea eligibilității/neeligibilității, selectarea proiectelor la nivelul CS, soluționarea contestațiilor – dacă este cazul, emiterea raportelor de contestații/selecție, publicarea pe site-ul propriu, depunerea dosarelor administrative la AFIR).

Evaluarea va respecta principiul potrivit căruia persoanele implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a proiectelor nu vor fi implicate în activități de verificare a cererilor de plată, după următorul mecanism:

- Expert 1 – asigură analiza, evaluarea proiectului (Întocmit)/proiectul A.
- Coordonator 1 - asigură analiza, evaluarea proiectului (Verificat)/proiectul A.
- Expert 2 – asigură analiza, evaluarea proiectului (Întocmit)/proiectul B.
- Coordonator 2 - asigură analiza, evaluarea proiectului (Verificat)/proiectul B.

	Analiza Proiect A	Evaluare Proiect A	Analiza Proiect B	Evaluare Proiect B
Expert 1	✓ Întocmit	✓ Întocmit	-	-
Coordonator 1	✓ Verificat	✓ Verificat	-	-
Expert 2	-	-	✓ Întocmit	✓ Întocmit
Coordonator 2	-	-	✓ Verificat	✓ Verificat

Analiza, evaluarea și selecția proiectelor se va realiza de către aparatul administrativ GAL și se va desfășura la sediul GAL. Decizia finală cu privire la selecția proiectelor revine Comitetului de selecție al proiectelor/Comisiei de Soluționare a Contestațiilor. În această etapă vor fi elaborate documente de genul: proceduri de analiză, evaluare, selecție a

proiectelor (fișe de verificare, manuale de procedură, piste de audit, rapoarte, notificări, alte documente/etc.), respectiv documente operative (rapoarte/procese-verbale de selecție, notificări, dosare administrative, etc.).
Următoarea sarcină ce revine aparatului administrativ GAL privește **primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse.** Activitățile care urmează a se derula vizează primirea și verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate, cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar. Verificarea cererilor de plată pentru proiectele selectate va respecta principiul potrivit căruia persoanele implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a proiectelor nu vor fi implicate în activităţi de verificare a cererilor de plată, după următorul mecanism:
- Expertul 1 – asigură verificarea conformității cererii de plată a proiectului (Întocmit)/ proiectul B.
- Coordonator 1 – asigură verificarea cererii de plată a proiectului (Verificat)/ proiectul B.
- Expertul 2 – asigură verificarea conformității cererii de plată a proiectului (Întocmit)/ proiectul A.
- Coordonator 2 – asigură verificarea cererii de plată a proiectului (Verificat)/ proiectul A.

	Conform. CP Proiect A	Verificare CP Proiect A	Conform. CP Proiect B	Verificare CP Proiect B
Expert 1	✓ Întocmit	✓ Întocmit	-	-
Coordonator 1	✓ Verificat	✓ Verificat	-	-
Expert 2	-	-	✓ Întocmit	✓ Întocmit
Coordonator 2	-	-	✓ Verificat	✓ Verificat

În cadrul activității se vor elabora documente de genul: manual de procedură, respectiv documente operative (fișe de verificare, formulare, notificări, alte documente, etc.). Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă trebuie axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiență și eficacitate pentru a asigura un management financiar adecvat. GAL este responsabil cu **gestionarea, monitorizarea, evaluarea şi controlul SDL**, sarcini obligatorii și esențiale pentru implementarea cu success a acesteia. Pentru îndeplinirea sarcinilor care-i revin, o **gestionare** corectă și un management facil al SDL, aparatul administrativ va întocmi/detalia la nivel de document programatic/operativ, pornind de la Calendarul estimativ de implementare, activitățile ce urmează a fi derulate. Scopul este de a evidenția elementele obligatorii care să permită luarea operativă a deciziilor asupra implementării SDL, dar și ghidarea gestionării zilnice a acesteia (activități, durată estimate, termen limită, responsabili, resurse alocate, indicatori de implementare). O gestionarea eficientă poate fi realizată de Aparatul administrativ cu **o structură de personal de minim 5 (cinci) persoane angajate cu respectarea prevederilor Codului Muncii**, precum şi a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese. În acest sens se vor elabora/întocmi documente operative care țin de managementul resurselor umane (Organigrama GAL, CIM, fișele de post cu responsabilități distincte, dosare de personal). Având în vedere cele mai sus menționate, gestionarea SDL presupune, ca şi activităţi specifice, gestionarea operativă a resurselor materiale, a resurselor umane, proceduri privind managementul comunicării şi gestionare financiară. La nivelul GAL-ului responsabilitatea **monitorizării şi evaluării implementării SDL** revine Adunării Generale şi, prin delegare, Consiliului Director, respectiv aparatului administrativ al GAL, cu respectarea prevederilor Statului/Actului constitutiv GAL. Monitorizarea prevede un dispozitiv riguros şi transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea, inclusiv financiară a SDL, care să permită colectarea sistematică şi structurarea lunară/semestrială/anuală a datelor

cu privire la activitățile desfășurate și proiectele depuse de beneficiarii GAL. Evaluarea presupune elaborarea unui instrument clar de organizare a înregistrării și raportării către AM PNDR a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul SDL. De asemenea, evaluarea va fi o activitate bine structurată pe o bază bine stabilită și presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare lunare/intermediare/finale) a rezultatelor implementării. Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a SDL/proiectelor, managementul finanțelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor SDL/proiectelor, monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor estimate. În vederea certificării cheltuielilor efectuate se vor realiza activitățile de AUDIT, de către auditorul stabilit.

Progresul, eficiența și eficacitatea SDL în raport cu obiectivele stabilite, vor fi măsurate prin intermediul indicatorilor care vor fi menționați la nivelul fișelor de măsuri, precum și a celor financiari, astfel încât aceștia să fie în concordanță cu indicatorii PNDR-LEADER.

Controlul intern al calității managementului pentru implementarea SDL revine în responsabilitatea directă a GAL și va urmări punerea în aplicare a acesteia în conformitate cu procedurile stabilite. Desfășurarea activităților de control al calității manegementului se va realiza de către Președintele GAL/Managerul GAL care va aproba și fișele de evaluare anuală a activității desfășurate de angajații GAL. În urma analizei calității managementului, în funcție de rezultatele obținute, dacă acestea nu vor fi cele planificate, se vor stabili măsurile corective ce vor fi luate în vederea îmbunătățirii dispozitivului de control. La nivel de GAL, controlul presupune și stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea SDL, în sensul că se pot efectua rapoarte de verificare pe teren, dar programarea vizitelor va trebui să aibă în vedere anumite principii cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect. GAL se obligă să asigure accesul tuturor autorităților cu atribuții de control și audit, în limitele competențelor care le revin, la locul de implementare a SDL, de a însoți echipele de control și de a pune la dispoziția acestora, în timp util, toate informațiile și toate documentele aferente proiectului finanțat. Activitatea de control și audit se desfășoară atât în perioada de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare.

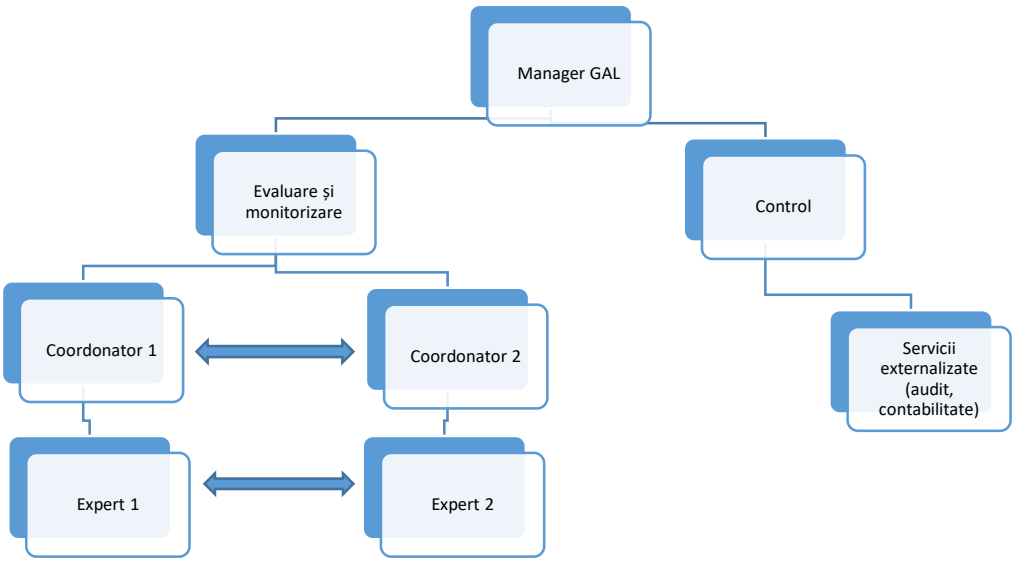

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare al Strategiei de Dezvoltare Locală se prezintă astfel:

Componenta A – Valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat respectiv valoare totală **componenta A este de 2.209.635 euro**, valoare calculată conform specificațiilor și algoritmului de calcul din Ghidul solicitantului aferent subMăsurii 19.2, respectiv 19,84 euro/locuitor și 985,37 euro/km^2 .

Algoritmul de calcul Componenta A: Conform datelor statistice INS Argeș, populația la nivelul teritoriului însumează un număr total de **71.057 locuitori,** iar suprafața acoperită de parteneriat este conform acelorași date statistice de **811,74 kmp**. Având în vedere aceste aspecte, rezultă în urma aplicării algoritmului de calcul stabilit prin Ghidul Solicitantului pentru subMăsura 19.2 valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite, respectiv valoarea de **2.209.635 euro** compusă din: *Valoarea aferentă populației = 1.409.771 euro (19,84 euro x 71.057 locuitori*), respectiv *Valoarea aferentă teritoriului acoperit de parteneriat = 799.864 euro (985,37 euro x 811,74kmp)*.

Componenta B – Valoarea aferentă nivelului de calitate obținut în urma procesului de evaluare și selecție. Suma alocată Componentei B va fi stabilită ulterior publicării Raportului de selecție, în funcție de nivelul de calitate atins de SDL și va fi comunicată în vederea definitivării planului de finanțare, cu respectarea procentelor stabilite la nivel de priorități și costuri de funcționare pe componenta A.

Valoarea aferentă Componentei A a fost defalcată pe două componente după cum urmează: din **total valoare** de **2.209.635 euro,** alocarea financiară pe **priorități/măsuri** este de **1.790.000 euro,** diferența de **419.635 euro** reprezentând **cheltuieli de funcționare și animare** (reprezintă **18,99%** din total Componenta A).

Nota bene!

Conform Notificării MADR DGDR AM PNDR nr. 107785/08.08.2016, înregistrată la registratura GAL Drumul Carelor sub nr. 305/10.08.2016, în urma aprobării Raportului de Selecție, Strategia de Dezvoltare Locală depusă de Asociația Grupul de Acțiune Locală Drumul Carelor, s-a încadrat în categoria I, pentru care s-au alocat 3 Unități de Bonusare. Prin urmare, valoarea aferentă nivelului de calitate (Componenta B) din Planul de Finanțare este de 679.550,31 euro.

Astfel a fost definitivat Planul de Finanțare, prin completarea valorii pe componenta B, cu respectarea procentelor stabilite inițial la nivel de priorități pe componenta A. Prin cumularea sumelor aferente celor două componente (A și B), după definitivarea Planului de Finanțare, **valoarea totală a alocării financiare este de 2.340.503,31 de euro.**

Alocarea financiară aferente fiecărei priorități a fost repartizată în funcție de ierarhizarea acestora în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, după cum urmează:

-**Prioritatea P6:** Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zone rurale – alocare financiară de ~~1.240.000~~ 1.621.364 **euro.** În cadrul acestei priorități, alocarea financiară este distribuită la nivelul următoarelor Măsuri, astfel:

- Măsura 19.2_6.2 – ~~200.000~~ 350.000 de euro
- Măsura 19.2_6.4 – 200.000 de euro
- Măsura 19.2_7.2 – ~~370.000~~ 470.000 de euro
- Măsura 19.2_7.4 – ~~270.000~~ 330.000 de euro
- Măsura 19.2_7.6 – ~~200.000~~ 271.364 de euro

- **Prioritatea P2**: Creșterea viabilității exploatațiilor și a copmetitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor - alocare financiară de ~~540.000~~ 706.081,31 **euro.** În cadrul acestei priorități, alocarea financiară este distribuită la nivelul următoarelor Măsuri, astfel:

- Măsura 19.2_4 – ~~300.000~~ 396.081,31 de euro
- Măsura 19.2_6.1 – ~~240.000~~ 310.000 de euro

-**Prioritatea P3**: Promovarea organizării lanțului alimentarm, inclusiv procesarea și comercializarea producelor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură-valoare alocată – alocare financiară de ~~10.000~~ 13.058 **euro.** În cadrul acestei priorități, alocarea financiară este distribuită la nivelul unei singure Măsuri, respectiv 19.2_16 – ~~10.000~~ 13.058 de euro. Alocarea financiară aferentă fiecărei Măsuri a fost stabilită în funcție de nevoile identificate la nivel de teritoriu, corelate cu analiza diagnostic, analiza SWOT și indicatorii de rezultat stabiliți prin SDL. Planul de finanțare s-a completat conform cerințelor din Ghidul Solicitantului și reprezintă **Anexa 4 la SDL.**

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Procedura de evaluare și selecție a proiectelor stabileşte modul de realizare a activităţii de evaluare a Cererilor de Finanţare de la depunerea acestora de către solicitant la GAL şi până la selectarea acestora în vederea contractării. Evaluarea și selecţia proiectelor depuse spre finanțare prin intermediul LEADER a PNDR 2014-2020, se va realiza de către aparatul administrativ GAL cu respectarea principiului „patru ochi" în cadrul următoarelor etape:

- **Primirea, înregistrarea și verificarea conformității dosarelor Cererilor de Finanțare**. Urmărește verificarea Cererii de Finanțare din punct de vedere al conformității documentelor în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului și anexe, ale Manualului de procedură aplicabil fiecărei Măsuri.
- **Verificarea criteriilor de eligibilitate și de selecție.** Verificarea eligibilității tehnice și financiare se va efectua de către aparatul adiministrativ GAL prin verificarea eligibilității solicitantului/a criteriilor de eligibilitate/a bugetului proiectului/a planului de afaceri/a studiului de fezabilitate/a proiectului tehnic și a tuturor documentelor anexate, după caz în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului/Manualului de procedură specific fiecărei Măsuri. Evaluarea criteriilor de selecție se va face pe baza sistemului de puntaj și a criteriilor de departajare stabilite prin documentele programatice (Fișe Măsuri/Ghiduri) înainte de lansarea licitațiilor (sesiunilor de depunere) de proiecte.
- **Declararea eligibilității/selecției proiectelor -** după verificarea eligibilității dosarelor Cererilor de Finanțare de către aparatul administrativ, acestea împreună cu documentația suport, vor fi supuse deciziei finale, către un comitet format din membrii GAL, denumit **Comitet de Selecţie** a proiectelor și se vor elabora rapoarte de evaluare/selecție.
- **Soluționarea contestațiilor** – Contestațiile privind rezultatul evaluării/selecției proiectelor, dacă este cazul, vor fi analizate de către o **Comisie de Soluționare a Contestațiilor** cu o componență diferită de cea a Comitetului de Selecție, formată dintr-un număr de **3 persoane** (un reprezentant al sectorului public și doi reprezentanți ai sectorului privat/societate civilă).

Comitetul de Selecţie a proiectelor va fi format din reprezentanţi ai parteneriatului, stabiliți de către AGA/Consiliului Director. Comitetul de Selecţie va avea următoarele responsabilităţi principale: se implică direct în promovarea programului de finanțare către potenţialii beneficiari; studiază rapoartele de evaluare şi decide cu privire la proiectele care vor fi finanţate în cadrul SDL a teritoriului; raportează Adunării Generale cu privire la stadiul implementării strategiei; în caz de paritate de voturi, votul final îi va aparţine Preşedintelui Comitetului de Selecţie. **Comitetul de Selecţie propus va fi format din 11 persoane** (reprezentanți ai autorităților publice locale, mediului privat și ai societății civile care fac parte din parteneriat). La nivelul luării deciziilor, reprezentanții mediului privat și ai societății civile vor reprezenta 63% din total membrii. Luarea deciziilor pentru validarea deciziilor în Comitetul de Selecţie, se aplică regula dublului cvorum și anume: pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție; din care peste 50% să fie mediul privat și societate civilă. Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare aparţine unuia din membrii comitetului, în această situaţia persoana (organizaţia) în cauza nu are drept de vot şi nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. De asemenea GAL-ul va elabora o procedură de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL, procedură care să definească metodologia de analiză, evaluare, selectare a proiectelor, de la depunerea acestora de către solicitant la GAL și până la transmiterea celor selectate în vederea contractării către structurile AFIR.

În cadrul procedurii se delimitează activitățile desfășurate de către structurile organizatorice implicate de la nivelul GAL în evaluarea eligibilității Cererilor de Finanțare.
Tabel cu componența Comitetului de Selecție:

PARTENERI PUBLICI % - 37 %		
Partener[22]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Oraș Topoloveni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Boteni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Priboieni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Leordeni	Membru titular	Administrație publică locală
Comuna Bogați	*Membru supleant*	Administrație publică locală
Comuna Călinești	*Membru supleant*	Administrație publică locală
Comuna Rătești	*Membru supleant*	Administrație publică locală
Casa de Cultură „Pr. Ion Ionescu“ Topoloveni	*Membru supleant*	Public
PARTENERI PRIVAȚI % - 45 %		
Partener[10]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Popescu Ștefan „Pomicultură“ P.F.A	Membru titular	Privat
S.C Bio Natura Verde S.R.L	Membru titular	Privat
S.C Bianca KIA M Construct S.R.L	Membru titular	Privat
Societatea Agricolă „Muşcel-Boteni“	Membru titular	Privat
Cazacu Mircea-Constantin P.F.A	Membru titular	Privat
~~Popescu Alina - Ileana I.I~~ Garniță Gh. Elena P.F.A	*Membru supleant*	Privat
S.C Ducon S.R.L	*Membru supleant*	Privat
Fintoiu I. Daniel P.F.A	*Membru supleant*	Privat
Iacob Ion-Florinel P.F.A	*Membru supleant*	Privat
Dumitrescu Miruna-Ioana P.F.A	*Membru supleant*	Privat
SOCIETATE CIVILĂ % - 18%		
Partener[10]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
Fundația „Lipatti“	Membru titular - Președinte	ONG
Asociația Comunitară „Petre Țuțea Ion - Chelcea“	Membru titular	ONG
Asociația „Nu uitați copiii !“	*Membru supleant*	ONG
Asociația „Cristal Palace“	*Membru supleant*	ONG
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum 5%)		
Partener[1]	**Funcția în CS**	**Tip /Observații**
-	-	-

[22] Nu se vor nominaliza persoanele desemnate, fiind menționate numai entitățile care vor face parte din Comitetul de Selecție, cu excepția persoanelor fizice ce au caltiatea de partenri.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

În prezenta secțiune a SDL sunt expuse, succint, **mecanismele de evitare a posibilelor conflicte de interese** cu privire la accesarea de fonduri nerambursabile disponibile, la nivelul teritoriului, prin Programul LEADER. Astfel, sunt prezentate regulile generale, de bază, impuse persoanelor implicate în procesul de elaborare, evaluare/selecție/aprobare a proiectelor și verificare a cererilor de plată la nivelul GAL Drumul Carelor.

„Conflictul de interese" reprezintă, pe de o parte, situația sau împrejurarea în care interesul personal, direct ori indirect, al oricăreia dintre persoanele implicate în procesul de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER, contravine legii, astfel încât afectează sau poate afecta independența și imparțialitatea acesteia în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a responsabilităților care îi revin în exercitarea funcției deținute, iar pe de altă parte, situația în care persoanele care exercită diferite funcții în procesul de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER au un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin.

Ca măsură de prevenire a oricărui potențial conflict de interese GAL-ul va elabora un GHID practic destinat persoanelor implicate în procesul de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER. Ghidul va reprezenta un INSTRUMENT UTIL ȘI PRACTIC, cu caracter ORIENTATIV, și își propune să ofere o abordare unitară în ceea ce privește gestionarea conflictelor de interese, fără a aduce însă atingere legislației naționale. Pentru a garanta transparența, orice persoană din categoriile menționate anterior, implicată în oricare dintre etapele procesului de gestionare a alocărilor financiare de tip LEADER, va putea depune proiect, cu obligația de a prezenta o declarație în scris care să explice natura/interesul respectiv și nu va participa la procesul de selecție a proiectelor.

De asemenea, pentru garantarea transparenței la nivel decizional, cu privire la procesul de implementare al SDL, GAL-ul va elabora proceduri de lucru distincte, pentru fiecare etapă în parte, în care va exista o separare adecvată a responsabilităților. Astfel, prin impunerile stabilite în regulamentele și procedurile interne GAL-ul va asigura respectarea următoarelor reguli de bază:

- persoanele implicate în elaborarea proiectelor nu vor fi implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a acestora;
- persoanele implicate în procesul de evaluare/selecție/aprobare a proiectelor nu vor fi implicate în activități de verificare a cererilor de plată.

Pe parcursul derulării activității GAL se va realiza, ca măsură de monitorizare a situațiilor generale de conflict de interese, un raport ce va fi supus atenției Adunării Generale a GAL, în fiecare an pentru situațiile aferente anului precedent. Totodată, în planul de perfecționare al salariaților GAL va fi cuprinsă și o temă legată de „conflictul de interese".

Pentru a garanta transparența GAL-ul va asigura postarea pe pagina de web a legislației în materia conflictului de interese, a Ghidului practic, a regulamentelor și procedurilor interne de lucru.

Prevederile prezentului capitol se completează corespunzător cu prevederile legislației naționale referitoare la conflictul de interese (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.